

Ondersteuningsplan 2021-2025

SAMEN VOOR PASSEND ONDERWIJS

Versie: 1.0 (vastgesteld door Bestuur, OPR en OOGO)
Den Haag: 7 april 2021

1 Inleiding

Het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH) bestaat uit de besturen en scholen voor primair onderwijs in de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.

Met elkaar zorgen wij voor passend onderwijs voor alle kinderen in de basisschoolleeftijd in de regio Haaglanden. De meeste kinderen volgen onderwijs op een basisschool, soms met extra ondersteuning. Een klein aantal kinderen volgt onderwijs op een speciale basisschool (SBO) of op een school voor speciaal onderwijs (SO).

De samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs zijn bij wet ingesteld en voeren sinds 1 augustus 2014 hun wettelijke taak uit.

Dit beleidsplan bevat de uitgangspunten en de hoofdlijnen van het derde ondersteuningsplan in de historie van SPPOH. Het geldt voor de periode augustus 2021 tot en met juli 2025.

Het is tot stand gekomen na een evaluatie van de manier waarop we in de periode 2017-2021 hebben gewerkt aan passend onderwijs. Via themadiscussies, enquêtes en onderzoeken konden alle betrokkenen en belanghebbenden hun input geven. Bij de evaluatie werden we helaas gehinderd door de uitbraak van het Covid-19 virus. Toch zijn we erin geslaagd om met input uit het veld een representatief beeld te krijgen.

Het ondersteuningsplan 2021-2025 is het strategisch beleidsdocument van het samenwerkingsverband en gaat over de koers op hoofdlijnen. In jaarplannen werken we vervolgens onze doelen en resultaten per schooljaar uit. Deze manier van werken maakt het mogelijk om steeds zo flexibel mogelijk te blijven, binnen de kaders van het ondersteuningsplan.

Via deze weg bedanken wij iedereen voor zijn of haar inbreng bij de totstandkoming van ons ondersteuningsplan. In het belang van de kinderen in het primair onderwijs in Haaglanden geven we samen uitvoering aan ons plan. Wij hebben er alle vertrouwen in dat wij dit met alle betrokkenen in een sfeer van constructieve samenwerking gaan realiseren.

Namens het bestuur van SPPOH,
Bert Klompmaker, directeur

2 Inhoudsopgave

1	INLEIDING	1
2	INHOUDSOPGAVE	2
3	SAMENVATTING	4
3.1	EVALUATIE ONDERSTEUNINGSPLAN 2017-2021.....	4
3.2	SUCCEFACTOREN EN RISICO'S	6
3.3	ONS PLAN OP HOOFDLIJNEN	6
4	ONZE DRIJFVEREN, KERNWAARDEN EN STRATEGIE	7
4.1	ONZE MISSIE	7
4.2	ONZE VISIE	7
4.3	ONZE KERNWAARDEN.....	7
4.4	ONZE UITGANGSPUNTEN	8
4.4.1	Organisatie en bekostigingsmodel	8
4.4.2	Niveaus van onderwijsondersteuning	8
4.4.3	Governance/bestuur	8
4.4.4	Samen leren en ontwikkelen	8
4.5	PLANMATIG WERKEN	9
4.5.1	Langetermijndoelen, perspectief 2025	9
4.5.2	Uitwerking in jaarplannen per schooljaar	9
4.5.3	Begroting en facilitering	9
4.5.4	Faciliteringsregeling.....	9
4.6	WETTELIJK KADER	9
4.6.1	Zorgplicht.....	9
4.6.2	Bezwaar en beroep.....	10
4.6.3	Vertrouwelijkheid	10
5	THEMA'S	11
5.1	THEMA 1: BASISONDERSTEUNING	11
5.1.1	Basiskwaliteit	11
5.1.2	De ondersteuningsstructuur op school	11
5.1.3	Handelingsgericht werken	11
5.1.4	Preventieve en curatieve interventies.....	11
5.1.5	Basisondersteuning in het speciaal basisonderwijs.....	11
5.1.6	Basisondersteuning in het speciaal onderwijs.....	12
5.1.7	Een dekkend aanbod binnen het basisonderwijs.....	12
5.1.8	Schoolondersteuningsprofiel.....	12
5.1.9	Doorgaande lijn	12
5.1.10	Perspectief 2025	13
5.2	THEMA 2: EXTRA ONDERSTEUNING.....	13
5.2.1	Arrangementen, geld volgt kind	13
5.2.2	Op zoek naar een passende plek	13
5.2.3	Onderwijs aan zieke kinderen	14
5.2.4	Samenwerking met gemeenten en G4	14
5.2.5	Onderwijs-jeugdhulp	14
5.2.6	Jeugdhulp-onderwijsarrangementen	14
5.2.7	Financiering	14
5.2.8	Perspectief 2025	15
5.3	THEMA 3: SBO EN SO.....	15
5.3.1	Toelaatbaarheid tot het SBO en SO	15
5.3.2	Afgifte van een TLV	15
5.3.3	Financiering	16
5.3.4	Perspectief 2025	16

5.4	THEMA 4: ONDERSTEUNING SCHOLEN.....	16
5.4.1	Hoe ondersteunen wij scholen?	16
5.4.2	Adviseurs passend onderwijs	16
5.4.3	Schoolmaatschappelijk werk	16
5.4.4	Ambulante begeleiding.....	17
5.4.5	Steunpunten	17
5.4.6	Financiering	17
5.4.7	Perspectief 2025	17
5.5	THEMA 5: SAMEN LEREN EN ONTWIKKELEN	17
5.5.1	De lerende netwerkorganisatie	17
5.5.2	Kwaliteit via cyclisch werken	17
5.5.3	Monitoring en verantwoording	18
5.5.4	Werkgebieden	18
5.5.5	Netwerken met scholen	18
5.5.6	Betrokkenheid ouders en leerlingen	19
5.5.7	Samenwerking met partners	19
5.5.8	Financiering	19
5.5.9	Perspectief 2025	19
5.6	THEMA 6: INNOVATIE PASSEND ONDERWIJS	20
5.6.1	Hoe stimuleren we vernieuwing en creativiteit?	20
5.6.2	Projecten en impulsen.....	20
5.6.3	Financiering	20
5.6.4	Perspectief 2025	20
6	BESTUUR EN BUREAUORGANISATIE	21
6.1	HOE BESTUREN WIJ ONS SAMENWERKINGSVERBAND?	21
6.1.1	De bureauorganisatie	21
6.1.2	Medezeggenschap	22
6.1.3	Communicatie	22
6.1.4	Financiering	22
6.1.5	Perspectief 2025	22
7	FINANCIËEL PERSPECTIEF, EEN BLIK IN DE TOEKOMST.....	23
7.1	FINANCIERING VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND.....	23
7.2	ONTWIKKELINGEN IN DE BEGROTING 2021-2025.....	23
7.3	ONTWIKKELING VAN HET VERMOGEN	24
7.4	PERSPECTIEF 2025.....	24
8	BIJLAGEN	25
8.1	BIJLAGE 1 LIJST MET AFKORTINGEN	26
8.2	BIJLAGE 2 UITWERKING VAN DE BASISONDERSTEUNING	27
8.3	BIJLAGE 3 EXTRA ONDERSTEUNING; ARRANGEMENTEN EN TOELAATBAARHEIDSVKLAARINGEN.....	30
8.4	BIJLAGE 4 WERKWIJZE EN KADERS ROND PROJECTEN	37
8.5	BIJLAGE 5 ROUTEBOEK 'VERZUIM EN THUISZITTEN'	39
8.6	BIJLAGE 6 KWALITEITSBELEID.....	51
8.7	BIJLAGE 7 LEERLINGAANTALLEN EN DEELNAME SBO EN SO	62
8.8	BIJLAGE 8 AANGESLOTEN BESTUREN	63
8.9	BIJLAGE 9 MEERJARENBEGROTING 2021 -2025.....	64
8.10	BIJLAGE 10 JAARPLAN 2021-2022.....	78
8.11	BIJLAGE 11 FACILITERINGSREGELING 2021-2022.....	93
8.12	BIJLAGE 12 VINDPLAATSEN WETTELIJK VERPLICHTE ONDERDELEN	101

3 Samenvatting

3.1 Evaluatie ondersteuningsplan 2017-2021

Sinds 2014 geven wij in Haaglanden met ruim 200 scholen vorm aan passend onderwijs. Samen zijn wij het samenwerkingsverband SPPOH. In 2017 hebben we de bakens verzet en gewerkt aan de kernwaarden Vertrouwen, Verbinden en Verantwoorden. Dit zullen we ook de komende jaren verder uitwerken. Onze ambities tot 2025 en de afgesproken werkwijze leggen we vast in dit inmiddels derde ondersteuningsplan.

Als we terugkijken op de periode 2017-2021 kunnen we vaststellen dat er veel is bereikt. We hebben de nieuwe werkwijze die we in 2017 vaststelden, geïmplementeerd. We hebben meer vertrouwen in elkaar gekregen. Bovendien is een lerende, professionele organisatie ontstaan. Eén die in verbinding staat met de omgeving. We hebben veel geïnvesteerd in de samenwerking tussen de schoolbesturen en de scholen en in de samenwerking met ketenpartners. Na een succesvolle aanbesteding van schoolmaatschappelijk werk (SMW) ligt de focus op inbedding van samenwerking in de driehoek school, SMW en jeugdhulp. We hebben geïnvesteerd in projecten op scholen die vaak op een unieke manier bijdragen aan het dekkend aanbod voor leerlingen. Er is een positieve ontwikkeling in de manier waarop we de (extra) ondersteuning voor leerlingen vormgeven.

Scholen werken steeds meer handelingsgericht en bieden hun leerlingen een passend aanbod. Elke school heeft een structuur waar een multidisciplinair overleg (MDO) onderdeel van is. Dat maakt het mogelijk om in overleg met alle betrokkenen een ondersteuningsaanbod vast te stellen dat op het kind is toegesneden. Elke school heeft een nieuw schoolondersteuningsprofiel geschreven. Hoewel die zeer verschillend zijn, realiseren we met elkaar een inhoudelijk dekkend aanbod in de regio. Er zijn zorgen of er voldoende SBO- en SO-plaatsen zijn. Toch is het aantal plaatsen de afgelopen jaren gegroeid.

Het proces rond het aanvragen van extra ondersteuning via arrangementen loopt goed. Ook ouders weten ons hiervoor steeds beter te vinden. 96% van de arrangementen is uitgevoerd en krijgt een voldoende als beoordeling van de betrokkenen.

De scholen voor SBO en SO zijn gegroeid. Dit was nodig om alle kinderen een juiste, passende plek te bieden. Tegelijkertijd heeft het S(B)O meer ondersteuning geboden aan en meer expertise gedeeld met basisscholen. Zo zijn zij beter in staat om kinderen in de basisschool een passend aanbod te doen. Omdat deze ontwikkeling nog niet is afgerond, zal dit ook de komende jaren veel aandacht vragen.

De ondersteuning die de adviseurs van SPPOH geven aan de scholen wordt hoog gewaardeerd. Wel is er behoefte aan meer eenduidigheid in het advies. Er is waardering voor de nieuwe steunpunten voor scholen die expertise en ondersteuning bieden op een aantal specifieke terreinen. Tegelijkertijd is het nodig die steunpunten verder te professionaliseren en uniformeren.

Het overleg in de werkgebieden is verbeterd en mag inmiddels op veel waardering rekenen. Dit geldt ook voor het netwerkoverleg van intern begeleiders (ib'ers). Er is een goede manier gevonden voor kennisdeling en verantwoording door de scholen en SPPOH. Met ons programma voor scholing en samenwerking 'Verbinden in Haaglanden' investeren wij in de ontwikkeling van leerkrachten, intern begeleiders en directie en faciliteren wij de netwerksamenwerking.

Scholen benutten steeds meer de mogelijkheden om via projecten ondersteund te worden in hun ontwikkeling rond passend onderwijs. Nog niet alle scholen zijn bekend met de mogelijkheden of kunnen intern een project starten. In het project 'Begaafdheid' participeren veel scholen. Een SBO-school heeft hierbij zelfs een speciale voorziening gecreëerd voor 'dubbel bijzondere' leerlingen.

Het samenwerkingsverband heeft de bestedingen op orde. Er is een helder financieel beleid en voor schoolbesturen en scholen is jaarlijks inzichtelijk hoeveel geld er beschikbaar is voor basisondersteuning en extra ondersteuning. Er is structureel overleg met verschillende samenwerkingsverbanden in de regio en in de vier grote steden (G4).

Als we de hierboven genoemde punten vergelijken met de landelijke evaluatiethema's voor passend onderwijs, constateren we dat we het volgende hebben bereikt:

1. Budgettaire beheersbaarheid en transparantie

Het samenwerkingsverband is financieel 'in control' en via de publicatie van de (meerjaren)begroting en de jaarverslagen is er inzage in het beleid en in de resultaten. Deze worden bovendien besproken met de schooldirecties in de werkgebied-bijeenkomsten. Schoolbesturen geven in hun jaarverslag aan welke middelen zij vanuit het samenwerkingsverband hebben ontvangen en welk beleid ze voeren. Het eigen vermogen van het samenwerkingsverband is nog te hoog. Wel is dit de laatste jaren bewust verlaagd door te investeren in beleid voor de lange termijn.

2. Geen thuiszitters

Het aantal langdurig thuiszitters in het primair onderwijs is en blijft laag. In de afgelopen jaren hebben we samen met de drie gemeenten gewerkt aan het opzetten van een sluitend systeem om thuiszitten te voorkomen. Dit is vastgelegd in een routeboek. We richten ons hierbij meer op preventie en het voorkomen van (verborgen) verzuim.

3. Minder bureaucratie

Een belangrijke doelstelling in het ondersteuningsplan 2017-2021 was om de bureaucratie te verminderen en meer uit te gaan van vertrouwen en de professionaliteit bij de scholen. Dit is grotendeels gerealiseerd. Scholen zijn tevreden over de nieuwe procedures en heldere afspraken in de faciliteringsregeling. We gaan uit van de regie van de school, het overleg van betrokkenen in het MDO en de manier waarop de school de zorg rond de leerling organiseert. Hoewel er een andere wind waait, blijven de scholen aandacht vragen voor het verminderen van de tijd en energie die gemoeid zijn met het aanvragen van arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's). In de nieuwe planperiode blijft dit dan ook een punt van aandacht en ontwikkeling.

4. De noodzaak van labelen vervalt

Binnen het samenwerkingsverband gaan we uit van de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen. Niet langer zijn arrangementen of TLV's gekoppeld aan een profiel of label. Er is dus sprake van individueel maatwerk. Vanaf 1 augustus 2021 zal het speciaal onderwijs de onderwijsbehoeften beschrijven conform het landelijk doelgroepenmodel van Lecso.

5. Handelingsbekwame leraren

Vanuit het samenwerkingsverband en de schoolbesturen is veel geïnvesteerd in de kennis en kunde van leraren als het gaat om passend onderwijs. Het landelijke beeld is echter ook in Haaglanden aanwezig: Leraren constateren dat er te weinig tijd is om leerlingen goed te helpen. Leerlingen met gedragsproblemen zijn moeilijk te ondersteunen op de basisschool. Scholen ervaren dat er steeds minder reguliere middelen beschikbaar zijn voor kinderen die extra hulp nodig hebben. Dit komt door het verdwijnen van gemeentelijke subsidies en onderwijsachterstandsmiddelen. Aangegeven wordt dat de problematiek bij kinderen toeneemt. Er spelen steeds vaker meerdere problemen bij kinderen en gezinnen. Ook spreken veel leerlingen geen Nederlands. Veel scholen kampen met een lerarentekort en/of hebben veel startende collega's. De kwaliteit van het (passend) onderwijs staat hierdoor ernstig onder druk.

6. Betere afstemming met andere sectoren

Samen met de gemeenten hebben we beleid geformuleerd en schoolmaatschappelijk werk ingezet in Haaglanden. Er zijn daarover goede, werkende afspraken gemaakt. Ook de samenwerking om thuiszitten te voorkomen, verloopt positief. Hoewel er een aantal projecten is gestart, zien we weinig voortgang op het terrein van de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs. Scholen ervaren de samenwerking met jeugdhulp over een individueel kind, als bureaucratisch en stroperig.

Er is nog geen eenduidig beleid dat de inzet van jeugdhulp en onderwijs op elkaar afstemt. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de komende planperiode.

Samenvattend

Het kalenderjaar 2020 is gebruikt om met alle betrokkenen terug te kijken en vooruit te blikken. Ondanks de beperkingen door de Coronacrisis is het goed gelukt om te evalueren met een brede representatieve groep. Die bestond onder meer uit bestuurders, de OPR, schooldirecties, ib'ers, leerkrachten, ouders, adviseurs en ketenpartners. Uit de evaluatie blijkt dat de huidige koers en werkwijze breed gesteund worden en dat geen grote wijzigingen nodig zijn. Wel is er de wens om zorgvuldig te blijven werken met zo min mogelijk administratieve last. We zullen processen en procedures hierop kritisch bekijken. Ook is er zorg over de realisatie van passend onderwijs nu scholen geconfronteerd worden met een omvangrijk lerarentekort en de huidige Coronapandemie. Goed onderwijs vergt voldoende en gekwalificeerde leerkrachten. Als de basis in de scholen niet op orde is, komt de ontwikkeling van de leerlingen in de knel en is het ideaal van passend onderwijs ver weg.

Een belangrijk ontwikkelpunt is het aanbod van onderwijs-jeugdhulptrajecten en de ontwikkeling van onderwijsaanbod in jeugdhulp. Gemeenten en het samenwerkingsverband hebben samen de opdracht om op korte termijn te komen tot een gezamenlijk en gedifferentieerd aanbod van onderwijs-jeugdhulptrajecten. Een aanbod dat snel en efficiënt inzetbaar is voor kinderen.

Kortom, we hebben in dialoog met het veld en vanuit de evaluatie met elkaar een nieuwe focus bepaald. En we hebben met elkaar realistische streefdoelen geformuleerd voor de komende vier jaar.

3.2 Succesfactoren en risico's

Het onderwijs is van nature gericht op het geven van onderwijs aan elk kind, ook als hij/zij iets extra's vraagt. Er is veel creativiteit op scholen om steeds te zoeken naar mogelijkheden en om nieuwe ideeën te ontwikkelen. We hebben dit de afgelopen jaren gezien in de variëteit aan aangevraagde onderwijsarrangementen. En in de projecten op scholen om een meer inclusieve vorm van onderwijs te ontwikkelen. Ook de periode van de Coronapandemie heeft laten zien waar het onderwijs toe in staat is: in korte tijd creëerden veel scholen digitaal aanbod voor de leerlingen. Of waren er aanpassingen binnen de school om de leerlingen weer te verwelkomen. Toch zal de ontwikkeling van passend onderwijs de komende jaren beïnvloed worden door een aantal risico's dat op dit moment aanwezig is. Er is een structureel tekort aan leerkrachten en door de situatie van Covid-19 moeten leerkrachten sneller thuisblijven bij gezondheidsklachten dan ze normaal doen. Dit legt een grote druk op het onderwijs.

De samenwerking met jeugdhulp behoeft verbetering. Onder meer door bezuinigingen en reorganisaties is het lastig om afspraken te maken over samenwerking en oplossingen voor leerlingen die naast onderwijs, ook structureel hulp nodig hebben op het gebied van zorg en bijvoorbeeld gedrag. Vooral als deze hulp binnen de school aanwezig moet zijn.

Deze risico's zijn van invloed op onze ambities en het perspectief dat we schetsen voor de komende vier jaar. De meer ingrijpende ontwikkelingen zullen we daarom vaak projectmatig aanpakken waar het kan. We starten met kleine initiatieven die doorgroeien binnen de aanwezige mogelijkheden. We blijven ambitieus, geloven in passend onderwijs, maar wel met een gezonde dosis realisme.

3.3 Ons plan op hoofdlijnen

Het ondersteuningsplan 2021-2025 beschrijft de ambities van het samenwerkingsverband SPPOH. Deze hebben we uitgewerkt in 6 thema's. Per thema is onze ambitie beschreven in perspectieven voor 2025.

Kern van ons plan is:

1. Doorontwikkeling van passend onderwijs op de huidige manier:
  - a. transparant, efficiënt en effectief
  - b. versterken basisonderwijs
  - c. inzet op planmatig werken en kwaliteit
  - d. netwerkorganisatie en samenwerking
2. Versterken samenwerking in de netwerkorganisatie.
  - a. Werkgebieden als organisatie-eenheid. De wijk is de focus voor samenwerking rondom de school.
  - b. Vormen van meer inclusief onderwijs realiseren door projecten en pilots op scholen, inclusievere vormen van onderwijs.
  - c. Doorontwikkeling samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

Uit de landelijke evaluatie passend onderwijs komt een aantal thema's naar voren waarop we passend onderwijs kunnen versterken. We zien dat de geschetste ontwikkeling op een groot aantal punten overeenkomt met de ontwikkeling in Haaglanden. We hebben al veel bereikt.

Als ontwikkelpunten van SPPOH noemen we:

- Het verder verduidelijken van de rollen van schoolbesturen, scholen en het samenwerkingsverband;
- De verdere versterking van de samenwerking tussen scholen via netwerken;
- Het streven naar verdere versterking van het basisonderwijs;
- Het handhaven van scholen voor SBO en SO waarbij we de expertise breder inzetten;
- Het ontwikkelen van vormen van inclusief onderwijs via pilots en projecten;
- Het beter betrekken en horen van ouders en kinderen bij passend onderwijs.

4 Onze drijfveren, kernwaarden en strategie

4.1 Onze missie

De schoolbesturen en hun scholen voor primair en speciaal onderwijs in Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk hebben de gezamenlijke opdracht om passend onderwijs vorm te geven voor alle leerlingen in Haaglanden.

Wij vormen samen het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden.

Onze missie: **SAMEN VOOR PASSEND ONDERWIJS**

4.2 Onze visie

Voor de periode 2021-2025 werken wij aan de volgende visie:

- We geloven als samenwerkende scholen en besturen in de kracht van iedere individuele basisschool. Door onze krachten te bundelen, realiseren wij samen passend onderwijs. Regulier als het kan, speciaal als het moet.
- We geloven in de kracht van samenwerken. Wij werken in lerende netwerken en wij stimuleren vernieuwing om te zorgen voor zo inclusief mogelijk onderwijs op scholen en in de wijk.
- We versterken de samenwerking met jeugdhulp en andere ketenpartners om te komen tot een passend aanbod.
- Het samenwerkingsverband faciliteert, de school regisseert.
- Bedrijfsmiddelen worden efficiënt en doelmatig ingezet om zo een optimaal rendement van het aanbod van passend onderwijs te realiseren

Samen zorgen we voor passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband.

4.3 Onze Kernwaarden

- **Vertrouwen**
Onze samenwerking is gebaseerd op vertrouwen. Passend onderwijs realiseren we met 27 schoolbesturen en 208 scholen. We erkennen, waarderen en benutten elkaars talenten, competenties, specialismen, mogelijkheden en onmogelijkheden. Wij hebben een gezamenlijke werkwijze en houden ons daaraan. Wij zijn transparant in ons doen en laten. Door vertrouwen te hebben in elkaars intenties en handelwijzen kunnen we elkaar op onze resultaten (laten) aanspreken.
- **Samenwerken**
Samenwerken start met transparantie over de gezamenlijke motieven, bedoelingen en doelen. Passend onderwijs vraagt partnerschap van schoolbesturen, scholen, leerlingen, ouders, ketenpartners en de medewerkers van het samenwerkingsverband. Samen vormen wij een lerende gemeenschap die optimaal wil samenwerken. Een ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid met als doel het best passende onderwijs voor elke leerling.
- **Ontwikkelen**
De continu veranderende omgeving vraagt dat wij als samenwerkende partners op zoek zijn naar nieuwe mogelijkheden en nieuwe ideeën. Dit vergt vernieuwing en innovatie van aanbod van passend onderwijs. Wij doen dit planmatig en evalueren ons eigen handelen. We ontwikkelen op basis van nieuwe (wetenschappelijke) inzichten, goede voorbeelden en landelijke ontwikkelingen. Wij investeren in de ontwikkeling van professionals en organisaties.
- **Verantwoorden**
Systematisch evalueren we onze doelen, werkwijzen en resultaten. Dat helpt ons om te bepalen of we de juiste dingen doen en of we die op de juiste manier doen. We willen transparant zijn over de behaalde resultaten, de bestede middelen en de werkwijzen die we gebruiken. Dit geldt voor het samenwerkingsverband als geheel, de schoolbesturen en elke individuele school.

4.4 Onze uitgangspunten

Wij hanteren een aantal uitgangspunten dat ons helpt de ontwikkeling van passend onderwijs optimaal vorm te geven.

4.4.1 Organisatie en bekostigingsmodel

Landelijk bestaan verschillende modellen om een samenwerkingsverband vorm te geven: expertisemodel, scholenmodel en leerlingmodel.

In Haaglanden geven we passend onderwijs vorm op basis van een hybride model.

Basisondersteuning wordt ingezet volgens het scholenmodel: het geld wordt verstrekt aan de besturen die het *volgens afspraak verdelen over de scholen*. De *bekostiging bestaat uit een basisbedrag per school, daarnaast* ontvangt de school een bedrag per leerling. Met dit geld geeft de school de eigen basisondersteuning vorm. Zij doet dit naar eigen inzicht en passend bij de inrichting van de school.

Extra ondersteuning wordt ingezet volgens het leerlingmodel. De inzet van deze middelen is gericht op ondersteuning van individuele leerlingen. Geld volgt de leerling.

Op deze manier hebben we een systeem dat flexibel is. We vermijden onnodige bureaucratie, maar we hebben ook geborgd dat geld direct beschikbaar is voor leerlingen. En dus daar wordt ingezet, waar het nodig is.

4.4.2 Niveaus van onderwijsondersteuning

We onderscheiden drie niveaus van onderwijsondersteuning:

1. Basisondersteuning inclusief interventies

De school is verantwoordelijk voor de basisondersteuning en voldoet aan de wettelijke eisen en de aanvullende afspraken die hierover in ons samenwerkingsverband zijn gemaakt. Het budget wordt binnen de school inzichtelijk gemaakt zodat elke directeur en elke ib'er weet hoeveel hij of zij te besteden heeft.

2. Extra ondersteuning

Leerlingen die meer nodig hebben dan basisondersteuning, kunnen in aanmerking komen voor een arrangement. De extra ondersteuning wordt besproken in het MDO, in overleg met de ouders en indien mogelijk ook met de leerling. Beiden zijn partners in de extra ondersteuning, zowel bij de totstandkoming als bij de uitvoering.

3. Toelaatbaarheidsverklaring SBO en SO

Niet voor alle kinderen kan een passend onderwijsaanbod op de basisschool gerealiseerd worden. Voor deze kinderen bestaat de mogelijkheid om geplaatst te worden op het speciaal basisonderwijs (SBO) of een school voor speciaal onderwijs (SO). Voor toelating tot het S(B)O is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Het uitwerken van de TLV-aanvraag gebeurt in overleg met ouders, de ontvangende S(B)O school en eventueel andere ketenpartners in het MDO.

4.4.3 Governance/bestuur

Eigenaarschap van passend onderwijs ligt bij de schoolbesturen en hun scholen. Dit is reden waarom alle aangesloten schoolbesturen in Haaglanden het bestuur vormen van het samenwerkingsverband. Binnen dit bestuur heeft een gekozen deel een uitvoerende rol (dagelijks bestuur), de overige besturen (algemeen bestuur) hebben een toezichthoudende verantwoordelijkheid. De kwaliteit van het toezicht wordt geborgd door een onafhankelijk bestuursvoorzitter. Het bestuur mandateert de directeur van het samenwerkingsverband om leiding te geven aan de dagelijkse gang van zaken. Het bureau van het samenwerkingsverband heeft een faciliterende rol. De medezeggenschap binnen het samenwerkingsverband krijgt vorm in de ondersteuningsplanraad (OPR) en de medezeggenschapsraad personeel (MRp).

De primaire taak van het samenwerkingsverband is om er voor te zorgen dat de schoolbesturen hun (gezamenlijke) zorgplicht kunnen realiseren.

4.4.4 Samen leren en ontwikkelen

Lerende Netwerkorganisatie

Wij werken volgens de principes van de lerende organisatie. Zowel binnen de organisatie van het samenwerkingsverband SPPOH als in de onderlinge samenwerking met alle schoolbesturen en scholen. We ontwikkelen door middel van projecten, pilots en in professionele leergemeenschappen. We hebben een lerende houding: als professional en als organisatie als geheel.

Het samenwerkingsverband hebben we opgedeeld in 10 werkgebieden. Binnen elk werkgebied functioneren netwerken van ib'ers en directeuren. Rondom scholen werken we wijkgericht samen met ketenpartners zoals het CJG of het jeugdteam.

Op thema werken wij in wisselende samenstellingen en met een dwarsdoorsnede van het gehele samenwerkingsverband of met specifieke partners (bijvoorbeeld S(B)O en/of ketenpartners).

Projecten

We stimuleren innovatie op scholen. Dit gebeurt altijd op een projectmatige basis met een duidelijke onderzoeksvraag. Bovendien moeten de betrokkenen een lerende houding, ondernemerschap en focus op borging en duurzaamheid hebben: een project moet leiden tot een structurele uitbreiding of verbetering van ons dekkend aanbod. Daarnaast ondersteunen wij verbetertrajecten rond passend onderwijs in de scholen door financieel bij te dragen.

Preventief en integraal

De ontwikkeling van leerlingen is gebaat bij een integrale en preventieve aanpak. Ouders, kind en professionals zijn, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, nauw betrokken bij dit proces. Zij zorgen dat er tijdig wordt ingezet op (extra) ondersteuning van een leerling met toepassing van zo licht mogelijke interventies. Dit vraagt afstemming op school, maar ook met schoolmaatschappelijk werk en jeugdhulp. Ook hierin wordt steeds gekeken naar manieren om de samenwerking en de werkwijze te optimaliseren.

4.5 Planmatig werken

Het ondersteuningsplan omvat het strategisch beleid voor een periode van vier jaar. Het geeft de koers aan die wij willen varen en de doelen die we nastreven. Het is in die zin geen document waarin SMART-doelen staan omschreven. We werken met streefdoelen die we over vier jaar bereikt willen hebben.

4.5.1 Langetermijndoelen, perspectief 2025

De doelen op de lange termijn worden per thema opgesteld. Ze vormen het perspectief van hetgeen we in 2025 willen bereiken. In het ondersteuningsplan vindt u deze thema's terug. Ook in de begroting en de jaarverslaglegging komt u de thema's tegen.

4.5.2 Uitwerking in jaarplannen per schooljaar

Per schooljaar worden concrete doelen vastgesteld, uitgaande van de strategische doelen. Ze worden opgenomen in het jaarplan dat de werkagenda voor dat schooljaar is. Het dagelijks bestuur stelt het jaarplan vast en komt dit overeen met de OPR. Deze doelen worden SMART geformuleerd en na een jaar volgt de evaluatie.

4.5.3 Begroting en facilitering

In de jaarbegroting en meerjarenbegroting worden de thema's opgenomen en uitgewerkt. Doel is om de middelen voor passend onderwijs zo efficiënt mogelijk toe te delen aan scholen en leerlingen.

'Geld volgt kind' is hierbij een belangrijk principe. Het uitgangspunt is dat alle middelen besteed worden en dat de omvang van het aan te houden weerstandsvermogen past bij de organisatie.

We kiezen er niet voor om alle middelen direct door te sluisen naar de scholen. Een groot deel wordt direct ter beschikking van de scholen gesteld voor de basisondersteuning (inclusief lichte interventies zoals afgesproken binnen Haaglanden). Een ander deel van de middelen wordt via een arrangement direct ingezet voor de leerling, uitgaande van zijn/haar extra behoeften aan onderwijsondersteuning. Daarnaast worden er middelen ingezet om de scholen te ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan de inzet van adviseurs, scholingsaanbod, netwerkactiviteiten, specifieke ondersteuning, enzovoort. In de thema's wordt dit verder uitgewerkt.

4.5.4 Faciliteringsregeling

De regelingen rond de toedeling van de middelen liggen per schooljaar vast in een faciliteringsregeling passend onderwijs. Dit maakt duidelijk hoe middelen verdeeld worden en waar scholen een beroep op kunnen doen. Het is een concrete uitwerking van de (meerjaren)begroting en wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur. De OPR heeft hierop instemmingsrecht.

4.6 Wettelijk kader

4.6.1 Zorgplicht

Met de invoering van passend onderwijs is ook de zorgplicht van scholen van kracht geworden. Scholen hebben de verplichting om na de schriftelijke aanmelding van een leerling, binnen 6 (+ 4) weken te onderzoeken of zij deze leerling (eventueel met extra ondersteuning), een passende plek kunnen bieden. Alleen als de school vol is of ouders de specifieke grondslag van de school niet onderschrijven, heeft de school het recht de aanmelding van de leerling te weigeren. Als de school geen passend onderwijsaanbod kan doen, dan is zij verplicht om samen met de ouders een passende plek op een andere school te vinden. Ouders hebben een verplichting aan het onderzoek mee te werken en informatie te verschaffen.

Daarnaast bestaat de zorgplicht als het gaat om continuïteit van onderwijs voor leerlingen die op een school zijn ingeschreven. Deze zorgplicht is aan de orde bijvoorbeeld bij thuiszitten of als een leerling langdurig ziek wordt.

4.6.2 **Bezwaar en beroep**

Besluiten van het samenwerkingsverband staan voor belanghebbenden open voor bezwaar en beroep zoals bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Belanghebbenden kunnen bezwaar aantekenen tegen een besluit. Ook een besluit over het (niet) toekennen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) staat open voor bezwaar. Het bezwaar wordt ingediend bij het samenwerkingsverband en voor advies voorgelegd aan de landelijke adviescommissie bezwaar TLV (LBT). Vervolgens neemt de directeur namens het bestuur een besluit over dit bezwaar, met inachtneming van het advies. Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden vervolgens beroep indienen bij de rechtbank in Den Haag.

4.6.3 **Vertrouwelijkheid**

Binnen ons samenwerkingsverband gaan wij bij de vormgeving van passend onderwijs om met bijzondere persoonsgegevens van kinderen in een kwetsbare positie. Alle partners in het samenwerkingsverband zijn zich hiervan bewust. Zij zijn zorgvuldig in het hanteren van deze gegevens en beschermen de privacy van betrokkenen. Wij hanteren de regels van de AVG.

5 Thema's

Het samenwerkingsverband SPPOH werkt planmatig aan de ontwikkeling van passend onderwijs. De activiteiten die wij daarvoor ontwikkelen hebben altijd samenhang: het ontwikkelen van passend onderwijs en het organiseren van een dekkend aanbod van onderwijs, ook voor leerlingen met behoefte aan extra ondersteuning. We hebben onze ambities verwoord in een aantal thema's. Per thema wordt kort beschreven welke onderdelen we hieronder verstaan en wat de perspectieven zijn voor 2025. De thema's hangen met elkaar samen en vaak overlappen ze elkaar.

De thema's een tot en met drie hebben allemaal betrekking op het dekkend aanbod van het samenwerkingsverband.

5.1 Thema 1: Basisondersteuning

Wat is basisondersteuning?

Elke reguliere school in Haaglanden is in staat om het overgrote deel van de leerlingen onderwijs te bieden dat past bij hun ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften. De school voldoet hiermee aan de basisondersteuning. Elke school draagt zorg voor een brede basisondersteuning die past bij hun leerlingpopulatie. Om dit te kunnen bereiken hebben de schoolbesturen met elkaar afgesproken wat elke school binnen het primair onderwijs in ieder geval biedt aan ondersteuning.

De basisondersteuning van onze scholen bestaat uit:

- de wettelijk verplichte onderdelen van de basisondersteuning
- basiskwaliteit
- de ondersteuningsstructuur op school
- werken volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken
- preventieve en licht-curatieve interventies

5.1.1 Basiskwaliteit

Wij vinden de basiskwaliteit van een school op orde als deze voldoet aan de normen van de Inspectie van Onderwijs. De schoolbesturen zijn er verantwoordelijk voor dat deze basiskwaliteit op orde is. Het samenwerkingsverband adviseert scholen over het realiseren van de basiskwaliteit.

5.1.2 De ondersteuningsstructuur op school

De ondersteuningsstructuur van de school is het systeem waarmee de school het onderwijs evalueert en de ontwikkeling van individuele leerlingen volgt. Elke school heeft een passend ingerichte en goed functionerende ondersteuningsstructuur. Onderdeel daarvan is een team dat de uitvoering van de basisondersteuning en extra ondersteuning coördineert en stimuleert. Dit team kan bijvoorbeeld bestaan uit een directielid dat belast is met onderwijskundige zaken en ondersteuningsfunctionarissen, zoals de intern begeleider en onderwijspecialisten. Het team heeft als taak de ondersteuning zo goed mogelijk vorm te geven. Zij doet dit samen met onder meer de leerkracht(en), ouders, de adviseur passend onderwijs van het samenwerkingsverband, de schoolmaatschappelijk werker en andere deskundigen. Het team beschikt over voldoende faciliteiten in tijd en geld om de ondersteuningsstructuur adequaat te laten functioneren.

5.1.3 Handelingsgericht werken

In Haaglanden hebben we afgesproken dat we de onderwijsontwikkeling van kinderen volgen door de uitgangspunten van handelingsgericht werken te gebruiken. Hieronder verstaan we dat de school vanuit overzicht (wat is bekend) en inzicht (verklarende factoren) tot een passend uitzicht (passend aanbod) voor een leerling komt. Hierbij wordt de ontwikkeling van de leerling regelmatig geëvalueerd en worden zo nodig de doelen of het plan van aanpak voor de leerling bijgesteld. Scholen werken doelgericht en denken in mogelijkheden. Bij het vormgeven van (extra) ondersteuning voor een leerling staan de ondersteuningsbehoeften centraal.

5.1.4 Preventieve en curatieve interventies

Elke school kan binnen de basisondersteuning een aantal preventieve en licht-curatieve interventies inzetten om te voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De school voert deze interventies uit binnen de eigen ondersteuningsstructuur en onder eigen regie en verantwoordelijkheid.

5.1.5 Basisondersteuning in het speciaal basisonderwijs

Scholen voor speciaal basisonderwijs geven onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van leren en/of gedrag. De einddoelen van de basisschool zijn leidend. Alle afspraken ten aanzien van de basisondersteuning gelden ook voor deze scholen, aangevuld met specifieke voorzieningen passend bij de

doelgroep. Er wordt in kleinere groepen gewerkt en het niveau van basisondersteuning sluit aan bij de specifieke ondersteunings- en onderwijsbehoeften van de doelgroep. Elke leerling werkt op basis van een eigen onderwijs-perspectiefplan (OPP) waarin de streef- en einddoelen voor de leerling zijn vastgelegd. Voor elke leerling worden de behoeften aan ondersteuning beschreven.

5.1.6 Basisondersteuning in het speciaal onderwijs

Scholen voor speciaal onderwijs geven onderwijs aan leerlingen die intensieve ondersteuning nodig hebben. Het betreft langdurig zieke en/of gehandicapte kinderen, kinderen die zeer moeilijk leren, of kinderen met gedragsstoornissen en/of psychiatrische problematiek. De algemene regels van de basisondersteuning zijn ook van toepassing op deze scholen. Daarnaast hebben SO-scholen specifieke voorzieningen passend bij hun populatie. Elke leerling werkt op basis van een eigen onderwijs-perspectiefplan (OPP) waarin de streef- en einddoelen voor de leerling zijn vastgelegd. Voor elke leerling worden de ondersteuningsbehoeften beschreven. De scholen voor cluster 1 (voor slechtziende en blinde kinderen) en cluster 2 (voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met een taalontwikkelingsstoornis) vallen niet onder passend onderwijs en daarmee ook niet onder ons samenwerkingsverband.

Landelijk doelgroepenmodel leidend

Bij de beschrijving van de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling in het SO gaan we uit van het landelijk doelgroepenmodel van Lecso. Het doelgroepenmodel kan ook helpen bij de bepaling van het bekostigingsniveau. Soms is naast de onderwijsondersteuning ook ondersteuning nodig vanuit de jeugdhulp of jeugdzorg. De beschrijving conform het doelgroepenmodel kan behulpzaam zijn bij het beantwoorden van die vraag.

5.1.7 Een dekkend aanbod binnen het basisonderwijs

Wat is een dekkend aanbod?

Scholen zijn verplicht om passend onderwijs te bieden aan elke leerling, met uitzondering van die leerlingen die in aanmerking komen voor een vrijstelling, zoals bedoeld in Artikel 5a van de Leerplichtwet. Dat betekent dat er een dekkend aanbod aan onderwijs en jeugdhulp moet zijn waardoor leerlingen zoveel mogelijk binnen Haaglanden een passend onderwijsaanbod vinden.

5.1.8 Schoolondersteuningsprofiel

Elke school heeft de verplichting om een schoolondersteuningsprofiel op te stellen en deze jaarlijks te evalueren. In het schoolondersteuningsprofiel staat welk aanbod aan onderwijs, zorg en hulp de school kan bieden. Het schoolondersteuningsprofiel is primair een stuk dat ouders informatie biedt om een goede schoolkeuze te kunnen maken. Daarnaast is het een hulpmiddel voor het samenwerkingsverband om te bepalen of er een dekkend aanbod is. Het samenwerkingsverband zal in samenwerking met de schoolbesturen een model voor het SOP opstellen. Om binnen SPPOH jaarlijks te kunnen bepalen of er sprake is van een dekkend aanbod, zal elke school een samenvatting van de SOP via een geüniformeerd SPPOH-model aan het samenwerkingsverband aanleveren.

5.1.9 Doorgaande lijn

Een doorgaande lijn betekent dat de leerling gedurende zijn schoolloopbaan continuïteit ervaart in begeleiding en aanbod. Dit betreft zowel de jaren die hij/ zij doorbrengt op één bepaalde school, als tijdens de overstap naar een andere school.

Een goede aansluiting houdt in dat er sprake is van een zogenaamde 'warme overdracht' en van een voortzetting van aanpassingen in onderwijs en begeleiding die goed werken bij de leerling.

Dit start in de kinderopvang en de voor- en voerschoolse educatie (VVE) waar kinderen voor het eerst onder begeleiding functioneren in een groep met andere kinderen. Bij de plaatsing in het primair onderwijs nemen we de kennis rond het kind uit de voerschoolse periode mee en zorgen we dat het kind een passende plek krijgt. Als een leerling van school verandert, dragen de scholen altijd zorg voor een warme overdracht en de continuering van eventuele (extra) onderwijsondersteuning. Dit geldt in het bijzonder bij de overgang naar een vorm van speciaal (basis) onderwijs en vice versa. Hiermee voldoen scholen aan hun zorgplicht.

De overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs zal voor de meeste leerlingen voldoende ondersteund worden door de begeleiding van de basisschool. De scholen hanteren de overstapprocedure zoals deze is afgesproken tussen de schoolbesturen en wordt georganiseerd door BOVO.

Voor kinderen uit reguliere scholen en kinderen uit het S(B)O die overstappen naar het VSO, het praktijkonderwijs of die extra ondersteuning in het reguliere VO nodig hebben, zijn er tussen de samenwerkingsverbanden VO en PO nadere overdrachtsafspraken gemaakt. De samenwerkingsverbanden PO en

VO voeren de regie op deze overgang. Ze hebben hiervoor een gezamenlijke werkwijze ontwikkeld die jaarlijks wordt aangescherpt.

Financiering

De basisondersteuning wordt gefinancierd uit de rijksbekostiging van de school. Vanuit het samenwerkingsverband ontvangt elke school als aanvulling op de rijksbekostiging een basisbedrag per school en een bedrag per leerling. De hoogte van de bedragen wordt jaarlijks vastgesteld in de begroting en per schooljaar in de faciliteringsregeling. De overgang van leerlingen naar het VO wordt ondersteund door BOVO (SWV ZHW) die hiervoor een jaarlijkse bijdrage ontvangt vanuit SPPOH.

5.1.10 Perspectief 2025

- Scholen werken handelingsgericht. Ouders en leerlingen worden vroegtijdig betrokken en gehoord bij de inzet van de basisondersteuning met name gericht op preventieve en curatieve interventies.
- Er is zicht op de kwaliteit van de basisondersteuning en het dekkend aanbod.
- Jaarlijks formuleert de school doelen ten aanzien van de basisondersteuning gekoppeld aan de middelen die beschikbaar worden gesteld.
- In samenwerking met de schoolbesturen is het model voor het ondersteuningsprofiel (SOP) geüniformeerd en kwalitatief verbeterd.

5.2 Thema 2: Extra ondersteuning

Wat is extra ondersteuning?

Er is sprake van extra ondersteuning wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan binnen de basisondersteuning van de school geboden kan worden.

In ons samenwerkingsverband kennen wij verschillende vormen van extra ondersteuning, namelijk: de inzet van een arrangement op een basisschool, een verwijzing naar een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs (TLV) of het ontwikkelen van een project voor een grotere groep leerlingen.

In het geval van extra ondersteuning hanteren we de volgende uitgangspunten:

- a) Het kind en zijn/haar onderwijsbehoeften staan centraal (de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en ouders kunnen hierbij onderdeel zijn van het plan).
- b) We werken handelingsgericht op alle scholen, waarbij er van overzicht, naar inzicht en uitzicht wordt gewerkt.
- c) De basisschool heeft de regie en is verantwoordelijk voor het vormgeven van passend onderwijs en de inzet van extra ondersteuning, het samenwerkingsverband faciliteert.
- d) Ouder(s)/verzorger(s), leerling en professionals werken als partners samen bij het vormgeven van passende ondersteuning in een MDO.
- e) Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.

5.2.1 Arrangementen, geld volgt kind

Onderwijsarrangement

Een onderwijsarrangement wordt ingericht door de school, eventueel met inzet van externen. Het arrangement richt zich op de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling en zorgt voor een goede leeromgeving of -situatie voor het kind, gericht op het behalen van onderwijsdoelen. De ondersteuningsbehoefte van leerkracht en ouders zijn tevens onderdeel van het plan. Een onderwijsarrangement wordt betaald door het samenwerkingsverband.

Ondersteuning vanuit jeugdhulp

Soms heeft een leerling niet alleen een ondersteuningsbehoefte op het gebied van onderwijs, maar moet het extra onderwijsaanbod gecombineerd worden met ondersteuning vanuit jeugdhulp. Het kan dan gaan om behandeling of ondersteuning. Indien er sprake is van een dergelijke combinatie van aanpak, wordt het arrangement voor wat betreft het onderwijsdeel gefinancierd door de school of het samenwerkingsverband. Het jeugdhulpdeel wordt gefinancierd vanuit een andere bron (gemeente of zorgverzekering).

5.2.2 Op zoek naar een passende plek

Voorkomen van uitval en thuiszitten

Kinderen hebben recht op onderwijs. Om zich optimaal te ontwikkelen zijn een passende plek en continuïteit van onderwijs van belang. Scholen ontwikkelen intern beleid om dit te realiseren. Vanuit de zorgplicht moeten scholen voor aangemelde leerlingen een passend aanbod realiseren. Daar waar dit in de eigen school niet mogelijk is, zal de school in samenwerking met het eigen schoolbestuur een passend aanbod moeten realiseren

in een andere (onderwijs)omgeving. Bij complexe plaatsingsvraagstukken zal SPPOH de school intensief ondersteunen om te bewerkstelligen dat kinderen snel een passende plek krijgen aangeboden. In samenwerking met de gemeente en andere ketenpartners is het routeboek 'Verzuim en thuiszitten' ontwikkeld. Doel van dit routeboek is met elkaar afspraken te maken over hoe om te gaan met signalen van verzuim. En uiteindelijk ook over een aanpak gericht op het voorkomen en oplossen van thuiszitten inclusief opschalingsmogelijkheden. Deze manier van werken zal in de komende jaren worden geïmplementeerd. Bijzondere aandacht zal zijn voor kinderen waarvoor een vrijstelling van de leerplicht wordt aangevraagd. SPPOH wordt betrokken bij de beoordeling van het onderwijskundig perspectief voor deze kinderen.

Tussen plek en plaatsing

Scholen hebben zorgplicht in het kader van continuïteit van onderwijs. Zij volgen een preventief beleid om thuiszitten van leerlingen te voorkomen. Het kan echter gebeuren dat leerlingen tijdelijk geen onderwijs op een school (kunnen) volgen. Voor leerlingen die thuiszitten, maar waar wel een perspectief is voor onderwijs of een combinatie van onderwijs en jeugdhulp, heeft het samenwerkingsverband een faciliteit waar kinderen in een veilige setting een paar uur per week onderwijs volgen. Meestal gecombineerd met een vorm van onderzoek. Dit is geen oplossing voor thuiszitters, maar een manier om de weg naar een passend aanbod weer mogelijk te maken.

5.2.3 Onderwijs aan zieke kinderen

Ieder kind heeft recht op onderwijs. Ook leerlingen die een ongeluk krijgen, plotseling ziek worden of langdurig of chronisch ziek zijn. Dat is geregeld in de Wet onderwijsondersteuning zieke leerlingen (WOOZ). Voor deze leerlingen is juist de continuïteit in onderwijs heel belangrijk. In samenwerking met de consulenten onderwijsondersteuning zieke leerlingen (OZL) van het HCO (aangesloten bij het landelijke netwerk Ziezon) worden scholen ondersteund om zieke leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden. Dit kan thuis zijn of in het ziekenhuis.

5.2.4 Samenwerking met gemeenten en G4

Passend onderwijs houdt in dat er een aanbod is van onderwijs en jeugdhulp afgestemd op leerlingen die dit nodig hebben. Om dit te realiseren is een intensieve samenwerking noodzakelijk met de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de jeugdhulp. In overleg met de vier grote gemeenten (G4) stemmen wij het beleid rond passend onderwijs af.

5.2.5 Onderwijs-jeugdhulp

Voor leerlingen waarbij de school niet alleen kan voorzien in de ondersteuningsbehoeften van een leerling, is samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp nodig. Een onderwijs-jeugdhulparrangement bevat extra ondersteuning op onderwijsgebied en ondersteuning vanuit jeugdhulp. Doel is het realiseren van een ononderbroken ontwikkeling van het kind via een integrale aanpak op school, in de vrije tijd en thuis. Het gaat om een arrangement waarin onderwijs en een of meerdere instellingen voor jeugdhulp liefst structureel samenwerken met ouders en leerling, op basis van één gezin, één kind, één plan en één regisseur. Uitgangspunt in de uitvoering is het versterken van de eigen kracht van de leerling en zijn omgeving, op basis van afspraken die gemeente en onderwijs maken.¹

Dit kan plaatsvinden in het regulier onderwijs en in intensievere vorm binnen het speciaal (basis) onderwijs. Het kan gaan om behandeling, maar ook bijvoorbeeld om het verlenen van feitelijke zorg (hulp bij aankleden, eten, enz.) binnen een onderwijssetting.

5.2.6 Jeugdhulp-onderwijsarrangementen

Bij een jeugdhulp-onderwijsarrangement geldt dezelfde integrale aanpak als bij een onderwijs-jeugdhulparrangement. Het verschil is dat bij deze vorm jeugdhulp vooraf ging: het kind is geplaatst in een jeugdhulpvoorziening en kan (nog) niet functioneren in een schoolomgeving. Onderwijs zal in zo'n geval moeten plaatsvinden op de plek waar de leerling ook behandeling ontvangt.

5.2.7 Financiering

Binnen de begroting wordt jaarlijks een budget opgenomen ten behoeve van de (extra) onderwijsondersteuning. Dit geldt tevens voor de uitvoering van het beleid rond thuiszitters en de ondersteuning van de langdurig zieke kinderen. Ten behoeve van de laatste onderwerpen wordt een subsidie verkregen vanuit de lokale educatieve agenda van de gemeenten.

---

¹ Definitie Nederlands jeugdinstituut

5.2.8 Perspectief 2025

- In samenwerking met de gemeenten en jeugdhulp is het dekkend aanbod in Haaglanden verrijkt met een aanbod van onderwijs-jeugdhulparrangementen en jeugdhulp-onderwijsarrangementen. Er zijn afspraken over financiering en verantwoordelijkheden.
- Een arrangement is meer dan leerlingbegeleiding. Er is altijd een transfer van het arrangement naar het handelen van de leerkracht en de ondersteuning in de eigen groep. Hiermee willen we bereiken dat de leerling op individueel niveau wordt geholpen en dat tegelijkertijd de betrokken leerkracht leert, zodat de begeleiding van de leerling in de eigen groep verbetert. De kennis van de school en de leerkracht zal toenemen zodat ze in vergelijkbare gevallen beter in staat zijn de leerlingen te begeleiden.
- Binnen de arrangementen wordt gewerkt volgens de systematiek van handelingsgericht werken. Dit betekent bijvoorbeeld dat school en ouders en (waar mogelijk) ook het kind, het arrangement evalueren.
- De kwaliteit en efficiency van het MDO op de scholen is aantoonbaar verbeterd.
- Het routeboek 'Verzuim en thuiszitten' bevat een duidelijke werkwijze om thuiszitten te voorkomen. We implementeren deze werkwijze samen met onze partners bij onder andere leerplicht en jeugdhulp. Leerlingen hebben binnen drie maanden een passend aanbod van onderwijs en/of zorg.

5.3 Thema 3: SBO en SO

Wat is SBO en SO?

Het speciaal basisonderwijs biedt onderwijs aan leerlingen die zich op het regulier onderwijs niet optimaal ontwikkelen. De school biedt leerlingen een intensieve vorm van extra ondersteuning op het gebied van leren en ontwikkeling van gedrag. Leerlingen hebben bijvoorbeeld minder last van prikkels van de omgeving in kleinere klassen met meer structuur. Leerlingen die naar het speciaal basisonderwijs gaan krijgen extra ondersteuning om de onderwijsdoelen te bereiken. De school heeft dezelfde kerndoelen als het regulier onderwijs.

De scholen voor speciaal onderwijs bieden onderwijs aan leerlingen die intensieve (onderwijs)ondersteuning nodig hebben. Het onderwijs is toegesneden op de specifieke doelgroep van de school. De verschillende scholen specialiseren zich in onderwijs voor kinderen die moeilijk leren, langdurig ziek of gehandicapt zijn en/of kampen met psychiatrische problemen of gedragsproblemen.

Op dit moment is er een gevarieerd aanbod door scholen voor S(B)O. Wat gemist wordt zijn (anderstalige) voorzieningen die zijn toegesneden op de kinderen van expats of internationals. Door het hoge aantal expats in Haaglanden is de ontwikkeling van een vorm van internationaal georiënteerd S(B)O onderwijs gewenst.

5.3.1 Toelaatbaarheid tot het SBO en SO

Voordat een leerling kan worden aangemeld bij een school voor SBO of SO is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband noodzakelijk. De voorwaarden voor de toelaatbaarheid van een leerling tot een van deze vormen van onderwijs staan in de bijlagen bij dit plan beschreven. Uitgangspunt is dat leerlingen zoveel mogelijk binnen het regulier onderwijs passend onderwijs krijgen. Alleen als dit niet mogelijk is, kan een leerling een plek krijgen op het S(B)O.

5.3.2 Afgifte van een TLV

De TLV wordt aangevraagd door een school voor regulier of speciaal (basis) onderwijs. De directeur van het samenwerkingsverband neemt namens het bestuur een besluit over de aanvraag. Hij of zij laat zich hierbij adviseren door twee onafhankelijke deskundigen.

In het MDO op de school wordt consensus over een voorstel rond de aanvraag van een TLV bereikt. De school heeft de regie en betreft minimaal ouders (en kind), SPPOH-adviseur en een SBO- en/of SO-school.

Betrokkenheid van SO of SBO is hierbij verplicht. Bij voorkeur gaat het hier om de doelschool die aangeeft de leerling een passend plek te kunnen bieden. Bij een aanvraag TLV door de school gaan we uit van instemming door ouders. In uitzonderlijke gevallen kan hiervan worden afgeweken.

Uitgaande van de onderwijsondersteuningsbehoefte van het kind wordt de TLV in principe afgegeven voor de gehele schoolloopbaan. Hiermee wordt onnodige bureaucratie rond tussentijdse verlenging vermeden. De school evalueert de ontwikkeling van het kind en de TLV periodiek met ouders. Indien de TLV voor een kortere periode is afgegeven dan wordt de verlenging van de TLV besproken in het MDO. Als uit de periodieke evaluatie en bespreking blijkt dat het S(B)O niet langer de passende plek is voor het kind, dan wordt de overstap naar een reguliere basisschool in gang gezet. De adviseur van SPPOH ondersteunt de school in dit proces.

5.3.3 Financiering

De verplichte wettelijke financiering van het S(B)O wordt jaarlijks in de begroting opgenomen, hierbij wordt ook een raming gemaakt van de te bekostigen groei op basis van de 1februari-telling. Daarnaast wordt een bedrag begroot dat aangewend kan worden om S(B)O scholen te ondersteunen bij noodzakelijke uitbreiding van het aantal leerlingplaatsen. Er wordt een budget opgenomen om de advisering door het S(B)O rond de TLV afgifte te financieren.

5.3.4 Perspectief 2025

- Het samenwerkingsverband, schoolbesturen en scholen voor S(B)O dragen in afstemming met elkaar zorg voor voldoende plaatsen in het S(B)O.
- SO en SBO zijn belangrijke partners in de ontwikkeling van de onderwijs-jeugdhulparrangementen en de jeugdhulp-onderwijsarrangementen.
- SBO en SO worden tijdig betrokken bij een aanvraag voor een TLV, zodat het S(B)O efficiënt te werk kan gaan en adviseren.
- Als uit de periodieke evaluatie en bespreking van de TLV blijkt dat het S(B)O niet langer de passende plek is voor het kind, dan wordt de overstap naar een reguliere basisschool in gang gezet.
- Er is een kwalitatief volwaardige en geïntegreerde voorziening voor SBO en SO voor expats/internationals.

5.4 Thema 4: Ondersteuning scholen

5.4.1 Hoe ondersteunen wij scholen?

Schoolbesturen en hun scholen zijn verantwoordelijk voor het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen in Haaglanden. Om dit mogelijk te maken ondersteunt onze bureauorganisatie de scholen en werkt ze samen met ketenpartners.

5.4.2 Adviseurs passend onderwijs

Het samenwerkingsverband heeft adviseurs in dienst om de daadwerkelijke ondersteuning van de scholen bij vragen over passend onderwijs uit te voeren. Deze adviseurs hebben verschillende taken en vormen de verbindende factor tussen het beleid van het samenwerkingsverband en de uitvoering daarvan op de scholen.

De vier belangrijkste taken van de adviseur passend onderwijs zijn:

- **Inhoudelijk adviseur passend onderwijs**
De adviseur adviseert de school over (extra) ondersteuning die nodig is voor leerlingen, leraren en ouders, over de verdere ontwikkeling van de basisondersteuning en over de schoolontwikkeling in het kader van passend onderwijs.
- **Vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband**
De adviseur is de vertaler van het beleid van het samenwerkingsverband naar de praktijk op de scholen. Hij/zij is vraagbaak voor de school met betrekking tot de werkwijzen en besluiten van het samenwerkingsverband. De adviseur vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in gesprekken met de school, in MDO's en dergelijke. De adviseur passend onderwijs is hierbij mede-bewaker (mede-toetsers) van de toepassing van het denk- en werkkader arrangementen en het denk- en werkkader toelaatbaarheidsverklaringen.
- **Makelaar**
De adviseur koppelt (extra) ondersteuningsvragen van de school aan degenen die dit uit kunnen voeren. In het werkgebied speelt de adviseur een actieve rol in het verbinden van scholen, bijvoorbeeld door vraag en aanbod bij elkaar te brengen en leersituaties te organiseren.
- **'Critical friend'**
In het kader van de lerende organisatie kan de adviseur de school gevraagd en ongevraagd een spiegel voorhouden. De adviseur geeft vanuit zijn of haar invalshoek en rol feedback aan de school zonder hierbij een controlerende of beoordelende houding aan te nemen. De feedback is altijd gericht op het verbeteren van de kwaliteit van (basis)ondersteuning en op de samenwerking onderling, met ouders en met derden.

5.4.3 Schoolmaatschappelijk werk

Schoolmaatschappelijk werk (SMW) is een laagdrempelige voorziening op school, gericht op vroegtijdige aanpak van door de school gesignaleerde ondersteuningsvragen. De gemeenten en SPPOH bekostigen het SMW. Met de gemeenten Den Haag en Rijswijk is een gezamenlijke aanbesteding gedaan. Dit contract wordt in 2023 geëvalueerd en kan verlengd worden tot uiterlijk 2025. Elke school in Haaglanden heeft de beschikking over een

schoolmaatschappelijk werker (SMW'er) die naast hulp op school ook een belangrijke schakel vormt naar het CJG/jeugdteam.

SMW ondersteunt de zorgstructuur op school en sluit aan in het overleg met de interne zorgcoördinator (IZC)/MDO. SMW gaat met de leerling het gesprek aan om samen tot een oplossing te komen. SMW vervult bij kinderen bij wie de ontwikkeling dreigt te stagneren, een brugfunctie tussen kind, ouders, school, collectief aanbod/voorliggende voorzieningen en jeugdhulp (CJG en (jeugd)zorginstelling). SMW is bekend met het totale aanbod en helpt waar mogelijk kinderen en ouders hiermee. Wanneer dit aanbod en de eigen inzet van gesprekken door SMW niet afdoende (b)lijken, vervult de SMW'er een brugfunctie naar het CJG/jeugdteam.

5.4.4 Ambulante begeleiding

Vanuit onze scholen voor SBO en SO ondersteunen wij alle scholen door het beschikbaar stellen van de expertise via ambulante begeleiding in de school. Dit doen wij zowel op schoolniveau als op het niveau van de individuele leerling.

5.4.5 Steunpunten

Via onze steunpunten ondersteunen we scholen op een aantal specifieke gebieden met advies, kennisdeling en scholing. Waar mogelijk maken we hierbij gebruik van de expertise uit het (speciaal) onderwijs. Onze steunpunten zijn:

- Steunpunt trauma
- Steunpunt autisme
- Steunpunt hersenletsel
- Steunpunt begaafdheid

5.4.6 Financiering

In de begroting is een personeelsbudget opgenomen om de adviseursformatie te dekken. Er wordt bovendien een budget opgenomen om het SMW in het S(B)O te bekostigen. Voor de zogenaamde onderwijsachterstandsscholen ontvangt SPPOH extra SMW-budget van het Rijk en deelt die toe aan de scholen. De komende vier jaar wordt er een calamiteitenbudget SMW in de begroting opgenomen voor tijdelijke inzet op scholen. De ambulante ondersteuning vanuit de S(B)O scholen wordt gedurende de planperiode gecontinueerd. De huidige steunpunten krijgen de komende vier jaar de mogelijkheid om hun adviserende taak en hun kennistaak voort te zetten.

5.4.7 Perspectief 2025

- Laagdrempelige ondersteuning is beschikbaar in de vorm van ambulante begeleiding op school. Deze richt zich zowel op de leerling als op de leerkracht. We benutten hiervoor de kennis en ervaring van de S(B)O scholen.
- De adviseur adviseert de school op leerling- en op schoolniveau over passend onderwijs. De adviseur handelt hierin proactief richting scholen.
- De ondersteuning door de steunpunten is uniform en professioneel.

5.5 Thema 5: Samen leren en ontwikkelen

5.5.1 De lerende netwerkorganisatie

Het samenwerkingsverband is een netwerk van schoolbesturen en scholen. Binnen dit netwerk wordt onderling samengewerkt. Net zo belangrijk is de samenwerking met partners die van belang zijn voor het onderwijs aan leerlingen. Ook zij zijn onderdeel van het netwerk. Het samenwerkingsverband wil dit netwerk en de samenwerking daarbinnen optimaliseren.

Het samenwerkingsverband werkt volgens de principes van de lerende organisatie. Doel hiervan is steeds te kunnen anticiperen op een voortdurend veranderende omgeving.

Lerende organisaties zijn organisaties waarin mensen steeds hun capaciteiten vergroten om de resultaten te behalen die ze voor ogen hebben, waar ruimte is voor nieuwe denkpatronen en waar mensen samen blijven leren.

Het samenwerkingsverband werkt projectmatig en in professionele leergemeenschappen. Op thema worden partijen betrokken die een bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van de organisatie.

5.5.2 Kwaliteit via cyclisch werken

Kwaliteit is gekoppeld aan de realisatie van onze missie en de bijbehorende doelstellingen. Wij bereiken dit door cyclisch te werken. Daarbij richten we ons op lerend verbeteren. Wij zien een lerende organisatiecultuur en informatie gestuurd werken als essentiële randvoorwaarden voor de realisatie van kwaliteit.

Borging van de kwaliteit vindt plaats door middel van een jaarcyclus, waarbij de PDCA-cyclus (de plan-do-check-act-methode) het uitgangspunt is. Hierin zijn het meerjarig ondersteuningsplan en de begroting leidend. Informatievoorziening en evaluatie vinden plaats binnen de belangrijkste niveaus: schoolbesturen, scholen, ketenpartners en medewerkers SPPOH. Ook ouders en leerlingen vormen een belangrijke doelgroep als het gaat om evaluatie. Het kwaliteitsbeleid (bijlage) is hierbij leidend.

5.5.3 Monitoring en verantwoording

SPPOH wil zicht hebben op de inzet van de basisondersteuning en extra ondersteuning die zij biedt. Zowel financieel als inhoudelijk. Daarom is het belangrijk een werkcultuur te ontwikkelen met een focus op kwaliteit. Doel van verantwoording is niet het controleren, maar het leren van en met elkaar.

Door middel van managementrapportages en evaluaties van de inzet op scholen verzamelen we informatie die ons helpt bij deze kwaliteitsontwikkeling. Via gesprekken verzamelen we de kwalitatieve gegevens.

5.5.4 Werkgebieden

Het samenwerkingsverband kent tien werkgebieden. Deze bestaan uit de acht stadsdelen in Den Haag, de gemeente Leidschendam-Voorburg en gemeente Rijswijk. De werkgebieden zijn de basis voor de bijeenkomsten met intern begeleiders en directeurs.

5.5.5 Netwerken met scholen

Samenwerken in een netwerk van scholen

Passend onderwijs maak je niet alleen, samenwerking hierin is essentieel. Binnen de werkgebieden bestaan netwerken van scholen. Deze netwerken kunnen bestaan uit een compleet werkgebied of een deel daarvan (wijken). De scholen werken binnen dit netwerk samen met elkaar en met relevante partners, waaronder het CJG/jeugdteams. Het samenwerkingsverband bevordert de samenwerking.

Door bijeenkomsten waarin leren met en van elkaar centraal staat, maar ook door pilots gericht op een intensievere samenwerking. In het kader van de samenwerking met jeugdhulp bestaat de driehoek school-SMW-CJG. Deze samenwerking richt zich op preventief en adequaat organiseren van hulp voor leerlingen en hun gezinnen.

Ib / SO / SBO / Beleidsoverleg

Leren van en met elkaar ontstaat als professionals elkaar kennen en ontmoeten. Daarom organiseert SPPOH een breed scala aan bijeenkomsten gericht op ontmoeten en leren. Deze bijeenkomsten richten zich op ib'ers en directeurs.

Ook SO en SBO zijn belangrijke doelgroepen voor structureel overleg. Beleidsmedewerkers van schoolbesturen worden betrokken bij de beleidsontwikkeling. Zij zijn immers een belangrijke schakel bij de vertaling van het overkoepelend beleid naar het beleid binnen de school.

5.5.6 Betrokkenheid ouders en leerlingen

Het bureau van het samenwerkingsverband is primair gericht op de ondersteuning van scholen. Betrokkenheid en ondersteuning van ouders en leerlingen vinden op school plaats. Ouders nemen een belangrijke plek in binnen het MDO, hebben toegang tot het digitale dossier in OnderwijsTransparant en kunnen (indien van toepassing) hun zienswijze geven bij de aanvraag van een TLV.

Informatie over hoe ouders en leerlingen de ondersteuning ervaren, verkrijgen we door evaluatie per arrangement en periodiek onderzoek in het kader van de uitvoering van het (meerjaren)beleid.

Ouders hebben inspraak via de medezeggenschapsraad van de school en de ondersteuningsplanraad van SPPOH. De inrichting, vormgeving en facilitering van passend onderwijs is voor veel ouders moeilijk te doorgronden. De school is in ons samenwerkingsverband de belangrijkste plaats waar ouders geïnformeerd worden over onze manier van werken.

Het samenwerkingsverband heeft zich voorgenomen om de informatie op de website voor ouders verder uit te breiden. De informatie is zowel in het Nederlands als in het Engels beschikbaar. We zullen samen met het Samenwerkingsverband ZHW (VO) en ouders een onafhankelijk ouder- en jeugdinformatiepunt inrichten. Hierbij trachten we om bestaande informatiekanaalen vanuit gemeenten te integreren zodat een regionaal informatiepunt rond (passend) onderwijs tot stand komt. Dit naast de bestaande mogelijkheden van de onderwijsconsulenten, onze eigen adviseurs en de bemiddelaars.

5.5.7 Samenwerking met partners

Een school is geen eiland, maar staat steeds in verbinding met partners die bijdragen aan de vormgeving van onderwijs of de ondersteuning van kinderen. De eigen rol en verantwoordelijkheid is hierin van groot belang. Het samenwerkingsverband stimuleert deze samenwerking door pilots en projecten. De komende vier jaar zal de samenwerking met jeugdhulp en leerplicht hierin een belangrijk aandachtspunt zijn.

Jeugdhulp

Jeugdhulp is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het merendeel van de inzet is individueel gericht. Op veel plekken ontbreekt het nog aan een integraal aanbod in samenwerking met het onderwijs. Op een enkele school is er een geïntegreerd aanbod van hulp binnen de school. Een voorbeeld hiervan is een zorgmedewerker (lichamelijke verzorging en zelfredzaamheid) op de cluster-3-scholen.

Elke school werkt nauw samen met SMW en CJG (gezinscoachmaatje/jeugdteammaatje). In deze samenwerking ligt de focus op preventie. Met name het benutten van het voorliggend veld (niet geïndiceerde hulp), wordt daar waar mogelijk ingezet.

5.5.8 Financiering

Binnen de begroting wordt een budget opgenomen voor informatievoorziening, scholing, netwerksamenwerking en de samenwerking binnen de werkgebieden. Dit wordt deels gefinancierd vanuit de bijdrage uit de LEA van de gemeenten. De kwaliteitszorg zal de komende jaren een extra impuls krijgen door het uitvoeren van onderzoeken en het vernieuwen van systemen. Binnen het budget van de bureauorganisatie wordt hiervoor een bedrag opgenomen.

5.5.9 Perspectief 2025

- Wij gaan uit van vertrouwen, vermijden onnodige bureaucratie. We bewaken onze kwaliteit en hanteren de PDCA-cyclus. Scholen en schoolbesturen verantwoorden zich daarom over de doelen en resultaten rond basisondersteuning en extra ondersteuning.
- Wij werken planmatig en vraaggericht. Onze ambitie is realistisch en gekoppeld aan de draagkracht van de school.
- Uitgangspunt van de samenwerking binnen het (wijk)netwerk in en rondom de school is een integraal en preventief aanbod. School, SMW en jeugdhulp werken hierbij effectief samen. Het preventief aanbod is snel en adequaat voorhanden voor leerlingen en ouders.
- Wij zijn een lerend samenwerkingsverband. Zowel binnen de organisatie van het samenwerkingsverband SPPOH als in de onderlinge samenwerking met alle schoolbesturen en scholen.
- De school informeert ouders over passend onderwijs en de wijze waarop dit in Haaglanden is georganiseerd. De ouderinformatie op de website van SPPOH wordt uitgebreid en samen met SWV ZHW wordt een onafhankelijk ouder- en jeugdinformatiepunt ingericht.
- Bij de evaluatie en ontwikkeling van onze werkwijze maken wij gebruik van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens uit verschillende bronnen.

5.6 Thema 6: Innovatie passend onderwijs

5.6.1 Hoe stimuleren we vernieuwing en creativiteit?

In een constant veranderende omgeving is het van belang om zelf mee te blijven bewegen en ontwikkelen. In gesprek met de verschillende partners zoeken we steeds naar mogelijkheden die bijdragen aan goed passend onderwijs voor alle leerlingen. Door expertise en financiën beschikbaar te stellen, stimuleren we scholen om hieraan mee te doen.

Het advies van de Onderwijsraad om te streven naar inclusiviteit nemen we ter harte. In Haaglanden zijn al mooie voorbeelden van een vorm van meer inclusief onderwijs. Samen willen we het aanbod verder ontwikkelen en versterken. We doen dit op basis van experimenten en stimuleren scholen bij hun samenwerking.

We streven naar meer integratie en mengvormen van basisscholen en S(B)O scholen. Ook de inzet van expertise uit SBO en SO in de basisscholen willen we stimuleren, bijvoorbeeld door het versterken van ambulante begeleiding gericht op schoolontwikkeling.

5.6.2 Projecten en impulsen

Jaarlijks stelt het samenwerkingsverband een budget beschikbaar voor projecten binnen de scholen. Deze projecten zijn bedoeld om te komen tot samenhangende voorzieningen of meer inclusief onderwijs. Voor het realiseren van verbeteringen rond passend onderwijs op schoolniveau en kleinere projectinitiatieven zijn impuls gelden beschikbaar.

5.6.3 Financiering

Er zal jaarlijks een substantieel budget beschikbaar worden gesteld voor projectmatig werken. Hierbij zal getracht worden externe fondsen te verwerven voor innovaties.

5.6.4 Perspectief 2025

- Wij stimuleren de innovatie van passend onderwijs door de financiering van projecten en impulsen binnen de scholen gericht op schoolinnovatie en een dekkend aanbod.
- Wij experimenteren met vormen van inclusief onderwijs waarbij scholen voor BO, SBO en SO intensief samenwerken.

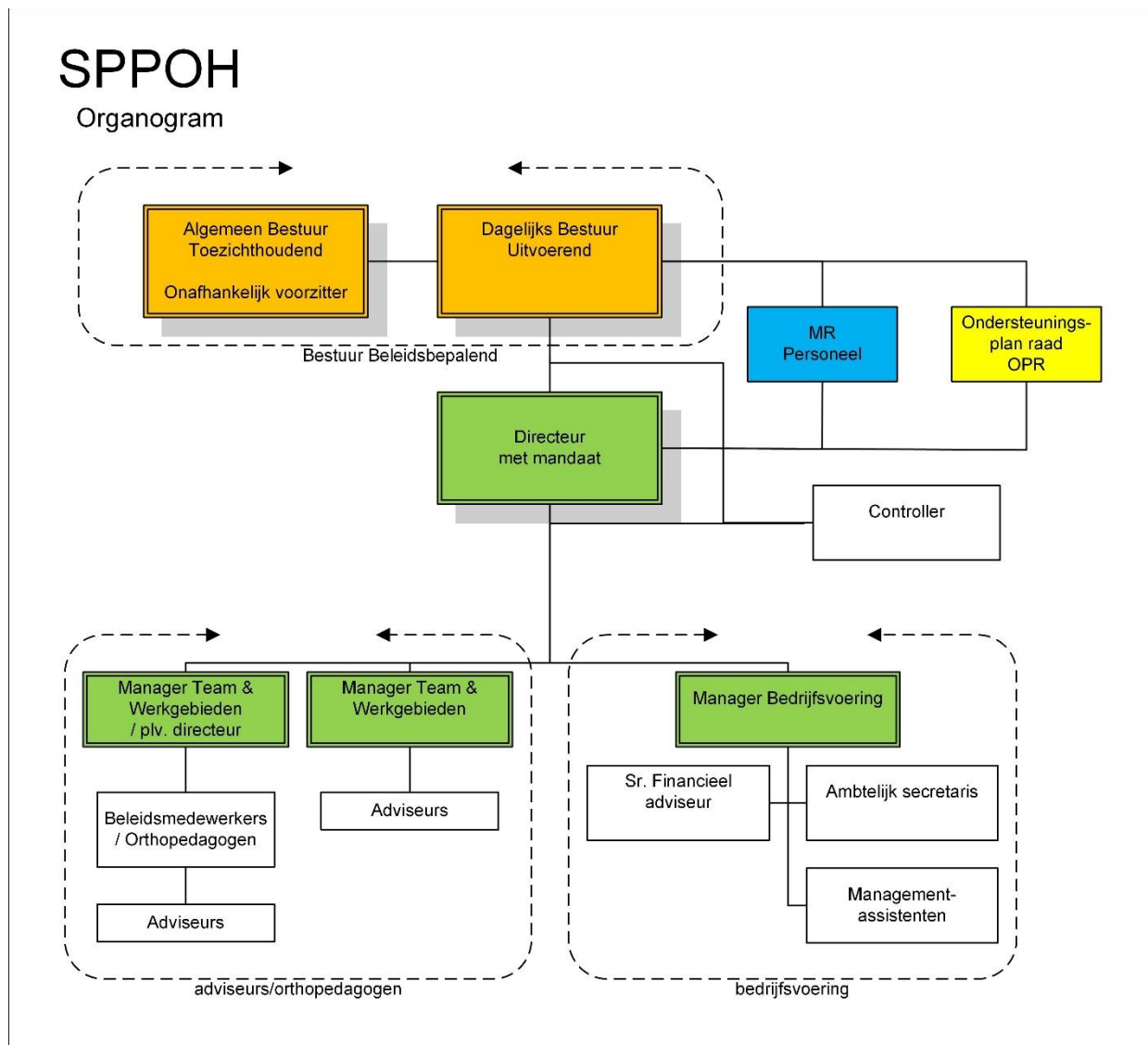
6 Bestuur en bureauorganisatie

6.1 Hoe besturen wij ons samenwerkingsverband?

De besturen die samen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Haaglanden vormen vinden het belangrijk om direct betrokken en verantwoordelijk te zijn voor het passend onderwijs dat ze gezamenlijk organiseren. Daarvoor is een goede bestuursvorm nodig; we gebruiken de uitgangspunten van de code 'Goed Bestuur' van de PO-Raad.

Er is gekozen voor het zogenaamde 'one-tier-model'. Een deel van de besturen heeft daarbij een uitvoerende bestuurlijke rol in het dagelijks bestuur. De andere besturen vervullen de toezichhoudende rol in het algemeen bestuur. Hiermee wordt een organieke scheiding tussen uitvoering en toezicht gerealiseerd. Het bestuur wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter die toeziet op een juiste naleving van de principes van goed bestuur. We denken dat via dit model de betrokkenheid van de besturen en de gewenste onderlinge samenwerking beter gewaarborgd zijn dan via het zogenaamde 'Raad van Toezichtmodel'.

In de Tweede Kamer is in november 2020 een motie aangenomen om bij de samenwerkingsverbanden te komen tot een onafhankelijke raad van toezicht. Op basis van de definitieve uitwerking door de overheid zal SPPOH de governance-structuur aanpassen zodat voldaan wordt aan de wettelijke vereisten.

6.1.1 De bureauorganisatie

De bureauorganisatie zorgt voor de voorbereiding, uitvoering en facilitering van het bestuursbeleid. De directeur werkt op basis van een breed mandaat en legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur. We streven naar een

klein en doelmatig bureau waardoor de overheadkosten laag blijven. Dit impliceert dat bij uitval van medewerkers er een grote impact kan zijn op de continuïteit van de ondersteuning en bedrijfsvoering. Om de kwetsbaarheid van de kleine bureauorganisatie te verminderen, wordt onderzocht of in samenwerking met SWV ZHW een gezamenlijke bureauorganisatie kan worden vormgegeven.

Het managementteam

Het managementteam bestaat uit een directeur, twee managers Team & Werkgebieden en een manager Bedrijfsvoering. Eén van de managers Team & Werkgebieden is tevens plaatsvervangend directeur.

De ondersteunende staf

De management assistenten, ambtelijk secretaris, financieel medewerker, HR-medewerker en de beleidsmedewerkers-orthopedagogen vormen samen de staf van het samenwerkingsverband.

6.1.2 Medezeggenschap

De MRp

De MR-personeel is het medezeggenschapsorgaan van het personeel van het samenwerkingsverband. De onderwerpen en bevoegdheden betreffen met name de personele en organisatorische aangelegenheden van het samenwerkingsverband.

De OPR

De ondersteuningsplanraad is het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband dat bestaat uit een afvaardiging van ouders en personeelsleden uit de aangesloten besturen/scholen.

De ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op het besluit tot vaststelling van het ondersteuningsplan, inclusief de meerjarenbegroting. Ook de jaarplannen worden als deel van het ondersteuningsplan ter instemming voorgelegd aan de OPR. Verder heeft de OPR een rol in het volgen van de uitvoering van het beleid en het adviseren van het samenwerkingsverband.

6.1.3 Communicatie

Communicatie is van essentieel belang voor het slagen en verder ontwikkelen van passend onderwijs. Het belangrijkste communicatiemiddel is de website van het samenwerkingsverband die zowel voor scholen, partners en ouders heldere en inzichtelijke informatie moet bevatten. Binnen een nieuw te ontwikkelen communicatiestrategie willen we expliciet aandacht besteden aan alle verschillende doelgroepen. En aan de manier waarop en door wie zij over relevante zaken worden geïnformeerd, en ook bepalen wie daarvoor verantwoordelijk is.

6.1.4 Financiering

De bureauorganisatie kent een eigen budget voor de financiering van de staf en het management. Ook zijn hierin de kosten voor huisvesting en faciliteiten opgenomen. Voor het vernieuwen van de website en het realiseren van adequate ouderinformatie wordt een extra innovatiebudget opgenomen.

6.1.5 Perspectief 2025

- Alle schoolbesturen nemen deel aan de bestuursvergaderingen van SPPOH. Zij dragen het gezamenlijke beleid actief uit richting de scholen en zorgen voor een vertaling hiervan in hun eigen schoolbestuur.
- Wij werken informatie-gestuurd en monitoren en evalueren passend onderwijs op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens uit verschillende bronnen.
- Binnen de bestuursstructuur is de onafhankelijkheid van het toezicht gegarandeerd. Wij werken volgens de landelijk bepaalde governance-afspraken.
- We ontwikkelen een communicatiestrategie om scholen, ouders en andere belanghebbenden beter te informeren over alles wat voor hen relevant is.

7 Financieel perspectief, een blik in de toekomst

7.1 Financiering van het samenwerkingsverband

De inkomsten van het samenwerkingsverband komen grotendeels vanuit de rijksoverheid. Daarnaast zijn er inkomsten uit gemeentelijke subsidies en projectsubsidies.

De overheid is bezig om de systematiek van bekostiging in het primair onderwijs te vereenvoudigen. Verwachte ingangsdatum van het nieuwe stelsel is 1 januari 2023. Momenteel zijn de eerste concept wetswijzigingen beschikbaar. Voor het samenwerkingsverband zal dit waarschijnlijk geen grote effecten hebben op de hoogte van de bekostiging. Belangrijkste wijziging betreft de teldatum die naar 1 februari verschuift. Hierdoor ontstaat eerder in het jaar zicht op de verwachte bekostiging voor het volgend kalenderjaar.

De nieuwe teldatum betekent een wijziging in de financiering van het S(B)O. De wettelijke groeiregelingen voor het S(B)O en de grensverkeerregeling voor het SBO zullen verdwijnen. Ook zal de 2%-regeling in het SBO verdwijnen en verrekent de overheid de kosten direct met het samenwerkingsverband dat de TLV heeft afgegeven.

Dit alles verhoogt de betrouwbaarheid van de verwachte inkomsten en uitgaven en maakt het bekostigingsmodel eenvoudiger.

SBO en SO overdracht

Op basis van de door DUO gepubliceerde leerlingtellingen van 1 oktober en 1 februari maken we een prognose van de overdrachtskosten die gemoeid zijn met het SBO- en SO-onderwijs. De uitbetaling vanuit het samenwerkingsverband aan de S(B)O-besturen loopt per schooljaar en gebeurt in twee delen: over de periode augustus t/m december en over de periode januari t/m juli. Dit wordt uitgewerkt in de faciliteringsregeling (bijlage).

Uitputting bekostiging

In het ondersteuningsplan moet wettelijk worden vastgelegd hoe de bijdragen van de aangesloten schoolbesturen wordt vastgesteld wanneer er sprake is van uitputting van de bekostiging. Uitputting van de bekostiging wil zeggen dat de baten (rijksbijdragen) bedoeld voor de bekostiging van de TLV's in het SO of SBO lager zijn dan de lasten voor de bekostiging van de TLV.

Wanneer uitputting van de bekostiging zich voordoet zullen de besturen de ontbrekende bekostiging moeten bijdragen. De besturen van SPPOH hebben afgesproken het tekort dan om te rekenen naar een bedrag per leerling. Als het om het SBO gaat, betekent het dat de besturen van de basisscholen extra bijdragen om aan de overdrachtsverplichtingen te voldoen. Gaat het om het SO, dan dragen de besturen van alle scholen aanvullend bij. Mocht het al aan de orde zijn op de teldatum, dan houdt DUO die bijdragen per leerling al meteen in op de reguliere bekostiging aan die schoolbesturen. Als het de aanvullende bekostiging op grond van de peildatum betreft, dient het samenwerkingsverband zelf het ontbrekende budget (omgerekend in een bedrag per leerling basisschool, SBO en SO) op te halen van de betreffende besturen.

7.2 Ontwikkelingen in de begroting 2021-2025

In de meerjarenbegroting komen drie ontwikkelingen samen:

1. De niet geprognosticeerde afname van het aantal leerlingen in het basisonderwijs op 1 oktober 2020;
2. De groei in het speciaal onderwijs;
3. De afbouw van het vermogen naar 3,5% van de bruto baten.

Na een aantal jaren van positieve verevening heeft SPPOH in 2021 de beschikking over het volledige rijksbudget voor passend onderwijs. In afwijking van de prognose en de groei in voorgaande jaren zien we dat het aantal leerlingen in het basisonderwijs op 1 oktober 2020 met bijna 400 leerlingen is teruggelopen. Dit doordat veel buitenlandse werknemers in maart 2020 ten gevolge van de corona- pandemie met hun gezinnen zijn teruggekeerd naar het land van herkomst. Dit maakt dat er vanaf augustus 2021 minder rijksinkomsten zijn en er een relatief hogere afdracht aan het SBO moet plaatsvinden omdat de 2%-grens verschuift. In de meerjarenbegroting wordt er vanuit gegaan dat de lagere leerlingaantallen structureel van aard zijn en zich niet herstellen. De ontwikkeling zal zorgvuldig worden gevolgd.

Daarnaast zien we de behoefte aan plaatsen in het speciaal onderwijs toenemen. Om een dekkend aanbod te behouden, zijn er extra plaatsen in het SO gerealiseerd en meer TLV's afgegeven. Dit leidt in de komende jaren tot een structurele extra uitgave van ca. 1 miljoen euro ten behoeve van de bekostiging van het speciaal onderwijs. De versterking van de reguliere basisscholen is een belangrijk beleidsthema. Daarom zal de vergoeding aan de scholen ten behoeve van de basisondersteuning tot 2025 op peil blijven. In begrotingsjaren 2021 en 2022 wordt het vermogen aangewend om alle thema's optimaal te bekostigen. Vanaf 2023 is op een aantal thema's

minder geld begroot om de begroting in balans te brengen. Door deze aanpak kunnen we de in dit plan beschreven beleidsdoelen uitvoeren en bekostigen.

Het eigen vermogen zal in de jaren 2021 en 2022 teruggebracht worden naar 3,5% van de bruto baten. Dit realiseren we mede door extra te investeren in de SO-cluster-4-scholen die hiermee de ontoereikende rijksbekostiging kunnen compenseren en de tijd krijgen om aanpassingen in hun organisatie en onderwijs door te voeren.

De rijksbekostiging zal per 1 januari 2023 wijzigen. Hiervan wordt geen groot financieel effect verwacht. SPPOH zal de financiële gevolgen van deze wijziging vroegtijdig in beeld brengen en zo nodig de meerjarenbegroting aanpassen.

7.3 Ontwikkeling van het vermogen

Het vermogen van het samenwerkingsverband is bedoeld om eventuele tegenvallers te kunnen opvangen, het is een weerstandsvermogen. Op basis van een risico-onderzoek in 2018 is het noodzakelijke weerstandsvermogen bepaald op minimaal 1 miljoen euro, ca. 3% van de bruto baten (peil 2021). Het bestuur heeft de afgelopen jaren de inspectienorm van 5% van de bruto inkomsten aangehouden als streefdoel. Er is actief gestuurd op de verlaging van het vermogen en de realisatie van de 5%-norm per 31 december 2022. De overheid stuurt op een aangescherpte norm van 3,5% voor het weerstandsvermogen van de samenwerkingsverbanden. Deze nieuwe norm van 3,5% ligt in de lijn van het noodzakelijke weerstandsvermogen en wordt overgenomen als nieuw streven. In de begrotingsjaren 2021 en 2022 investeren we extra in passend onderwijs. Hierdoor wordt het vermogen versneld verlaagd en realiseren we de inspectienorm uiterlijk op 31 december 2022.

<i>Mutatie eigen Vermogen</i>	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Beginsaldo Eigen Vermogen</i>	2.193.000	1.477.000	1.196.000	1.076.000	1.144.000
<i>Mutatie resultaat</i>	-716.000	-281.000	-120.000	68.000	200.000
<i>Toevoeging Flexbudget</i>	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
<i>Besteding Flexbudget</i>	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
<i>Eindsaldo Eigen Vermogen</i>	1.477.000	1.196.000	1.076.000	1.144.000	1.344.000
<i>Doelstelling weerstandsvermogen 3,5%</i>	1.335.000	1.354.000	1.370.000	1.407.000	1.444.000
<i>Toets omvang Eigen Vermogen</i>	142.000	-158.000	-294.000	-263.000	-100.000

7.4 Perspectief 2025

- Bekostiging van scholen vindt plaats in het hybride model via een vergoeding voor basisondersteuning op schoolniveau en aan te vragen extra ondersteuning voor individuele kinderen.
- Het weerstandsvermogen is passend in relatie tot de risico's van SPPOH. Wij hanteren als maximum de norm van de overheid: 3,5% van de bruto inkomsten.

8 Bijlagen

1. Lijst met afkortingen
2. Uitwerking van de basisondersteuning
3. Extra ondersteuning en toelaatbaarheidsverklaringen
4. Werkwijze en kaders rond projecten
5. Routeboek 'verzuim primair onderwijs Haaglanden'
6. Kwaliteitsbeleid
7. Leerlingaantallen en deelname SBO en SO
8. Aangesloten besturen
9. Meerjarenbegroting 2021-2025
10. Jaarplan 2021-2022
11. Faciliteringsregeling 2021-2022
12. Vindplaatsen van wettelijk verplichte onderdelen

8.1 Bijlage 1 Lijst met afkortingen

AWB	Algemene wet bestuursrecht
BAO	Basisonderwijs
BOVO	Organisatie en begeleiding overstap van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs
CJG	Centrum jeugd en gezin
Cluster 1	Onderwijs voor leerlingen met een visuele beperking
Cluster 2	Onderwijs voor auditief en/of communicatief beperkte leerlingen
CvO	Commissie van Onderzoek (van instellingen cluster 1 en 2)
EMB	Ernstig meervoudig beperkte kinderen
G4	De 4 grote steden: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
Ib	Intern begeleider
HGA	Handelingsgericht arrangeren
HGW	Handelingsgericht werken
HP	Handelingsplan
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LEA	Lokale educatieve agenda
LBT	Landelijke adviescommissie bezwaar TLV
MDO	Multidisciplinair overleg
MRp	Personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
OPR	Ondersteuningsplanraad
OT	Onderwijs Transparant, 1Loket module
PGB	Persoonsgebonden budget
PO	Primair onderwijs
SBO	Speciaal basisonderwijs
S(B)O	Speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs
SMW	Schoolmaatschappelijk werk ^{PLUS}
SO	Speciaal onderwijs
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SPPOH	Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden
SWV	Samenwerkingsverband
SWV ZHW	Samenwerkingsverband Zuid-Holland West (VO)
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
WEC	Wet op de expertisecentra
WPO	Wet op het primair onderwijs

8.2 Bijlage 2 Uitwerking van de basisondersteuning

Basisondersteuning is ondersteuning die op elke school in Haaglanden geboden wordt. Scholen ontvangen jaarlijks een bijdrage vanuit het samenwerkingsverband voor de basisondersteuning. Deze kan bijvoorbeeld ingezet worden voor het versterken van passend onderwijs in de school, denk aan het goed organiseren van een MDO of de inzet van preventieve en licht-curatieve interventies.

Met deze basisondersteuning krijgt het grootste deel van de leerlingen onderwijs binnen de eigen mogelijkheden van de school. Om dit te kunnen bereiken, hebben de schoolbesturen met elkaar afgesproken wat elke school binnen het primair onderwijs in ieder geval biedt. De basisondersteuning van onze scholen bestaat uit:

- A. Basiskwaliteit
- B. De ondersteuningsstructuur op school
- C. Werken volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken
- D. Preventieve en licht curatieve interventies

A. Basiskwaliteit

De basisondersteuning van een school is ten minste op orde als deze voldoet aan de basiskwaliteit zoals gesteld door de Inspectie van Onderwijs. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het op orde hebben van deze basiskwaliteit. Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen hierin waar nodig.

B. Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur is de ondersteuning die binnen een school aan alle leerlingen geboden wordt. In basis gebeurt dit door het geven van goed onderwijs. Daarnaast wordt de ontwikkeling van leerlingen cyclisch gemonitord en gerapporteerd. Wanneer het onderwijs binnen de basisondersteuning niet toereikend blijkt, beschikt de school over een vaste route om te komen tot extra ondersteuning.

C. Handelingsgericht werken

In Haaglanden hebben we afgesproken dat we werken volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken. Scholen werken doelgericht en denken in mogelijkheden. Bij het vormgeven van (extra) ondersteuning voor een leerling staan de ondersteuningsbehoeften centraal. Ouders en professionals werken ieder vanuit hun eigen expertise en verantwoordelijkheid samen om een kind te ondersteunen, zodat hij/zij zich zo optimaal mogelijk ontwikkelt (Pameijer, 2019).

D. Preventieve en licht-curatieve interventies

Naast het bieden van onderwijs in de klas heeft elke school ook een aanbod van maatregelen die zij kan nemen wanneer een of meerdere leerlingen (lichte) ondersteuning nodig heeft. Deze protocollen en interventies vallen in ons samenwerkingsverband voor het grootste deel onder het bieden van goed onderwijs. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kennis hebben over de leerlijnen 1F en 1S, weten hoe te handelen bij pesten of bij vermoedens van dyslexie en het bieden van een positief pedagogisch leerklimaat. Tabel 1 geeft een overzicht van de afgesproken preventieve en licht-curatieve interventies. Op basis van onze ervaringen lijkt dit onderdeel van de basisondersteuning het meest te verschillen tussen scholen. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school staat beschreven wat de school kan bieden op het gebied van onderwijs, preventieve en curatieve interventies, extra ondersteuning en jeugdhulp.

Tabel 1 Preventieve en licht-curatieve interventies voor de leerlingen	Te realiseren als onderdeel van de basisondersteuning
Een positief pedagogisch klimaat	Op alle scholen werken leerkrachten aan een gezamenlijk gedragen (positief pedagogisch) schoolklimaat. Er zijn school- en groepsregels opgesteld. Leerkrachten en leerlingen zijn bekend met deze regels en deze regels worden gehandhaafd. Indien nodig kan de school leerlingen extra begeleiden om zich aan de school- en groepsregels te houden (denk aan kindgesprekken).

	Op alle scholen beschikken leerkrachten over interventies om tegemoet te komen aan enkelvoudige (lichte) ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag. *SOVA wordt gefaciliteerd vanuit het samenwerkingsverband. Indien hier geen gebruik van gemaakt (kan) wordt/worden door een school, dient dit vanuit jeugdhulp te worden ingezet.
Signaleren van leerlingen met een eigen leerlijn en opzetten van plan van aanpak	Scholen zijn in staat leerlingen te signaleren die een aangepaste leerlijn nodig hebben binnen een groep als zij het niveau van 1F niet halen of significant afwijken van het aanbod van de rest van de groep. Een school is in staat hier een plan van aanpak voor te maken en de nodige aanpassingen in te zetten.
Signaleren van leerlingen met behoefte aan een uitdagende, verdiepende leeromgeving die verder gaat dan het huidige curriculum en opzetten van een plan van aanpak	Op alle scholen kunnen leerkrachten een afgestemd aanbod inzetten voor deze leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> - De school beschikt over een protocol om leerlingen te herkennen die meer- of hoogbegaafd zijn. - De school beschikt over opdrachten om de leerling creatief en kritisch uit te dagen. - De school beschikt over een rijke leeromgeving (extra materialen, middelen, onderzoeksmogelijkheden, inzet ICT).
Differentiëren tussen leerlingen	Op alle scholen zijn de leerkrachten in staat om verschillende hulpmiddelen/ICT in te zetten om te differentiëren tussen leerlingen. Denk aan aanbod op het gebied van werken op niveau of een motorische ondersteuningsbehoefte. Het zorgdragen dat het schoolgebouw fysiek toegankelijk is voor alle leerlingen, is hier tevens onderdeel van.
Signaleren en ondersteunen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte bij het leren leren	Op alle scholen signaleren de leerkrachten leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij executieve functies. <ul style="list-style-type: none"> - Leerkrachten beschikken over verschillende interventies om het leren leren te bevorderen, zoals het leren van flexibiliteit, timemanagement, planning.
Vroegtijdige signalering van leer- en ontwikkelproblemen anders dan de didactische ontwikkeling.	Op alle scholen is diagnostische expertise aanwezig om tijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen bij leerlingen te signaleren. Dat betekent dat leerkrachten regelmatig leerlingen observeren, zowel in de klas als op het schoolplein. Daarnaast hebben leerkrachten regelmatig contact met ouders om over de ontwikkeling van hun zoon/dochter te praten. De school onderhoudt contacten met schoolmaatschappelijk werk en indien wenselijk met het CJG of andere hulpverleningsorganisaties. Scholen werken hierin samen met het systeem rondom de leerling.
Signaleren, differentiëren en ondersteunen van leerlingen met een ondersteunings-behoefte aan passend leesonderwijs	Alle scholen maken gebruik van de protocollen zoals die door het Steunpunt Dyslexie zijn ontwikkeld. Scholen voor speciaal (basis)onderwijs werken met een bij hun eigen schoolpopulatie passende beschrijving van hun werkwijze op het gebied van leesproblemen en dyslexie.
Signaleren, differentiëren en ondersteunen van leerlingen met een ondersteunings-behoefte aan passend reken- en wiskundeonderwijs	Alle scholen maken gebruik van het protocol Dyscalculie zoals dit landelijk is ontwikkeld. De scholen voor speciaal (basis)onderwijs werken met een bij hun eigen schoolpopulatie passende beschrijving van hun werkwijze op het gebied van rekenproblemen en dyscalculie.
Protocollen	
Elke school werkt tenminste met de hiernaast genoemde protocollen.	<ul style="list-style-type: none"> - pestprotocol - meldcode kindermishandeling - sociaal veiligheidsplan - risico-inventarisaties

	<ul style="list-style-type: none"> - protocol voor medisch handelen - protocol voor overlijden/rouwverwerking <p>Voor zover er protocollen op landelijk niveau beschikbaar zijn, in ieder geval de meldcode kindermishandeling en de risico-inventarisaties, wordt gewerkt met deze landelijke protocollen.</p>
Verzuim en thuiszitten	<p>Alle scholen werken conform de Haagse aanpak met betrekking tot schoolverzuim, schorsing en verwijdering en de SPPOH-brede afspraken met betrekking tot melden mogelijk thuiszitten, tussentijds overstappen en moeilijke aanmeldingen (zie bijlage bij dit ondersteuningsplan)</p>

8.3 Bijlage 3 Extra ondersteuning; arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen

Extra ondersteuning

Er is sprake van extra ondersteuning wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft, dan binnen de basisondersteuning van de school geboden kan worden.

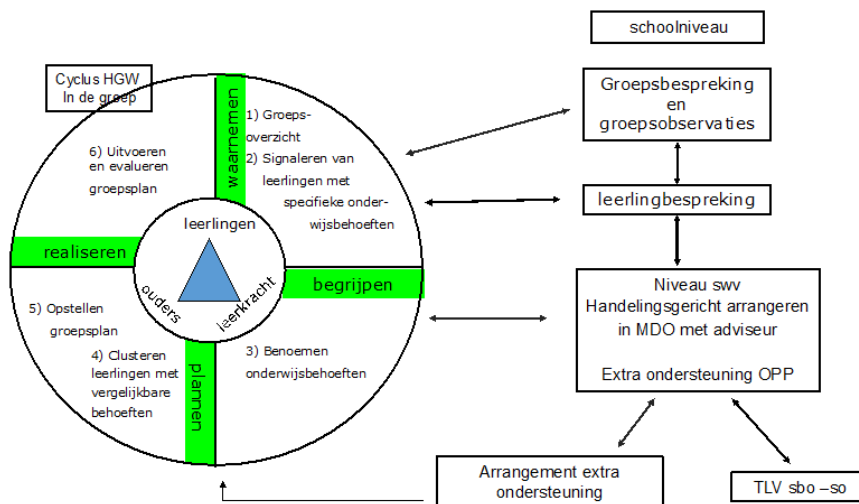
In ons samenwerkingsverband kennen wij twee vormen van extra ondersteuning, namelijk: de inzet van een arrangement op een basisschool of een verwijzing naar een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs (met TLV). Bij de inzet van extra ondersteuning wordt gewerkt met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). We gaan hierbij uit van de eigen documenten van de school. Het samenwerkingsverband heeft op de website indien nodig ook formats beschikbaar.

In het geval van extra ondersteuning hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Het kind en zijn/haar onderwijsbehoeften staan centraal (de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en ouders kunnen hierbij onderdeel zijn van het plan).
- We werken handlingsgericht op alle scholen, waarbij er van overzicht, naar inzicht en uitzicht wordt gewerkt (Pameijer, 2017).
- Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het bieden van passend onderwijs, de basisschool organiseert en heeft de regie, het samenwerkingsverband faciliteert.
- Ouder(s)/verzorger(s), leerling en professionals werken als partners samen bij het vormgeven van passende ondersteuning in een MDO.
- Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld.

Arrangeren van extra ondersteuning

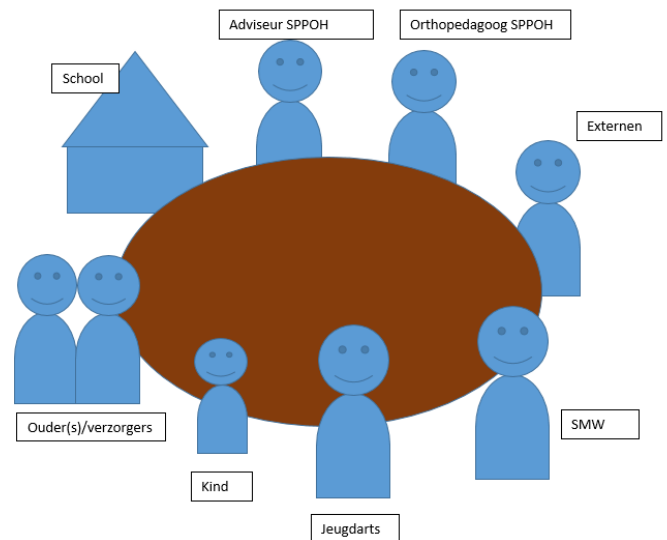
Op alle scholen binnen het samenwerkingsverband werken we handlingsgericht. Bij het vormgeven van extra ondersteuning werken we in vier fasen: Op basis van wat eerder is ingezet (**overzicht**) wordt bepaald of er voldoende bekend is over de leerling om een uitstroombestemming en doelen te kunnen bepalen (**inzicht**). Op basis van de door de leerkracht en/of intern begeleider gestelde uitstroombestemming en doelen worden onderwijsbehoeften geformuleerd (**uitzicht**). Aan de hand van deze onderwijsbehoeften kan de school bepalen in hoeverre zij hier binnen haar basisondersteuning aan kan voldoen of dat er extra ondersteuning ingezet moet worden.

Onderweg naar passende ondersteuning

Wanneer op basis van de onderwijsbehoeften van een leerling naar voren komt dat een leerling meer nodig heeft dan in de basisondersteuning geboden kan worden, gaan we onderweg naar extra ondersteuning. Dit markeert de overgang van schoolniveau naar het niveau van het samenwerkingsverband. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, vormt het multidisciplinair overleg (MDO) een belangrijk middel om te komen tot deze extra ondersteuning. Een leerling wordt aangemeld voor een MDO als:

- In de leerling- of groepsbespreking is geconstateerd dat de afgesproken interventies onvoldoende of geen resultaat hebben gehad.
- De school bij aanmelding van een nieuwe leerling inschat dat de leerling ondersteuningsbehoeften heeft die de basisondersteuning overstijgen.
- De situatie van de leerling dusdanig ingrijpend is veranderd dat een leerling ondersteuningsbehoeften heeft die de school niet (meer) kan bieden.

Partners

Afhankelijk van het doel en het proces kan de samenstelling van een MDO variëren. Het MDO bestaat in ieder geval uit de intern begeleider, leerkracht, de ouders en vaak ook de adviseur passend onderwijs en de directie. De school betreft ook de leerling bij het vormgeven van extra ondersteuning. In ons samenwerkingsverband vinden we het belangrijk om systemisch naar kinderen te kijken. Dat betekent dat we naast de schoolsituatie, ook aandacht hebben voor de omgeving en thuissituatie van de leerling (opgroeien en opvoeden). Vandaar dat ook het schoolmaatschappelijk werk (SMW+) in principe altijd deelneemt aan een MDO. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van leerling, leerkracht en/of ouder kunnen ook andere externe partners aansluiten, zoals CJG (gezinscoach), jeugdhulp, jeugdarts, ambulante begeleiders, psycholoog/orthopedagoog van een SBO/SO-school of leerplicht.

De school (vaak de intern begeleider): heeft de regie en is verantwoordelijk voor het vormgeven van passend onderwijs en de inzet van extra ondersteuning. De school is tevens verantwoordelijk voor het betrekken en raadplegen van de juiste partners.

De leerling: de leerling wordt betrokken en gehoord bij het vormgeven van extra ondersteuning, bijvoorbeeld in een kindgesprek.

De leerkracht: heeft zicht op de leerling in de klas en geeft de extra ondersteuning (en het plan van aanpak) mede vorm. De leerkracht is tevens expert in de haalbaarheid van het beoogde plan van aanpak en stemt extra ondersteuning af met (externe) begeleiders.

Ouder(s)/verzorger(s): zijn partners bij het vormgeven van extra ondersteuning en expert op het gebied van de ontwikkeling van hun kind.

Adviseur passend onderwijs: denkt vanuit zijn/haar vier rollen mee met de school.

SMW(+): is een belangrijke schakel naar de inzet van lichte ondersteuning en de inzet van jeugdhulp.

Overige experts: leveren vanuit hun eigen expertise input bij het vormgeven van extra ondersteuning.

Arrangementen

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op de eigen (basis)school, kan de school gebruik maken van een arrangement. Het arrangement wordt over het algemeen uitgevoerd op de eigen school, maar dit kan ook (tijdelijk) op een andere school in het samenwerkingsverband. Een arrangement kan door verschillende deskundigen worden uitgevoerd, zoals een collega van de eigen of een andere school (BAO of S(B)O), het HCO of een andere dienst). Een arrangement is een uitkomst van een proces om te komen tot extra ondersteuning. De beoogde ondersteuning is gebaseerd op doelen en onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Voor het opstellen van arrangementen is een aantal richtlijnen geformuleerd:

- A. Arrangementen hebben een looptijd variërend van een aantal weken tot in principe een jaar. In sommige situaties is het logisch om een arrangement voor te stellen voor langer dan een jaar. Bijvoorbeeld als in mei een arrangement ter sprake wordt gebracht voor een leerling uit groep 7. In die situaties geldt een maximum van anderhalf jaar.
- B. De onderwijsbehoeften en benodigde ondersteuning van de leerling overstijgt de basisondersteuning, inclusief interventies.
- C. Arrangementen worden tussentijds en bij afloop door de school, in goed overleg met ouders, geëvalueerd. Scholen hebben hier eigen afspraken over binnen de cyclus van handelingsgericht werken. Bij afloop van een arrangement wordt een evaluatie in OnderwijsTransparant ingevuld.
- D. Voor de bekostiging geldt dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling/leerkracht leidend is. Het (jaarlijks) maximaal aan te vragen bedrag wordt -uitgaande van het ondersteuningsniveau- gerelateerd aan de SBO - of SO leerlingvergoeding². In uitzonderingen kan het bedrag afwijken van deze richtlijnen indien beargumenteerd.

Ontwikkelingsperspectiefplan

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. De wettelijke onderdelen van een OPP zijn:

- a. De verwachte uitstroombestemming van de leerling.
- b. De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming. De onderbouwing bevat in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- c. Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en (indien aan de orde) de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma.

Tabel 2

Benodigde documenten voor de aanvraag van een arrangement

OPP waarin minimaal beschreven staat:

- Bevorderende en belemmerende factoren
- De verwachte uitstroom met onderbouwing
- Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding in de vorm van doelen en plan van aanpak.
- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Let op: Ouder(s)/verzorger(s) hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP, het OPP dient dus voorzien te zijn van een handtekening van de ouder(s)/verzorger(s).

De belangrijkste MDO-verslagen waarin in ieder geval duidelijk wordt in hoeverre de onderwijsbehoeften van de leerling de basisondersteuning van de school overstijgen en dat er overeenstemming is met alle betrokkenen over het voorstel dat wordt ingediend bij het SWV

Er wordt dringend geadviseerd om het MDO-verslag te laten ondertekenen door betrokkenen.

Een begroting in OnderwijsTransparant, tabblad 5.

² De ondersteuningsbekostiging van een leerling die toelaatbaar is tot het SBO bedraagt ongeveer € 4.500. De ondersteuningsbekostiging voor een leerling die toelaatbaar is tot het speciaal onderwijs varieert: € 9.000 bij TLV categorie laag, € 14.000 TLV categorie midden en € 21.000 TLV categorie hoog. Dit zijn afgeronde bedragen. De bedragen worden jaarlijks opnieuw vastgesteld door de overheid.

SBO en SO

Het kan duidelijk worden dat de, door de basisschool ingezette ondersteuning, niet voldoende is om een leerling te bieden wat hij/zij nodig heeft. Soms is dat na de inzet van een arrangement, soms is het direct al duidelijk dat een arrangement niet de passende manier van ondersteunen is. Uit de onderwijsbehoeften en ondersteuningsbehoeften wordt in deze gevallen duidelijk dat het nodige aanbod alleen kan worden gerealiseerd binnen de setting van een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO). Voor plaatsing op deze schoolsoort is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband noodzakelijk (wettelijke verplichting). Om te kunnen overwegen of een leerling in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidsverklaring, heeft SPPOH **criteria** opgesteld. Een leerling is toelaatbaar tot het SBO of SO als:

- a. De onderwijsbehoeften van de leerling de basisondersteuning van de huidige school overstijgen.
- b. De inzet van extra ondersteuning onvoldoende tegemoet kan komen aan de behoeften van de leerling, leerkracht of ouders.
- c. Bovenstaande is aangetoond aan de hand van documentatie.
- d. Over de onderwijsbehoeften van de leerling is gesproken in een multidisciplinair overleg met onder meer de school, ouders, adviseur passend onderwijs en de mogelijke s(b)o-school.
- e. Op basis van de onderwijsbehoeften van de leerling is gekeken welk schoolprofiel het best passend is. Hierbij is het type school onderbouwd en is beschreven welke SBO- of SO-school het beste kan voldoen aan de behoeften van de leerling. Ook de duur van de TLV en, indien nodig, de bekostigingscategorie wordt door de betrokkenen onderbouwd.

Voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring gelden de volgende **uitgangspunten**:

- Het is duidelijk dat de leerling toelaatbaar is voor het S(B)O.
- Het is duidelijk dat de TLV bij SPPOH moet worden aangevraagd.
- Er is sprake van een ontvangende school (doelschool).
- Naast de onderbouwing voor de toelaatbaarheid van een leerling, wordt ook de duur van de TLV, en in het geval van een TLV SO, ook de bekostigingscategorie afgesproken.
- Het dossier bevat naast een OPP en een MDO ook twee deskundigenadviezen.

De toelaatbaarheidsverklaring

Het toekennen van een TLV betekent dat een leerling toelaatbaar is op een SBO- of SO-school. Over de feitelijke toelating op de school zelf, beslist de SBO- of SO-school. Binnen ons samenwerkingsverband hebben we afgesproken dat bij het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring, er een doelschool (SBO of SO) moet zijn, die heeft aangegeven te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling en op korte termijn kan plaatsen.

De wet voor het speciaal onderwijs (Wet op de expertisecentra (WEC)) schrijft voor dat de TLV voor het speciaal onderwijs minimaal één volledig schooljaar bedraagt. In de WPO zijn geen bepalingen opgenomen voor de tijdsduur van een TLV voor het SBO. In ons samenwerkingsverband hebben we de afspraak dat zowel een TLV SBO als een TLV SO minimaal één schooljaar bedraagt. Een plaatsing in het SBO en SO wordt in ieder geval jaarlijks geëvalueerd om te onderzoeken of de huidige setting nog passend is bij de onderwijsbehoeften van de leerling of dat een overstap wenselijk is. De TLV wordt in principe afgegeven voor de gehele schoolloopbaan. Hieronder verstaan we maximaal het schooljaar waarin een leerling 12 jaar wordt. Dit om onnodige bureaucratie rond tussentijdse verlengingen te vermijden. De school evalueert de ontwikkeling van het kind en de TLV periodiek met ouders. In specifieke gevallen, denk aan leerlingen in de kleuterperiode, kan een kortere duur worden beargumenteerd.

Partners:

In het proces TLV zijn, naast de ouder(s)/verzorger(s), betrokken:

- a. Medewerker(s) van de huidige school (interne begeleiding, leerkracht en indien nodig directie)
- b. De adviseur passend onderwijs vanuit het samenwerkingsverband
- c. Veelal ook de SMW+
- d. Medewerker(s) van de doelschool (SBO en/of SO)
- e. Indien nodig overige expertise zoals een psycholoog/orthopedagoog van een onderwijsbegeleidingsdienst of jeugdarts
- f. Twee personen die de rol van (wettelijk verplichte) onafhankelijk deskundige vervullen. Deze personen brengen formeel een advies uit aan het bestuur van het samenwerkingsverband (bij SPPOH heeft de directeur

van het samenwerkingsverband het mandaat om een besluit te nemen en deze ontvangt het advies namens het bestuur).

De route naar een toelaatbaarheidsverklaring:

1. De school evalueert met ouders en adviseur passend onderwijs de ingezette (extra) ondersteuning.
2. Zodra de basisschool aan ziet komen dat er mogelijk sprake zal zijn van plaatsing op het SBO of SO vraagt de school advies aan bij een SBO of SO. Een medewerker van de SBO- of SO-school kan meedenken in het formuleren van onderwijsbehoeften en meedenken welke setting (mogelijk) kan voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.
3. Als blijkt dat een plaats binnen het SBO of SO de best passende setting is voor een leerling, wordt de beoogde doelschool uitgenodigd in een MDO om aan te geven of zij kan voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling en wat zij de leerling kan bieden. Als alle betrokkenen overeengekomen zijn dat deze school tegemoet kan komen aan wat de leerling nodig heeft, wordt een besluit genomen en wordt de TLV-aanvraag onderbouwd.
4. In het MDO wordt tevens de duur, en indien er sprake is van een SO-school, ook de bekostigingscategorie besproken. Ook wordt de beoogde startdatum besproken.
5. De onderliggende documenten (argumentatie om TLV aan te vragen) worden voor zover nodig verder in orde gemaakt. In tabel 3 staat beschreven wat minimaal onderdeel is van het dossier bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring.
6. De documenten die de TLV aanvraag onderbouwen, worden (via OT) ter inzage gegeven aan twee (onafhankelijke) deskundigen.
7. Als beide deskundigen positief adviseren en het dossier compleet is, kan de school de aanvraag op definitief zetten. Daarna doet de adviseur een procesmatige check (is het voorstel conform MDO).
8. De directeur van het samenwerkingsverband neemt op basis van het dossier officieel een besluit over de aanvraag van de TLV.
9. Zodra de toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven door het samenwerkingsverband, kan de leerling starten op de SBO- of SO-school.

Tabel 3

Benodigde documenten voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring

OPP of eigen document waarin minimaal beschreven staat:

- Bevorderende en belemmerende factoren
- De verwachte uitstroom met onderbouwing
- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling

Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP, het OPP dient dus voorzien te zijn van een handtekening van de ouder(s)/verzorger(s).

De belangrijkste MDO-verslagen waarin in ieder geval duidelijk wordt in hoeverre de onderwijsbehoeften van de leerling de basisondersteuning, inclusief de inzet van extra ondersteuning, van de school overstijgen en dat er overeenstemming is met alle betrokkenen over het voorstel dat wordt ingediend bij het SWV. Ook wordt beschreven waarom de ontvangende doelschool wel tegemoet kan komen aan wat de leerling nodig heeft en een onderbouwing van de gevraagde duur en bekostigingscategorie.

Er wordt aangeraden om het MDO-verslag te laten ondertekenen door betrokkenen (denk aan directie en ouder(s)/verzorger(s)).

Twee deskundigenadviezen, waaronder een geschreven door een orthopedagoog van het samenwerkingsverband.

Omzetting van een TLV

Als een leerling beschikt over een geldige TLV SBO vanuit een ander samenwerkingsverband of wanneer deze eerst bij een ander samenwerkingsverband moet worden aangevraagd, wordt de TLV bij SPPOH omgezet naar

een TLV vanuit SPPOH. Hiervoor dient de geldige beschikking te worden toegevoegd in de bijlagen van OnderwijsTransparant, met in het logboek de opmerking dat het gaat om een omzetting.

Categoriebepaling TLV SO

Voor het bepalen van de hoogte van de toelaatbaarheidsverklaring (laag, midden, hoog) speciaal onderwijs (voormalig cluster 3 en 4) zijn de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling leidend.

Bekostigingscategorie midden of hoog: In het geval van een intensiever aanbod binnen de school, waarbij vaak nog onduidelijk is wat dit aanbod en wat de intensiteit moet zijn, kan een bekostigingscategorie midden of hoog worden aangevraagd. Afhankelijk van de doelen en het plan van aanpak wordt afgewogen wat de precieze hoogte moet zijn.

Arrangement op het SBO of SO: Wanneer een school specifieke expertise of ondersteuning wil inzetten voor een leerling, wordt een arrangement ingezet.

*Naast bovengenoemde punten wordt ook de periode meegenomen in de overweging. Wanneer een bepaalde inzet voorwaardelijk is voor het volgen van onderwijs, voor een langere periode; of zelfs gedurende de gehele basisschoolperiode, is een bekostigingscategorie een logische keuze. Wanneer duidelijk is dat het gaat om een tijdelijke interventie (bijvoorbeeld van een of twee jaar of korter), is een arrangement de logische keuze.

Benodigde onderbouwing voor een categorie midden of hoog: We vragen van de scholen om concreet te beschrijven wat zij voor een leerling meer gaan doen dan het basisaanbod op de school. Dit geldt zowel voor een hogere bekostigingscategorie als een arrangement. Het plan bestaat uit (extra) doelen, welke extra ondersteuning wordt ingezet en een plan van aanpak (mogelijk met behulp van het landelijk doelgroepenmodel). Uitgangspunt is dat de bekostiging van toepassing is op alle vormen van onderwijs aan de leerling (en dus geen jeugdhulp of –zorg).

In beide gevallen wordt de extra inzet vanuit een arrangement of bekostigingscategorie minimaal één keer per jaar, en bij voorkeur vaker, geëvalueerd (in een MDO) met de adviseur.

Formele betrokkenheid twee deskundigen

In ons samenwerkingsverband hebben we vastgesteld dat in ieder geval één van de orthopedagogen van het bureau van het samenwerkingsverband optreedt als onafhankelijk deskundige. Dit om de beoordeling van aanvragen op basis van het ondersteuningsplan te objectiveren en uniformeren vanuit een vaste groep deskundigen. De regie-voerende school (zorgplichtige school) beziet wie het beste als tweede onafhankelijke deskundige³ kan optreden. Hierbij zijn de onderwijsbehoeften in combinatie met de expertise van de deskundige leidend. Een deskundige in dienst van de school zelf, kan een advies schrijven als deze niet direct betrokken is geweest bij de leerling (denk aan onderzoek, observaties of advisering). Bij complexe casussen met ouders wordt geadviseerd extra goed te letten op volledige onafhankelijkheid van beide deskundigen.

Geen overeenstemming deskundigen

Indien de deskundigen niet gelijk adviseren over de toekenning van de TLV, de duur van de TLV of de hoogte van de SO-bekostiging, vindt nader overleg plaats tussen school en deskundigen. Indien het verschil van mening blijft bestaan, vindt een nieuw MDO plaats waarbij de beide deskundigen aanwezig zijn. De directeur van het samenwerkingsverband zal namelijk nooit zonder meer een voorstel honoreren waarover een of twee deskundigen negatief adviseren. De uitkomst van het nieuwe MDO kan zijn dat beide deskundigen alsnog positief adviseren. Zie dan hierboven. Een andere uitkomst kan zijn dat het MDO van inzicht verandert en de aanvraag aanpast.

Als (één van) beide deskundige(n) ook na een MDO-overleg niet positief adviseert, zijn er twee mogelijkheden:

1. Het inschakelen van een bemiddelaar om er in het MDO alsnog uit te komen.
2. Het vragen van een advies bij een derde onafhankelijk deskundige.

In overleg met de adviseur passend onderwijs maakt de school een keuze uit beide mogelijkheden. Vervolgens worden alle stukken (inclusief MDO-verslaglegging en de twee, of indien aanwezig drie, deskundigenadviezen)

---

³ De deskundigen, bedoeld in artikel 18a, elfde lid, van de wet zijn een orthopedagoog of een psycholoog en afhankelijk van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd ten minste een tweede deskundige, te weten een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts (Algemene Maatregel van bestuur passend onderwijs, 2014).

naar de directeur van het samenwerkingsverband gestuurd. De directeur neemt dan op basis van deze documenten een besluit over het wel of niet toekennen van de TLV-aanvraag.

De Toelaatbaarheidsverklaring - werkwijze 'verlengingen' TLV S(B)O

De uiteindelijke besluitvorming over een overstap naar een ander onderwijstype of verlenging van de TLV gebeurt samen met de ouders, de leerkracht en de adviseur passend onderwijs. Formeel gezien vraagt de school een TLV aan en dus ook de eventuele verlenging. Een logisch moment om met de betrokken partners te bespreken of de TLV wel of niet verlengd moet worden, is in het schooljaar dat de TLV afloopt. Echter er kan gedurende de hele periode van een TLV overwogen worden om over te stappen naar een andere setting (zoals regulier, SBO of SO).

De intentie van het samenwerkingsverband is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het proces van de school. Voor leerlingen waar gedacht wordt aan een andere setting aansluitend op de aflopende TLV, zal in een cyclus van MDO's uiteindelijk duidelijk moeten worden wat dan de best passende setting is. Net als in het geval van de eerste toelaatbaarheidsverklaring, wordt ook hier een doelschool betrokken die meedenkt in het proces. Voor deze leerlingen is het van belang om het verzamelen van de nodige gegevens zo snel mogelijk in het schooljaar te starten en om ruim voor het einde van het schooljaar samen met de ouders en leerling de vervolgsetting duidelijk te hebben.

8.4 Bijlage 4 Werkwijze en kaders rond projecten

Projecten en impulsen

Passend onderwijs blijft in ontwikkeling. Doel van het samenwerkingsverband is het zorgdragen voor een dekkend aanbod voor alle leerlingen in Haaglanden. Dit aanbod wordt vormgegeven door de scholen binnen de basisondersteuning en met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Naast de inzet van extra ondersteuning, biedt het samenwerkingsverband extra financiering op basis van plannen van scholen voor de ontwikkeling van passend onderwijs in Haaglanden in de vorm van een *project of impuls*. Doel hiervan is het vergroten van het dekkend aanbod of het ontwikkelen van inclusiever onderwijs.

Voor projecten of een impulstraject gelden de volgende uitgangspunten:

- Het gaat om een vorm van ondersteuning die de basisondersteuning overstijgt.
- De doelgroep omvat groepen leerlingen die school-breed aanwezig zijn met specifieke onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften.
- Het doel van een project is het zorgen voor een meer inclusieve vorm van onderwijs op de (basis)school.
- De voorziening of het project heeft een functie voor de wijk/het werkgebied of binnen Haaglanden.
- Er is sprake van een actieve samenwerking met andere scholen en/of ketenpartners.

Projecten

Een project kenmerkt zich door tijdelijkheid. Het doel van een project is onderzoeken of een faciliteit voor leerlingen in of vanuit een school op basis van wetenschappelijk inzicht kan worden omgezet in een structurele voorziening die bijdraagt aan het dekkend aanbod of inclusiever onderwijs binnen Haaglanden. Een project omvat daarom altijd een onderzoeksvraag, doelen, gewenste resultaten en een plan van aanpak.

Voorwaarden voor een project zijn:

1. De duur van een project is maximaal 2 jaar.
2. De aanvragende school heeft de regie over het project.
3. Er ligt een projectplan waarin steeds wordt uitgegaan van cofinanciering; de school en/of het schoolbestuur draagt zelf ook bij. Bekostiging vanuit SPPOH is daarbij altijd aanvullend op de reguliere bekostiging vanuit het Rijk per leerling.
4. De school levert een projectplan aan. Het format 'Projectvoorstel SPPOH' dient te worden ingevuld indien de school een subsidieaanvraag doet bij het samenwerkingsverband. Zonder akkoord op dit projectplan kan er geen financiering worden toegekend.
5. Er wordt in het project toegewerkt naar een structurele oplossing binnen de school die in principe door de school zelf wordt gefinancierd, dan wel via het SOP van de school. Indien additionele gelden van het samenwerkingsverband structureel nodig zijn, dan moet duidelijk zijn in hoeverre het plan bijdraagt aan meer inclusief onderwijs, een dekkend aanbod of de stabilisatie van het S(B)O.
6. De school legt tweejaarlijks verantwoording af via een evaluatie. Hierin worden de projectdoelen geëvalueerd en eventuele afwijkingen van het projectplan gemeld. De evaluatie wordt aangeleverd in het format van SPPOH. Indien nodig volgt een persoonlijk gesprek tussen de school, eventuele andere betrokkenen en SPPOH.
7. Als expertise van buitenaf ingeschakeld wordt als onderdeel van het project, dan stellen de scholen en externe partners voorafgaand aan het project een samenwerkingsovereenkomst op waarin taken, rollen en verantwoordelijkheden staan beschreven.
8. De duurzaamheid van het project is onderdeel van het projectplan. De school denkt niet alleen na over de periode van het project, maar ook over het borgen op de lange termijn.

Aanvraag project

De aanvullende financiering voor een project kan worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband via een projectaanvraag. Het samenwerkingsverband heeft hiervoor een format beschikbaar op de website. Aanvragen voor een nieuw schooljaar dienen voor 1 mei te worden ingediend. In de beschrijving hieronder is te lezen welke stappen genomen worden om tot aanvullende financiering te komen:

1. De school kan over de mogelijkheden en toegevoegde waarde van een project vooraf overleggen of advies vragen aan de adviseur passend onderwijs en de manager team- en werkgebieden van het samenwerkingsverband SPPOH.

2. De orthopedagoog/beleidsmedewerker wordt door de manager betrokken en begeleidt de school bij het komen tot een projectaanvraag.
3. De opzet van het project van de school wordt in hoofdlijnen besproken in het intern beleidsoverleg van SPPOH (directeur, orthopedagogen/beleidsmedewerkers en managers team- en werkgebieden). Hiervan wordt een terugkoppeling gegeven.
4. De school schrijft het projectplan en dient de aanvraag in bij SPPOH.
5. De aanvraag wordt besproken in het MT en bij aanvragen onder €10.000,- wordt er direct een besluit genomen. Het dagelijks bestuur wordt geïnformeerd over het besluit.
6. De aanvraag boven €10.000,- wordt besproken in het dagelijks bestuur en het bestuur neemt een besluit.
7. De orthopedagoog/beleidsmedewerker maakt met de school afspraken over monitoring van het plan. Er wordt in ieder geval twee keer per schooljaar een evaluatie aangeleverd.

Impulstraject

Een impulstraject is een eenmalig bedrag dat een school kan inzetten om een speciaal traject binnen de school op te kunnen zetten of een voorziening te creëren binnen Haaglanden. De gelden zijn bedoeld voor het implementeren van een werkwijze en niet zozeer voor het doen van onderzoek. Het doel is een aanbod in de school te creëren dat vervolgens door de school zelf kan worden voortgezet met eigen middelen (lumpsum, basisbekostiging of binnen de reguliere middelen vanuit het samenwerkingsverband; TLV of arrangement). Belangrijk is dat het traject of de voorziening bijdraagt aan een dekkend aanbod in Haaglanden. De gelden kunnen worden ingezet ten behoeve van de organisatie van de voorziening of ten behoeve van het traject.

Aanvraag impulstraject

Een aanvraag voor een impulstraject kan gedurende het gehele schooljaar worden ingediend. Het samenwerkingsverband heeft hiervoor een format beschikbaar op de website. Het maximale budget voor een impulstraject is 5.000 euro. Toekenning is afhankelijk van het beschikbare projectbudget binnen het samenwerkingsverband SPPOH.

De school betreft de manager team en werkgebieden en de adviseur passend onderwijs bij het verkennen van de mogelijkheid en zinvolheid om een impulsaanvraag te doen. Vervolgens begeleidt een orthopedagoog/beleidsmedewerker de school bij het aanvragen en het evalueren van de impuls gelden.

8.5 Bijlage 5 Routeboek 'Verzuim en thuiszitten'

Routeboek verzuim en thuiszitters Primair Onderwijs

Samenwerken aan passend aanbod onderwijs en jeugdhulp
in Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg

Inhoud

Voorwoord	41
Inleiding	42
Processchema op hoofdlijnen	43
Fase 1: Preventie	44
1. School	44
2. Preventie op school	44
3. Verzuim	44
4. Leerling zit onvoldoende in de groep	45
5. School in gesprek met leerling en ouders	45
6. Verzuim stopt, leerling volgt onderwijs	45
7. MDO	45
8. JGZ	46
9. Passend aanbod	46
10. Volledig onderwijsaanbod	46
11. Combinatie van onderwijs en jeugdhulp	47
12. Combinatie van jeugdhulp en onderwijs	47
13. Vrijstelling van onderwijs	47
Fase 2: Opschalen	47
14. Aanpak leidt niet tot resultaat	47
15. Adviestafel	47
Fase 3: Doorbraak	48
16. Doorbraaktafel	48
Overige zaken	48
Absoluut verzuim	48
Expertiseteam Complexe Zorg	49
Analysetafel Jeugdhulp	50
Jeugdbeschermingstafel	50

Voorwoord

Het is belangrijk voor leerlingen dat ze onderwijs volgen. Daarom hebben we in Den Haag, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg afgesproken dat – als er sprake is van verzuim – geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg.

Dit Routeboek 'Verzuim en thuiszitters Primair Onderwijs' beschrijft de aanpak en vooral het voorkomen van verzuim. Het richt zich primair op preventie én beschrijft daarnaast het proces hoe alle betrokkenen samenwerken als er toch sprake is van verzuim, inclusief opschaling. De afspraken uit het thuiszitterspact maken onderdeel uit van de aanpak.

Dit routeboek is geen nieuwe manier van werken, maar verbindt bestaande processen slimmer met elkaar. Onder aan de streep blijft een aantal zaken belangrijk: dat professionals uit onderwijs en jeugdhulp elkaar weten te vinden, elkaar durven aan te spreken op rollen en verantwoordelijkheden, opschalen wanneer dat nodig is, en vooral een open-mind blijven houden waarbij de belangen van de leerling centraal staan.

Er is bewust gekozen voor een Routeboek dat de hoofdlijnen en de kaders beschrijft, zodat alle betrokken partijen de ruimte én verantwoordelijkheid krijgen om daarop aan te sluiten. De vervolgstap is met scholen aan de slag om het Routeboek samen in de praktijk te brengen. De leerkracht heeft een belangrijke rol bij de preventie: hoe eerder de leerkracht signaleert, hoe eerder er actie ondernomen kan worden. Investeren in de relatie met de leerling en ouders is van belang.

Het Routeboek wordt onderschreven door de drie gemeenten. Wel geldt dat op sommige onderdelen een of meerdere gemeenten een andere invulling geeft aan het proces. In het Routeboek wordt dit per onderdeel aangegeven.

Den Haag, juli 2020

Inleiding

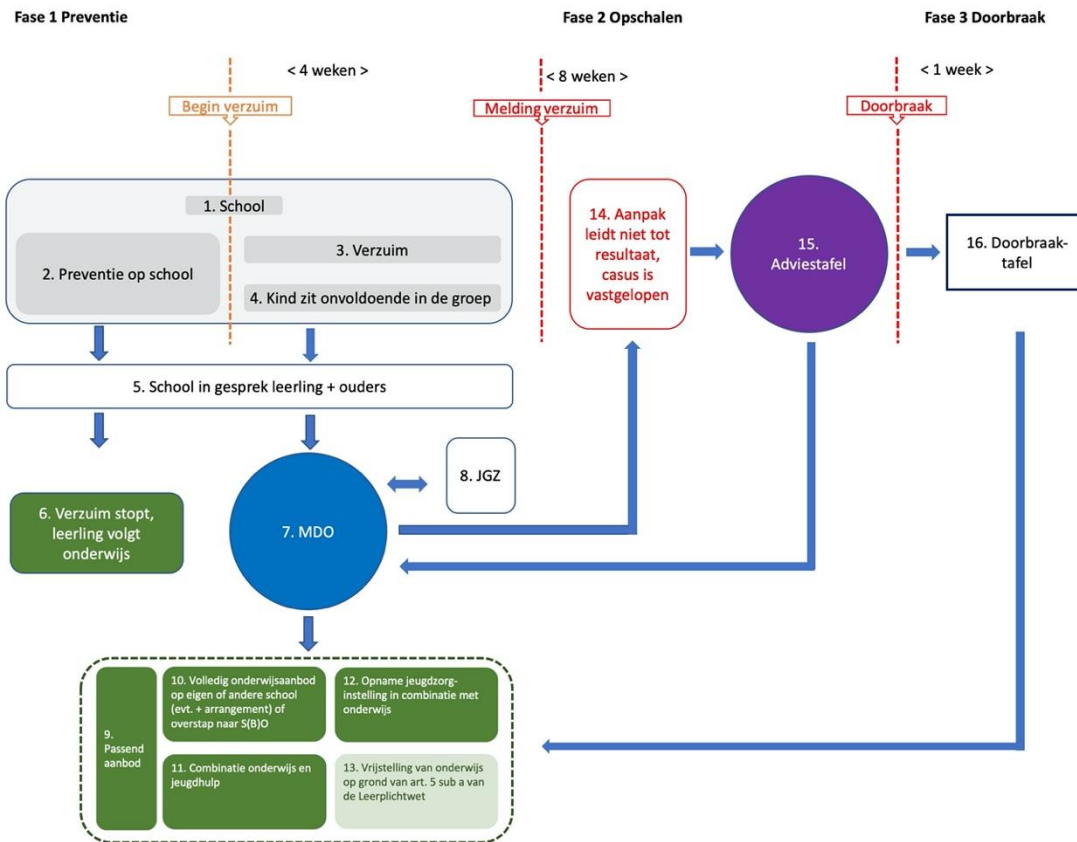
De gemeente Den Haag heeft zich binnen de samenwerking van de vier grote gemeenten (G4) gecommitteerd aan de volgende doelstelling: 'In 2020 mag geen enkel kind of jongere langer dan drie maanden thuiszitten zonder een aanbod van passend onderwijs en/of zorg. Hierbij wordt geteld vanaf het moment dat de leerling feitelijk afwezig is, en niet vanaf de melding bij leerplicht. Hiermee gaan de G4 nog een stap verder dan het Thuiszitterspact dat de ministeries van OCW, VWS, V&J samen met de onderwijsraden en de VNG sloten in juni 2016.'

In de drie gemeenten kiezen we bij de realisatie van deze doelstelling bewust voor een brede aanpak van verzuim met als doel het voorkomen van langdurige afwezigheid en uitval uit het onderwijs. We willen leerlingen die verzuimen sneller in beeld hebben en eerder helpen. Deze aanpak doet meer recht aan de praktijk van de school. De aanpak bestaat uit acties die vooral preventief van aard zijn en die starten bij de eerste signalen van verzuim of zorgbehoefte, waarbij alle betrokken partijen in het MDO nauw samenwerken. De aanpak richt zich op zowel geoorloofd als ongeoorloofd verzuim. De aanpak richt zich op de volgende groep leerlingen:

- Leerlingen die frequent uitvallen of 4 weken of langer aaneengesloten afwezig zijn, geoorloofd of ongeoorloofd. De reden hiervoor is dat ook regelmatig ziekteverzuim vaak een signaal is van achterliggende problemen, die kunnen leiden tot langduriger verzuim en uitval.
- Leerlingen die dreigen thuis te komen zitten of die niet volledig in hun eigen groep kunnen deelnemen en waarvoor in het MDO gezocht wordt naar een passend aanbod.

Op de volgende pagina's wordt het processchema getoond en uitgebreid toegelicht.

Processchema op hoofdlijnen

In de volgende pagina's wordt elk onderdeel toegelicht aan de hand van de nummers.

Fase 1: Preventie

1. School

In de thuiszittersaanpak staat preventie voorop. Dit begint op school. Als leerlingen verzuimen kan dat een aanwijzing zijn voor problemen op school, in de thuissituatie of met de gezondheid. Daarom is het van belang om de eerste signalen van verzuim te herkennen. Scholen zetten indien nodig stappen zoals beschreven in de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.

2. Preventie op school

In het kader van preventie kiezen we voor een brede aanpak van verzuim: een leerling is niet op school of kan het reguliere onderwijsprogramma (geheel of gedeeltelijk niet volgen). Bij het laatste denken we aan leerlingen die huiswerk meekrijgen voor thuis (onderwijs op afstand) of leerlingen die (te) vaak buiten de klas werken aan eigen werk en die klusjes doen bij de conciërge of administratie omdat het bij de eigen groepsleerkracht niet meer goed loopt. Deze leerlingen zijn wel aanwezig op school, maar volgen slechts deels onderwijs.

De school werkt in de preventieve aanpak samen met partners: samenwerkingsverband (SPPOH), schoolmaatschappelijk werk (SMW), leerplicht (LP) en CJG/Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Den Haag, Jeugdteam/JGZ in Rijswijk, Jeugdconsulent/JGZ in Leidschendam-Voorburg. Het doel van preventie is vroegtijdig signalen op te pakken, te onderzoeken wat er aan de hand is en ervoor te zorgen dat de leerling, eventueel met extra ondersteuning, naar school gaat.

Iedere school heeft een preventief verzuimbeleid. Het verzuimbeleid beschrijft bij wie de taken belegd zijn in het team (leerkracht, intern begeleider, administratief medewerker en directie). Naast het verzuimbeleid heeft de school ook een stappenplan bij ongewenst gedrag. Beide zijn onderdeel van de zorgstructuur van de school. De zorgplicht voor de leerling ligt bij de school, ook als er sprake is van (een voorgenomen besluit tot) verwijdering.

3. Verzuim

Formele definities	
Verzuim	Ongeoorloofd verzuim van 16 uur in vier weken
Langdurig relatief verzuim	Ongeoorloofd aaneengesloten verzuim gedurende 4 of meer weken
Overig verzuim	Overig verzuim van minder dan 16 uur in 4 weken
Luxe verzuim	Ongeoorloofd verzuim vanwege vakantie buiten de schoolvakanties om
Absoluut verzuim	Leer- of kwalificatieplichtige jongeren die niet is ingeschreven op een school
Thuiszitter	Ongeoorloofd verzuim vanwege langdurig relatief verzuim óf absoluut verzuim

De school is alert op risicofactoren voor verzuim. Van belang is dat scholen zicht hebben op de thuissituatie en op de schoolontwikkeling en de schoolbeleving van het kind.

De leerkracht heeft in dit stadium een belangrijke rol. Hoe eerder de leerkracht signaleert, hoe eerder er actie ondernomen kan worden. Investeren in de relatie met de leerling en zijn ouders is daarom van belang.

De school gaat bij twijfels of zorgen over het (ziekte)verzuim altijd eerst in gesprek met ouders (en het kind) en betreft ouders en kind actief bij het maken van een plan ter verbetering van de situatie. Ook kan de school SMW vragen om met ouders (en kind) in gesprek te gaan over het verzuim. In Rijswijk wordt dit gesprek gevoerd door Leerplicht, eventueel samen met school en/of SMW.

De school is verantwoordelijk voor signaleren, registreren en melden van verzuim. Registratie van verzuim gebeurt via het eigen leerlingenadministratiesysteem van de school dat gekoppeld is aan het Verzuimregister van DUO.

Een school is **verplicht** om ongeoorloofd verzuim digitaal te melden via het eigen leerlingenadministratiesysteem bij DUO. Leerplicht werkt net als scholen met een digitaal administratiesysteem dat is aangesloten op het verzuimregister van DUO. Het Verzuimregister verbindt de registratie van de school met de acties door Leerplicht:

- Scholen kunnen in hun eigen administratie de verzuimmelding invoeren. Leerplicht krijgt alle verzuimmeldingen via één centrale plek in beeld.
- Door digitaal melden wordt de verzuimhistorie van de leerlingen beter inzichtelijk, waardoor Leerplicht een nieuwe melding beter kan beoordelen.

¹ In de brief van 30 januari 2020 kondigt minister Slob aan dat hij wil toewerken naar een nieuwe definitie, die meer aansluit op de aanpak voortijdig schoolverlaten (vsv).

- De acties van Leerplicht worden ook in het Verzuimregister geregistreerd, zodat de school hier inzicht in heeft.

Uit onderzoek is bekend dat leerlingen die op de basisschool verzuimen of veelvuldig te laat komen/ te laat worden gebracht door de ouders een grote kans hebben om later uit te vallen op school en bijvoorbeeld geen diploma te halen. Hoe eerder je erbij bent, hoe beter. Op die manier kun je mogelijk grotere problemen voorkomen. Het is dus in het belang van de leerling om verzuim te melden en daarmee ook voor ouders. Soms zijn scholen terughoudend om verzuim te melden vanwege de verstandhouding met de ouders. De verzuimmelding wordt door Leerplicht niet gebruikt om te straffen, maar om te helpen. Hoe beter de verzuimmelding wordt gevuld, bijvoorbeeld ook met de acties die school al heeft ondernomen, hoe beter de leerplichtambtenaar de leerling kan helpen. Overigens geldt dat bij luxeverzuim (ongeoorloofde afwezigheid voor vakantie buiten de schoolvakanties) Leerplicht wel degelijk straffen oplegt. In zijn algemeenheid geldt dat het belangrijk is Leerplicht vroeg in het proces te betrekken, waar nodig ook bij preventie.

4. Leerling zit onvoldoende in de groep

In sommige gevallen lukt het een leerling niet om volledig mee te doen met het onderwijs. Dit zijn leerlingen waarvoor een school met ouders en noodzakelijke ondersteuning van andere partners uit het MDO op zoek is naar een passend aanbod (op de school zelf, op een andere school of met ondersteuning vanuit jeugdhulp). Het gaat bijvoorbeeld om leerlingen die wel op school zijn, maar veel tijd doorbrengen buiten hun eigen groep, om leerlingen die veelvuldig ziek zijn of om leerlingen die tijdelijk begeleid worden via een arrangement bij HCO (Tussen plek en plaatsing).

Als er sprake is een schorsing (max 5 dagen) of voorgenomen besluit tot verwijdering, dan voorziet de school de leerling met huiswerk dat opgehaald, teruggebracht en nagekeken wordt. De school meldt een besluit tot schorsing, een voorgenomen besluit tot verwijdering en het terugbrengen van het minimum aantal lesuren (Variawet) via het ISD bij de onderwijsinspectie. De school betreft zijn adviseur van SPPOH over toepassing van het minimum aantal lesuren en (voornemen tot) verwijdering. De school informeert zijn adviseur en Leerplicht over (een voorgenomen besluit tot) verwijdering van een leerling.

Deze leerlingen zijn regelmatig op school en vallen niet onder de formele definitie van verzuim. De aanpak in dit Routeboek wil ook deze groep leerlingen beter in beeld brengen en ernaar streven dat leerlingen zoveel mogelijk deelnemen aan onderwijs.

5. School in gesprek met leerling en ouders

Als er sprake is van verzuim of als een kind niet of slechts gedeeltelijk meedoet aan het onderwijs, dan is de eerste stap een gesprek van de school met de ouders en leerling. Ook regelmatig te laat komen is een reden voor een gesprek met ouders. Doel van het gesprek is eerste signalen van verzuim te bespreken, op zoek te gaan naar eventuele oorzaken en oplossingen.

De school ondersteunt ouders en jongere actief bij het maken van een plan ter verbetering van de situatie. Ook kan de school SMW vragen om met ouders (en jongere) in gesprek te gaan over het verzuim. In Rijswijk wordt dit gesprek gevoerd door leerplicht. Indien nodig kan een SMW'er hierbij aanwezig zijn.

6. Verzuim stopt, leerling volgt onderwijs

Als na het gesprek met de ouders (en leerling), en eventueel extra ondersteuning, het verzuim stopt en de leerling weer in de groep terugkeert, is er geen noodzaak tot verdere actie. De uitkomst van het gesprek en de afspraken met ouders legt de school vast in het leerlingvolgsysteem.

7. MDO

Als het ondanks gesprekken met ouders en ondersteuning binnen de school niet lukt om een oplossing te vinden voor het verzuim, dan organiseert de school een MDO (multidisciplinair overleg).

Aan het MDO nemen de ouders deel, de intern begeleider, de SMW'er en de adviseur van SPPOH. Indien verzuim door een leerling wordt besproken in het MDO, is Leerplicht aanwezig. Afhankelijk van de situatie en ondersteuningsvraag sluiten andere partijen aan zoals de jeugdarts, en andere experts. De SMW'er kan doorschakelen naar het gezinscoachmaatje van het CJG (in Rijswijk is dit het Maatje in het Jeugdteam) of andere professionals die een relatie hebben met de leerling (denk aan behandelaars).

De school informeert en betreft tijdig de leerplichtambtenaar voor advies (en zeker bij ongeoorloofd verzuim). Ieder jaar maken school en leerplichtambtenaar samenwerkingsafspraken. Een school kan bij twijfels of vragen altijd advies vragen aan Leerplicht.

Het MDO brengt de situatie in beeld (Overzicht), analyseert de oorzaken van het verzuim (Inzicht) en maakt een plan van aanpak (Uitzicht) om het op te lossen. Dit plan wordt in gang gezet en na de afgesproken periode geëvalueerd, voortgezet of bijgesteld. Dit gebeurt in een volgende MDO. Afhankelijk van de situatie vinden een of meer MDO's plaats.

Soms verloopt het overleg tussen school en ouders stroef. Dan kan bemiddeling ingezet worden door de Onderwijsconsulenten of de bemiddelaars van SPPOH.

8. JGZ

Onderstaande route geldt voor Den Haag. In Rijswijk en Leidschendam-Voorburg is de route voor de JGZ voor het PO nog niet formeel geregeld.

De school kan bij zorgwekkend (ziekte)verzuim een aanmelding doen bij de jeugdarts. De school bespreekt de aanmelding eerst met de ouders en vraagt hen om akkoord (mondeling akkoord volstaat). Zorgwekkend verzuim is gedefinieerd als: elke vierde ziekmelding in 12 schoolweken of vanaf de zevende schooldag aaneengesloten. De Jeugdarts roept de leerling en ouders op.

Als de ouders gehoor geven aan de oproep, wordt de leerling gezien door de jeugdarts en volgt een terugkoppeling aan de school/MDO. Indien er geen gehoor wordt gegeven (ook niet na herhaalde oproep) volgt een DUO-melding van ongeoorloofd verzuim. Ouders worden over deze melding geïnformeerd door de school.

Leerplicht gaat dan in gesprek met ouders en kind. Er zijn dan drie opties:

- Ouders geven alsnog gehoor en worden gezien door de jeugdarts.
- Als ouders niet naar de jeugdarts willen, worden ze doorverwezen naar de sociaal medisch adviseur voor een belastbaarheidsadvies, indien aannemelijk is dat er sprake is van een medische belemmering.
- Werken de ouders/verzorgers van de leerling niet mee, dan kan de school/SMW een melding doen bij Veilig Thuis. Het CJG (Rijswijk Jeugdteam, Leidschendam-Voorburg Jeugdconsulent) kan opschalen naar de Jeugdbeschermingstafel. In uitzonderlijke situaties kan Leerplicht in overleg met de samenwerkingspartners en veelal in overleg met de Raad voor de Kinderbescherming overgaan tot gelijktijdige toepassing van het strafrecht.

9. Passend aanbod

Een passend aanbod kent 4 varianten: volledig onderwijsaanbod, een combinatie van onderwijs en jeugdhulp, een combinatie van jeugdhulp en onderwijs, of vrijstelling van onderwijs op grond van artikel 5 sub a van de Leerplichtwet. Binnen deze varianten wordt maatwerk voor ieder kind gezocht.

Indien er wachtlijsten zijn voor een passend aanbod wordt gezocht naar extra ondersteuning in het onderwijs (met hulp van het samenwerkingsverband) of overbruggingszorg.

10. Volledig onderwijsaanbod

Voor onderwijs geldt: regulier waar mogelijk en speciaal waar nodig. Er zijn 3 varianten:

- De leerling volgt onderwijs op zijn eigen school, evt. met arrangement;
- De leerling stapt over naar een andere basisschool;
- De leerling stapt over naar een S(B)O.

11. Combinatie van onderwijs en jeugdhulp

In deze variant is onderwijs voorliggend in combinatie met een jeugdhulp-arrangement. De leerling verblijft in een schoolse setting.

12. Combinatie van jeugdhulp en onderwijs

In deze variant is de jeugdhulp voorliggend. Het kind is opgenomen in een jeugdzorg-instelling in combinatie met onderwijs.

13. Vrijstelling van onderwijs

Als een SMA-arts bepaalt dat de jongere op medische grond niet in staat om onderwijs te volgen, dan volgt een vrijstelling op grond van artikel 5 sub a van de Leerplichtwet.

Fase 2: Opschalen

Als het, ondanks de inspanningen van de school, de adviseur SPPOH, schoolmaatschappelijk werk, Leerplicht en anderen niet lukt om een leerling naar school te laten gaan of een ander passend aanbod te bieden, dan treedt in principe de volgende fase in werking: opschaling. Opschaling gebeurt door de casus aan te melden bij het daarvoor ingerichte Loket Verzuim en thuiszitters bij SPPOH.

In Den Haag is opschaling volgens onderstaande stappen geregeld. In Rijswijk is dat anders geregeld. Waar in Den Haag de Regisseur JMO een rol speelt in de opschaling, is dat in Rijswijk de Teamleider Jeugdhulp. In de Haagse Doorbraaktafel in Den Haag zit de Directeur Jeugd (portefeuille JMO) en de Directeur SPPOH. In Rijswijk vindt besluitvorming plaats door de Directeur Sociaal Domein.

In Leidschendam-Voorburg wordt het proces rond opschaling nog ingericht. Zoveel mogelijk aansluitend op de wijze zoals in dit routeboek en passend bij de lokale structuur.

14. Aanpak leidt niet tot resultaat

Er hebben meerdere MDO's plaatsgevonden. Het plan (of de plannen) van aanpak heeft (hebben) niet geleid tot een passend aanbod en een oplossing is niet in zicht.

Wanneer vindt opschaling plaats?

- Als een leerling 4 weken aaneengesloten niet op school is ondanks het plan van aanpak dat is opgesteld en uitgevoerd onder regie van het MDO, behalve als dit verklaard kan worden door ziekte.
- Als een leerling gedurende een langere periode onvoldoende deelneemt aan het onderwijs in de groep, meerdere aanpakken zijn ingezet en er desondanks geen verbetering plaats vindt. De partijen in het MDO hebben behoefte aan inhoudelijk advies om de situatie vlot te trekken.

Voordat er wordt opgeschaald, hebben de betrokkenen in het MDO in ieder geval binnen hun eigen organisaties advies gevraagd als er inhoudelijke vragen blijven. Ook kan het MDO het Expertiseteam Complexe Zorg raadplegen voor advies over jeugdhulpmogelijkheden.

De school heeft zorgplicht en moet bij een leerling die thuis zit zorgen voor continuïteit in onderwijs: een oplossing op school of huiswerk voor thuis (meegeven en nakijken).

15. Adviestafel

De Adviestafel bestaat in Den Haag uit een Regisseur JMO ((jeugdhulp) en een vertegenwoordiger vanuit SPPOH, die optreedt als Onderwijsregisseur.

De Adviestafel neemt de casus in behandeling op basis van een dossier, dat wordt aangeleverd door het MDO. Het ontwikkelingsprofiel (OPP) is daarvoor de basis. In de aanvraag wordt kernachtig aangegeven: welk passend aanbod is gedaan, of dit aanbod wel of niet voorhanden is, waarom oplossingen uit eerdere MDO's niet werken en wat volgens het MDO nodig is.

De Adviestafel heeft de vrijheid zelf te bepalen wat te doen met een casus. Daarbij kunnen diverse stappen worden gezet, waarbij het belangrijk is dat de Adviestafel de casus niet inhoudelijk overnemen. Hun rol richt zich vooral op het vlottrekken van een casus, het adviseren over het realiseren van een passende oplossing, of het bemiddelen bij het realiseren van deze oplossing. De Adviestafel kan deskundigen inschakelen, indien nodig. Om een casus vlot te trekken zijn er grofweg drie mogelijkheden:

- Indien er naar de mening van MDO mogelijkheden zijn om de casus alsnog los te trekken, dan wordt de casus teruggegeven aan MDO met een advies over de vervolgstappen.

- Indien er discussies zijn met een zorginstelling over bijvoorbeeld plaatsing, verwijst de Adviestafel, i.c. de Regisseur JMO (Jeugd) naar het Expertiseteam Complexe Zorg voor advies en indien nodig naar de Analysetafel Jeugdhulp als er jeugdhulp nodig is die niet is ingekocht. De Analysetafel kan in individuele gevallen en zonder precedentwerking besluiten deze jeugdhulp alsnog in te kopen.
- Indien er discussies zijn met scholen over plaatsing van een kind, kan de Adviestafel, i.c. de Onderwijsregisseur van SPPOH, een rol spelen bij het vinden van een passende school.

In bovenstaande gevallen wordt de casus teruggeven aan het MDO. De Adviestafel wijst dan ook een casusregisseur aan uit het MDO die verantwoordelijk is voor het coördineren van de vervolgstappen. Indien in de Adviestafel wordt geconstateerd dat er sprake is van een oplossingsrichting die niet kan worden gerealiseerd vanwege ontbrekende middelen of vanwege knellende wet- en regelgeving, dan wordt de casus doorgeleid naar de Doorbraaktafel.

Fase 3: Doorbraak

16. Doorbraaktafel

In het Doorbraakoverleg komen die casussen waarbij er sprake is van een financieel vraagstuk (geen middelen beschikbaar), of een blijvend verschil van inzicht of er sprake is van knellende wet- en regelgeving waardoor een passend aanbod niet uitvoerbaar is. De Directeur Jeugd (portefeuille JMO) van Den Haag (of een gemandateerde vertegenwoordiger), in Rijswijk de Directeur Sociaal Domein, en de Directeur SPPOH besluiten in collegiaal overleg op basis van een ingediende casus van het MDO Plus na raadpleging van de betrokken partijen. Het besluit beperkt zich tot toe- of afwijzing met toelichting. In geval het een besluit betreft met betrekking tot onderwijs, bijvoorbeeld het plaatsen van een kind op een specifieke school, neemt de Directeur SPPOH de taak op zich dit te realiseren binnen de kaders die zijn overeengekomen met de schoolbesturen.

Overige zaken

Absoluut verzuim

Kinderen die in een van de drie gemeenten wonen, geen schoolinschrijving hebben en ook niet zijn vrijgesteld van de inschrijvingsplicht, vallen onder de categorie absoluut verzuim. Voor de absoluut verzuimers is een aparte route ontwikkeld.

De ouders zijn op grond van de Leerplichtwet verantwoordelijk voor de aanmelding van hun kind bij een school. Als de school het kind aanneemt en inschrijft, is er geen sprake meer van absoluut verzuim.

Kind met behoefte aan extra begeleiding en ondersteuning

Ouders melden hun kind (schriftelijk) aan bij de school van hun voorkeur. Daarmee gaat de zorgplicht in. Dit houdt in dat de school ervoor zorgt dat de leerling een passende onderwijsplek krijgt. De school onderzoekt of de leerling op school terecht kan. Scholen kunnen daarvoor om extra informatie vragen bij de ouders. Kan de school zelf geen passende onderwijsplek bieden, ook niet met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband? Dan moeten zij een passende plek op een andere reguliere of speciale school regelen. Dat gebeurt in overleg met de ouders.

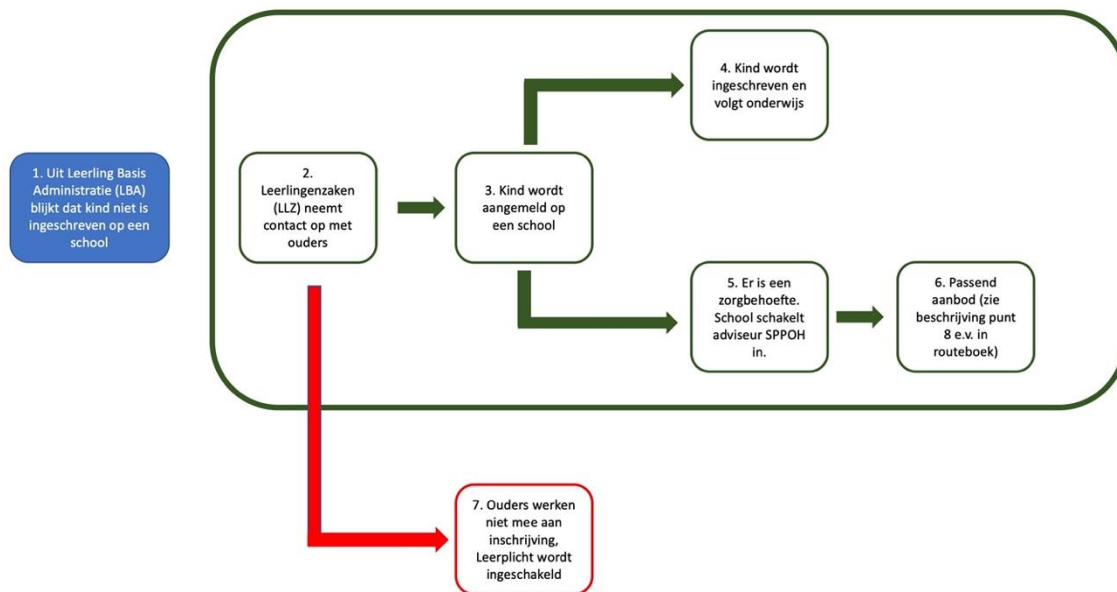
Kind is nieuwkomer en/of beheerst de Nederlandse taal niet goed

Kinderen die de Nederlandse taal niet of niet goed genoeg beheersen en nog geen twee jaar in Nederland verblijven, gaan naar een schakelklas of nieuwkomersklas. Ouders melden hun kind (schriftelijk) aan bij de school van hun voorkeur. In Den Haag zijn er 21 basisscholen met extra aandacht voor de Nederlandse taal.

<https://scholenwijzer.denhaag.nl/onderwijs/basisonderwijs/een-basisschool-kiezen/de-juiste-school-kiezen>.

In Rijswijk is er een nieuwkomersklas bij 't Kristal.

In onderstaand processchema wordt de route beschreven indien er sprake is van absoluut verzuim.

In een aantal gevallen komt uit de Leerlingen Basis Administratie naar voren dat een kind niet is ingeschreven op een school (1). In dat geval neemt Leerlingenzaken contact op met de ouders. Er wordt eerst een brief gestuurd aan ouders met het verzoek hun kind binnen 5 werkdagen in te schrijven op een school. Als een schoolinschrijving uitblijft, worden ouders uitgenodigd voor een gesprek. Wanneer ouders niet verschijnen op de afspraak, wordt een huisbezoek afgelegd.

Er volgt een aanmelding bij een school (3), indien nodig bij een school met een klas voor nieuwkomers. Via de Scholenwijzer kan in Den Haag gezocht worden naar een school die een nieuwkomersklas heeft.

Zorgplicht

Een school heeft een zorgplicht als ouders hun kind hebben aangemeld, tenzij de school aangeeft geen plek te hebben of als ouders de grondslag van de school niet onderschrijven. Als deze situaties zich voordoen, hoeft het kind niet te worden ingeschreven op deze school.

Specifiek voor Den Haag: Op het moment dat deze kinderen bij Leerplicht in beeld komen, worden ze besproken in het reguliere thuiszittersoverleg van Leerplicht en SPPOH met als doel in overleg met schoolbesturen te zoeken naar een andere oplossing in de eigen wijk. Meer over zorgplicht is te vinden op de [website van SPPOH](#).

Indien er sprake is van een zorgbehoefte heeft de school zes weken de tijd om te bepalen of zij het kind wel of niet toelaten, deze periode kan indien noodzakelijk eenmaal verlengd worden met vier weken. De school schakelt direct de adviseur van SPPOH in (5). Indien blijkt dat plaatsing niet mogelijk is op de eigen school, dan moet de school een passende plek op een andere reguliere of speciale school regelen. Samen met de adviseur SPPOH wordt gezocht naar een passend aanbod (6), zoals beschreven in de Route rond verzuim (punt 8 en volgende). Mocht in het contact tussen ouders en Leerlingenzaken blijken dat ouders weigerachtig zijn om hun kind aan te melden bij een school, dan volgt Leerplicht (7) de gebruikelijke procedure.

Expertiseteam Complexe Zorg

Het Expertiseteam Complexe Zorg biedt consult en advies en kan bemiddelen bij de volgende situaties:

- Complexe casuïstiek, waarbij het expertiseteam kan adviseren over het juiste zorgaanbod. Voor bijzonder complexe casussen organiseert het Expertiseteam een casuïstiekbespreking met ketenpartners, jeugdige en ouders om tot een goed advies te komen.
- Zorgbemiddeling: voor ondersteuning bij het vinden en realiseren van de juiste zorg. Ook monitoren wij of de zorg die wordt ingezet ook daadwerkelijk goed op gang komt.

Het Expertiseteam kan in elke fase van het Routeboek worden ingezet, ook door een MDO. Voor meer informatie: [Expertiseteam Complexe Zorg](#)

Analysetafel Jeugdhulp

Als jeugdhulp nodig is, die niet is ingekocht, kan de Analysetafel Jeugdhulp worden ingeschakeld. Dat gebeurt altijd via de Regisseurs JMO (Jeugdhulp) van de gemeente Den Haag. De Analysetafel kan in incidentele gevallen jeugdhulp inkopen.

Jeugdbeschermingstafel

De Jeugdbeschermingstafel (JBT) – in Den Haag een samenwerking tussen de gemeente Den Haag en de Raad voor de Kinderbescherming; voor Rijswijk een samenwerking van 4 gemeenten: Delft, Midden Delfland, Westland en Rijswijk - kan worden ingezet als er sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging voor een leerling. De JBT behandelt verzoeken tot onderzoek voor een kinderschermingsmaatregel.

Aanmelding voor de JBT volgt als de professional niet alleen van mening is dat er sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging, maar ook van het feit dat de bedreiging niet op vrijwillige basis weggenomen kan worden.

Tijdens een bijeenkomst wordt met het gezin en de melder het verzoek besproken. Direct hierna neemt de JBT een besluit of het verzoek wel of niet in onderzoek wordt genomen. Als de Raad voor de Kinderbescherming het verzoek in onderzoek neemt en na dit onderzoek van mening is dat er een maatregel moet komen, dan wordt dit voorgelegd aan een kinderrechter.

Wanneer een kinderrechter een maatregel oplegt dan is er sprake van dwang.

8.6 Bijlage 6 Kwaliteitsbeleid

Kwaliteitszorg in SPPOH

december 2020

Inhoudsopgave

1 Inleiding	53
2 Uitgangspunten	54
3 Het kwaliteitsstelsel van SPPOH	55
4 Werkwijzen en documenten	57
4.1 Plan	57
4.1.1 Niveau samenwerkingsverband	57
4.1.2 Schoolniveau	57
4.2 Doen	58
4.2.1 Niveau samenwerkingsverband	58
4.1.2 Schoolniveau	58
4.3 Check	59
4.3.1 Op het niveau van het samenwerkingsverband	59
4.3.2 Schoolniveau	59
4.4 Aanpassen	60
5 Samenwerking met ketenpartners	60
6 Governance	60
7 Bureauorganisatie	61
8 Ambities voor het kwaliteitszorgbeleid	61

1 Inleiding

In deze notitie beschrijven we de manier waarop het samenwerkingsverband SPPOH werkt aan kwaliteit van passend onderwijs. Doel hiervan is om: onze visie op passend onderwijs en onderliggende principes hoe we werken aan kwaliteit te verhelderen,

een gezamenlijk kwaliteitskader te formuleren waarin deze visie en onderliggende principes worden uitgewerkt naar concrete werkwijzen en documenten.

Kwaliteitszorg zien we binnen SPPOH niet als een apart beleidsterrein, maar als een integraal onderdeel van al ons handelen (met de scholen en besturen, binnen de bureauorganisatie en met onze samenwerkingspartners). Het kwaliteitsbeleid van SPPOH sluit aan bij het ondersteuningsplan. De leercyclus (PDCA) staat centraal.

Als het gaat om kwaliteit(szorg) van passend onderwijs wordt vaak smal gekeken, naar de bureauorganisatie van SPPOH. Dat is niet het uitgangspunt van deze notitie. Deze notitie beschrijft de kwaliteitszorg voor het samenwerkingsverband als geheel van scholen, schoolbesturen en de bureauorganisatie. Gezamenlijk zijn wij immers verantwoordelijk voor het realiseren van passend onderwijs in de regio Haaglanden. Dit doen we vanuit ieders rol en verantwoordelijkheid zoals beschreven in het ondersteuningsplan, met als uitgangspunt: de school regisseert en het samenwerkingsverband faciliteert.

De primaire verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband is om zorg te dragen voor:

- passende ondersteuning voor leerlingen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning hen biedt
- een dekkend aanbod van voorzieningen
- het terugdringen van langdurig schoolverzuim van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben
- effectieve samenwerking met ketenpartners

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de basisondersteuning op de scholen.

We zien kwaliteitszorg niet als een systeem of een methode, maar vooral als een systeem van mensen. We werken vanuit de overtuiging dat kwaliteit ontstaat in verbinding met elkaar. We zijn daarom voortdurend met elkaar in gesprek om na te denken over en werk te maken van passend onderwijs voor iedere leerling in onze regio. De kwaliteit van de beleidsvorming wordt mede bepaald door de mate waarin scholen en hun besturen, maar ook onze samenwerkingspartners, betrokken zijn.

In deze notitie komen eerst de uitgangspunten voor ons kwaliteitszorgbeleid aan de orde (paragraaf 2). Het kwaliteitsstelsel is in paragraaf 3 opgenomen en wordt in paragraaf 4 kort beschreven. In paragraaf 5 staat de samenwerking met ketenpartners, in paragraaf 6 de governance en in paragraaf 7 de werkorganisatie. We eindigen met de ambitie voor doorontwikkeling van het kwaliteitszorgbeleid (paragraaf 8).

2 Uitgangspunten

In het [ondersteuningsplan 2017-2021](#) is beschreven hoe SPPOH werkt aan passend onderwijs in de regio Haaglanden. 'Het draait om de school, de leraren en de overige medewerkers, de leerlingen en hun ouders. Door en voor hen wordt passend onderwijs gerealiseerd. Daarbij is ons motto: de school regisseert, het samenwerkingsverband faciliteert. Het eigenaarschap ligt bij de school. Voor ons is passend onderwijs dat elke leerling op de meest passende plek het best passende onderwijs krijgt. Het is de ideale mix tussen behoeften en aanbod, thuisnabijheid en welbevinden. In de kern is passend onderwijs vooral kwalitatief goed onderwijs voor elke leerling.' (uit het jaarverslag 2019)

Missie

Passend onderwijs is dat elk kind op de meest passende plek het best passende onderwijs krijgt. Onze missie is om dit succesvol te realiseren. Dat kunnen schoolbesturen, scholen en leraren niet alleen. Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden is opgericht om de samenwerking in het kader van passend onderwijs te organiseren en te faciliteren. We willen passend onderwijs in onze regio mogelijk maken door alle scholen en expertises bij elkaar te brengen, te leren van elkaar met professionele medewerkers op alle fronten. Het samenwerkingsverband ondersteunt daarbij op inhoudelijk en financieel gebied. Onze missie is: Ieder kind een kans!

Visie

We werken vanuit de vijf succesfactoren die de PO-Raad heeft benoemd voor passend onderwijs (najaar 2016):

- goed toegeruste leraren in een professionele schoolorganisatie
- ouders als pedagogisch partner
- samenwerking als professionele afweging
- een dienende infrastructuur voor onderwijs en zorg
- sturen op resultaten met aandacht voor proceskwaliteit

In het schooljaar 2020-2021 wordt een nieuw ondersteuningsplan 2021-2025 opgesteld. In dat proces zijn de huidige missie, visie en kernwaarden opnieuw tegen het licht gehouden samen met ouders, leraren, ib'ers, schoolleiders, samenwerkingspartners en bestuurders. Gezamenlijk is bepaald hoe we in Haaglanden samenwerken en wat onze perspectieven zijn voor 2025.

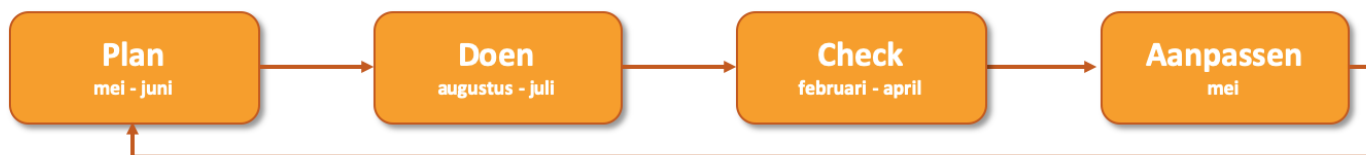
Deze notitie over het kwaliteitszorgbeleid binnen SPPOH is te beschouwen als een bijlage bij het ondersteuningsplan. In het ondersteuningsplan beschrijven we wat we willen bereiken. In ons kwaliteitszorgbeleid geven we antwoord op hoe we sturen op kwaliteit vanuit twee kwaliteitsvragen: Doen we de goede dingen? Doen we de dingen goed?

Op de volgende pagina is het kwaliteitszorgbeleid in een schema samengevat.

Ieder kind een kans!

Ondersteuningsplan 2017-2021 & School Ondersteuningsplan (SOP)

	Plan mei - juni	Doen augustus - juli	Check februari - april	Aanpassen mei
samenwerkingsverband/ schoolbesturen	Opstellen: <ul style="list-style-type: none"> jaarplan SPPOH faciliteringsregeling projectplannen 	Uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> toewijzen arrangementen & TLV's organiseren ontmoeting & professionalisering uitvoeren projecten 	Monitoren en evalueren: <ul style="list-style-type: none"> data OT & managementrapportages projectevaluaties (externe) audits tevredenheidsonderzoek jaarverslag 	Bijstellen beleid: <ul style="list-style-type: none"> obv evaluatiegesprekken obv activiteiten in de Check fase
		↑ startgesprek ↓	↑ MDOs ↓	↑ evaluatiegesprek ↓
school	Opstellen: <ul style="list-style-type: none"> jaarplan school beeld van ondersteuningsbehoeften 	Uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> bieden basisondersteuning organiseren extra ondersteuning (middels arrangementen) verwijzen SO/SBO 	Monitoren en evalueren: <ul style="list-style-type: none"> basisondersteuning arrangement (per leerling) verwijzingen samenwerking 	Bijstellen beleid: <ul style="list-style-type: none"> obv evaluatiegesprek in samenhang met schoolontwikkeling

Leeswijzer

Het schema kan het beste gelezen worden van onder naar boven. Passend onderwijs begint immers binnen de school. Iedere school heeft een eigen PDCA-cyclus die aansluit bij de eigen schoolontwikkeling en waarvan passend onderwijs deel uitmaakt.

Ook op het niveau van het samenwerkingsverband wordt de PDCA-cyclus gevolgd, het samenwerkingsverband faciliteert passend onderwijs op de scholen.

Verbinding tussen school en samenwerkingsverband gebeurt onder meer in de start- en evaluatiegesprekken tussen adviseur en school. Deze gesprekken

voeden zowel de school als het samenwerkingsverband in zijn ontwikkeling. Op kindniveau gebeurt dit via de multidisciplinaire overleggen (MDO).
 Beleidsvorming, uitvoering en evaluatie vinden plaats binnen de kaders van het vierjarige ondersteuningsplan (OP) en de schoolondersteuningsplannen (SOP).
 Het inhoudelijk kwaliteitszorgbeleid volgt het ritme van het schooljaar. De financiële cyclus en de bedrijfsvoeringscyclus verlopen volgens kalenderjaren. De faciliteringsregeling volgt het schooljaar en verbindt het inhoudelijke beleid met het financiële beleid. In de figuur hiernaast is de PDCA-cyclus van het financieel beleid opgenomen. De genoemde documenten worden vastgesteld door het DB en AB.
 De volgende paragraaf gaat nader in op de onderdelen van het kwaliteitszorgbeleid.

	Begroting & Verantwoording	Monitoring & Evaluatie
Q1	Start uitvoering (meerjaren)begroting	
Q2	Vaststellen faciliteringsregeling komend schooljaar (mei) Vaststellen jaarrekening vorig kalenderjaar (juni)	Financiële rapportage januari-december afgelopen kalenderjaar (april) Jaarrekeningcontrole afgelopen kalenderjaar door accountant (controle verklaring en accountantsverslag) (april) Financiële rapportage lopende kalenderjaar januari-april (mei)
Q3		Financiële rapportage lopende kalenderjaar januari-augustus (aug-sept) Interim controle lopende kalenderjaar door accountant (voorlopige rapportage bevindingen)
Q4	Vaststellen meerjarenbegroting volgend jaar	Financiële rapportage lopende kalenderjaar jan-oktober (november)

4 Werkwijzen en documenten

In deze paragraaf beschrijven we de werkwijzen en documenten die we hanteren binnen ons kwaliteitsstelsel. We volgen daarbij het schema uit de vorige paragraaf. De beschrijving volgt de PDCA-cyclus en richt zich op het niveau van het samenwerkingsverband én op het niveau van de school. Dit omdat passend onderwijs uiteindelijk zichtbaar wordt op het niveau van de leerling. Ontwerpcriteria voor het kwaliteitssysteem zijn:

- volgens de PDCA-cyclus op ieder niveau
- balans tussen ontwikkelen, leren en innoveren en borgen en verantwoorden
- aansluitend bij de kwaliteitscyclus van scholen en besturen
- basis voor de dialoog tussen iedereen die werkt aan passend onderwijs
- transparant voor iedereen binnen en buiten het samenwerkingsverband
- zowel 'harde' kengetallen als kwalitatieve procesevaluaties

De uitvoering van het kwaliteitsbeleid vindt plaats binnen de organisatiestructuur en communicatielijnen zoals vastgelegd in het ondersteuningsplan 2017-2021.

De samenwerking met onze partners binnen de gemeenten, jeugdhulp en anderen beschrijven we in paragraaf 5 en de governance in paragraaf 6.

4.1 Plan

De planfase is gericht op het formuleren van de koers en ambities, de doelen en resultaten. Deze sturen het werken aan kwaliteit van passend onderwijs op het niveau van het samenwerkingsverband en de school. De koers van het samenwerkingsverband is vastgelegd in het 4-jaarlijkse ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan is tot stand gekomen met inbreng vanuit scholen (directeuren, intern begeleiders en leraren), besturen, ouders en de samenwerkingspartners zoals de drie gemeenten, schoolmaatschappelijk werk, leerplicht en jeugdhulporganisaties. In het huidige ondersteuningsplan zijn 9 programma's opgenomen die richting geven aan de ontwikkeling binnen het samenwerkingsverband. Het ondersteuningsplan is kaderstellend voor de (meerjaren)begroting, de jaarplannen en projecten en alle daaruit voortvloeiende activiteiten.

Op schoolniveau heeft iedere school een vierjarig SOP (schoolondersteuningsprofiel) dat samenhangt met het vierjarig schoolplan. Het SOP geeft aan welke ondersteuning de school haar leerlingen kan bieden.

4.1.1 Niveau samenwerkingsverband

Opstellen jaarplan

Ieder jaar wordt een [jaarplan](#) opgesteld, afgeleid van het ondersteuningsplan en de 9 programma's. Het jaarplan beschrijft doel, aanpak, samenwerking en resultaat. Daarmee brengen we focus aan. Het jaarplan wordt vastgesteld in het DB en besproken met de ondersteuningsplanraad (OPR).

Opstellen faciliteringsregeling

De financiële regelingen die voortvloeien uit de afspraken van het ondersteuningsplan, worden jaarlijks vastgelegd in een [faciliteringsregeling](#). De totstandkoming daarvan (en van de (meerjaren)begroting) is beschreven in de interne notitie 'Financiële cyclus'. De faciliteringsregeling is gekoppeld aan de (meerjaren)begroting die per kalenderjaar loopt.

Opstellen projectplannen

Om ontwikkeling en innovatie van passend onderwijs te stimuleren kunnen scholen projectaanvragen indienen. Deze aanvragen worden beoordeeld aan de hand van de doelen uit het ondersteuningsplan. De projecten staan niet op zichzelf, maar leiden tot ontwikkeling van passend onderwijs op de school met als doel het duurzaam ondersteunen van een groep leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Kennis wordt gedeeld met andere scholen binnen het samenwerkingsverband. De meeste projecten zijn verbonden aan één school, het project (hoog)begaafden is gericht op meerdere scholen binnen het samenwerkingsverband. Een overzicht van de lopende projecten is [hier](#) te vinden.

4.1.2 Schoolniveau

Startgesprek

Bij de start van het nieuwe schooljaar voert iedere adviseur een startgesprek met de scholen waaraan hij/zij verbonden is. In dit startgesprek wordt vooruitgekeken naar het schooljaar, wordt besproken welke ondersteuning de

school nodig heeft vanuit het samenwerkingsverband en worden samenwerkingsafspraken gemaakt.

Opstellen jaarplan school en beeld ondersteuningsbehoeften

De basisondersteuning en extra ondersteuning binnen de school maken onderdeel uit van de planvorming op schoolniveau. De school heeft bij de start van het nieuwe schooljaar een beeld van de ondersteuningsbehoefte (van leerlingen, leerkrachten en eventueel ouders). Scholen werken met een jaarplan dat binnen de bestuurlijke kaders van het eigen bestuur wordt besproken. Het jaarplan is een vertaling van het 4-jaarlijkse schoolplan.

4.2 Doen

Vanuit de kaders en doelen uit het jaarplan en de faciliteringsregeling werken we gedurende het schooljaar gezamenlijk aan passend onderwijs in Haaglanden. Een belangrijke schakeling tussen het beleid en de uitvoering in de uitvoeringsfase zijn de MDO's die op initiatief van de school worden georganiseerd voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Ook organiseert het samenwerkingsverband ontmoetingen en professionalisering gedurende het schooljaar.

4.2.1 Niveau samenwerkingsverband

Toekennen arrangementen en TLV's

Extra ondersteuning voor leerlingen en TLV's worden toegekend op basis van aanvragen vanuit de scholen. De faciliteringsregeling geeft daarvoor de kaders, in de MDO's worden de doelen en ondersteuning bepaald in gezamenlijk overleg.

Organiseren ontmoeting en professionalisering

De leerkrachten, ib'ers, directies en andere medewerkers van scholen zijn belangrijke factoren in het realiseren van passend onderwijs. Daarom is er een professionaliseringsaanbod voor alle professionals '[Verbinden in Haaglanden](#)' waarin diverse vormen van ontmoeting, professionalisering en kennisdeling zijn opgenomen. Dit gebeurt in netwerken in het werkgebied of in de wijk en tijdens scholings- en themabijeenkomsten. Het aanbod wordt in samenwerking met schoolbesturen opgesteld en jaarlijks aangepast aan de behoefte van onderwijsprofessionals.

De interne begeleiders (ib'ers) van de scholen zijn de 'linking pins' tussen school en samenwerkingsverband. Aan het begin van ieder schooljaar organiseren we daarom ib-startdagen, gericht op ontmoeting en inspiratie. Daarnaast zijn er twee keer per jaar ib-bijeenkomsten binnen ieder werkgebied waarin ontwikkelingen binnen de scholen, het werkgebied en het samenwerkingsverband gedeeld worden. Ook zijn er bijeenkomsten voor startende en nieuwe ib'ers en directeurs.

De werkgebieden van het samenwerkingsverband zijn georganiseerd rond de gemeenten en de wijken. Overleg tussen de schooldirecteuren en intern begeleiders vindt met enige regelmaat plaats. Met de S(B)O- directeurs is tweemaandelijks overleg.

Uitvoeren projecten

Scholen gaan met innovatieve projecten aan de slag. Zij rapporteren regelmatig via voortgangsverslagen en tussentijds overleg. Scholen met projecten delen de kennis en ervaring die zij opdoen met een nieuwe manier van werken met collega-scholen.

4.2.2 Schoolniveau

Uitvoeren MDO's

Het multidisciplinair overleg (MDO) is een belangrijk middel om te komen tot extra ondersteuning voor een leerling. De betrokkenheid van ouders is in deze werkwijze verankerd: zij nemen deel aan de MDO's over hun kind, vanaf de eerste signalen over een extra ondersteuningsbehoefte, het vertalen daarvan naar een aanpak en het evalueren. In het MDO zijn naast de ouders, de school en de adviseur passend onderwijs, verschillende partners betrokken waaronder altijd SMW+ en eventueel andere specialisten. Het MDO bespreekt gezamenlijk de ondersteuningsbehoeften van de leerling, leerkracht en ouder(s). De ondersteuningsbehoeften worden vastgelegd in een arrangement. Het arrangement is altijd maatwerk en gaat uit van handelingsgericht arrangeren. De adviseur beoordeelt vanuit het samenwerkingsverband SPPOH de financiële consequenties van de arrangementsaanvraag. Als overeenstemming is bereikt over de inhoud en de kosten van het arrangement wordt dit via het programma 1LoketPO ter formele vaststelling aangeboden aan het samenwerkingsverband.

Binnen één werkweek wordt het voorstel vervolgens afgehandeld. Arrangementen worden na uitvoering geëvalueerd en verantwoord. Bieden basisondersteuning en organiseren extra ondersteuning Passend onderwijs wordt zichtbaar in de groep, in het handelen van de leerkracht. Scholen werken volgens de principes van handelingsgericht werken. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, krijgen dat via de afspraken gemaakt in het arrangement. Als het niet lukt om binnen de school passend onderwijs te bieden, dan vindt verwijzing naar SBO of SO plaats (TLV).

4.3 Check

In de checkfase worden gegevens verzameld op diverse niveaus en van verschillende aard. Het gaat zowel om kwantitatieve als kwalitatieve gegevens. Sommige zijn Haaglanden breed, per werkgebied, per school of per ontwikkeling.

4.3.1 Op het niveau van het samenwerkingsverband

Data OT & managementrapportages

De horizontale dialoog over de kwaliteit van passend onderwijs in het werkgebied vindt plaats in de jaarlijkse evaluatie en ontwikkelsessies. Dit gebeurt aan de hand van de monitor uit OT over de ontwikkeling van leerlingen, arrangementen en TLV's in het werkgebied. Daarnaast worden periodieke managementrapportages opgesteld over met name de financiële kengetallen.

(Tussen)projectevaluaties

In ieder projectplan is opgenomen wanneer en hoe het project wordt geëvalueerd. Twee recente voorbeelden zijn de Nisbo-groep op basisschool De Springbok (nieuwkomers in speciaal basisonderwijs) en de ondersteuningsgroep op basisschool Onze Wereld (gericht op leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte). De projectevaluatie is de basis voor bestuurlijke besluitvorming over continuering en eventuele verbreding naar meer schoollocaties.

(Externe) audits

Voor kwalitatieve evaluaties worden (externe) audits en thema- onderzoeken ingezet. Een voorbeeld daarvan is het onderzoek naar de werking van arrangementen en onderliggende succes- en belemmerende factoren in het

najaar 2019. Andere voorbeelden zijn onderzoek naar de groei van SBO en SO, naar de bekostiging van cluster-4-onderwijs en naar ambulante begeleiding. Afhankelijk van de informatiebehoefte richten audits zich op het resultaat en/of op het proces.

Tevredenheidsonderzoek

Periodiek worden tevredenheidsmetingen uitgevoerd om zicht te hebben op de mening van belangrijke samenwerkingspartners. Zo is in het voorjaar 2020 een ouderenquête naar passend onderwijs in de regio uitgevoerd en in 2019 een enquête onder scholen over de samenwerking met de adviseurs.

Jaarverslag

In mei van ieder jaar wordt het jaarplan geëvalueerd en worden de resultaten van de ingezette ontwikkelingen gewaardeerd in het DB. De inhoudelijke verantwoording over het jaarplan maakt onderdeel uit van het jaarverslag. Omdat de beleidsverantwoording loopt per schooljaar en het jaarverslag per kalenderjaar, vindt synchronisatie plaats. Het DB legt verantwoording af aan het AB (zie verder de paragraaf Governance).

4.3.2 Op het niveau van de school

Evaluatiegesprek

Ieder arrangement wordt aan het einde geëvalueerd in een MDO en verantwoord. Arrangementen worden ingezet op het moment dat het nodig is. De evaluaties volgen daarom niet eenzelfde ritme, maar vinden plaats in de loop van het schooljaar. Aan het einde van het schooljaar voeren school en adviseur een evaluatiegesprek waarin zij terugblikken op het afgelopen schooljaar, successen benoemen en verbeterpunten bespreken. Het evaluatiegesprek is niet gericht op verantwoorden maar op duiden en verklaren. Ook de samenwerking is onderwerp van gesprek.

Evaluatie binnen de school

De evaluatie van de basisondersteuning, extra ondersteuning, verwijzingen en samenwerking met partners buiten de school gebeurt via de kwaliteitszorgcyclus van de school en wordt binnen de eigen bestuurlijke kaders besproken.

Met de besturen is afgesproken over welke aspecten van passend onderwijs zij zich in het jaarverslag van het bestuur verantwoorden. Gegevens uit de systemen van SPPOH worden hiervoor ter beschikking gesteld.

4.4 Aanpassen

De checkfase leidt tot het gesprek over aanpassingen van beleid. Dit gebeurt in het DB aan de hand van de gegevens uit de checkfase en het beeld dat via de kwaliteitsgesprekken binnen ieder bestuur en via de evaluatiegesprekken tussen scholen en adviseurs naar voren komt. Dit wordt vertaald naar de jaardoelen passend onderwijs voor het schooljaar daarop.

Aanpassing van beleid binnen de school gebeurt aan de hand van de eigen kwaliteitscyclus en in samenhang met de eigen schooldoelen van de school. Daarmee is de PDCA-cyclus rond. De aanpassingen worden vastgelegd in de volgende jaarplannen op het niveau van het samenwerkingsverband en de school.

5 Samenwerking met ketenpartners

Effectieve samenwerking met ketenpartners is een belangrijke taak voor het samenwerkingsverband. De samenwerking met het netwerk van organisaties beïnvloedt de doelen en de kwaliteit van het samenwerkingsverband. Passend onderwijs kan alleen in samenwerking tot stand komen.

Met de ketenpartners zijn diverse overlegmomenten en -vormen ingericht: **Gemeenten (Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk)** als het gaat om afstemming van beleid en inzet van middelen (SMWplus). Een formeel overleg is het OOGO waarin het bestuur van het samenwerkingsverband en de gemeenten overleg voeren over het jeugdbeleidsplan en het onderwijsbeleidsplan van de gemeenten. Ook over het concept ondersteuningsplan wordt op overeenstemming gericht overleg gevoerd met de gemeenten.

Leerplicht als het gaat over verzuim en (dreigend) thuiszitten. Het samenwerkingsverband voert hierover maandelijks overleg.

Jeugdhulp waarbij het uitgangspunt is dat er zoveel mogelijk preventief wordt gewerkt.

SMWplus om te zorgen voor een goede schakeling met jeugdhulp.

HCO voor onderwijs aan zieke kinderen, een (beperkte) voorziening voor kinderen die thuiszitten (Tussen Plek en Plaatsing, TPP) en een groot deel van het nascholingsaanbod (Verbinden in Haaglanden).

Ook vindt afstemming plaats met SO cluster 1 en 2, het samenwerkingsverband VO Zuid-Holland West, de andere regionale samenwerkingsverbanden PO en de G4-samenwerkingsverbanden PO en VO.

Op landelijk niveau werken we samen in het kader van het Thuiszitterspact, dit heeft een eigen regionale aanpak gekregen in de vorm van het routeboek 'Verzuim en thuiszitters'.

De aansluiting met gespecialiseerde jeugdhulp is een belangrijk punt van aandacht. Om de samenwerking onderwijs-jeugdhulp te verbeteren is sinds medio 2019 een programma ingericht onder de verantwoordelijkheid van een stuurgroep van SPPOH, SWV ZHW en de afdeling Onderwijs en Jeugd (van de gemeente Den Haag). In dit programma wordt op verschillende manieren gewerkt aan verbetering van de verbinding onderwijs-jeugdhulp. Dit heeft onder meer geleid tot het [routeboek 'Verzuim en thuiszitten'](#).

6 Governance

6.1 Bestuur

Het bestuur van het samenwerkingsverband SPPOH heeft de governance vormgegeven volgens het 'one-tier-model'. Het bestuur bestaat uit alle 27 aangesloten leden, het bestuur neemt besluiten over de strategische koers van het samenwerkingsverband SPPOH en stelt het ondersteuningsplan en de begroting vast. Het dagelijks bestuur (DB) is belast met leiding geven aan de dagelijkse gang van zaken en aansturing van de directeur aan wie die taken in de praktijk zijn gemandateerd. Het dagelijks bestuur bestaat uit maximaal 7 leden en vergadert gemiddeld 8 keer per schooljaar. Het algemeen bestuur (AB) bestaat uit de leden die niet behoren tot het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur vervult de toezichthoudende rol op het dagelijks bestuur. Het AB vergadert gemiddeld drie keer per schooljaar.

Het algemeen bestuur heeft twee commissies die ondersteunen bij de toezichthoudende rol. De auditcommissie financiën adviseert het algemeen bestuur over financiële onderwerpen waaronder de (meerjaren)begroting en de jaarrekening. De auditcommissie kwaliteit adviseert het algemeen bestuur over allerlei zaken m.b.t. het bewaken van de kwaliteit. Kwaliteit wordt hierin gezien als de mate waarin het samenwerkingsverband SPPOH erin slaagt om de

doelen uit het ondersteuningsplan te realiseren alsmede de kwaliteit van bestuur en organisatie. Deze commissie beoordeelt ook het bestuursverslag. De werkwijze van de auditcommissie kwaliteit is beschreven in de notitie 'Werkwijze auditcommissie' (november 2018).

Het samenwerkingsverband werkt volgens de 'Code Goed Bestuur Primair Onderwijs' als uitgangspunt voor zijn handelen.

In juni 2020 is een onafhankelijk voorzitter van het (algemeen) bestuur zonder stemrecht benoemd. In 2021 vindt een evaluatie plaats van het governance-model, waarbij de uitkomst van de landelijke evaluatie passend onderwijs wordt meegenomen.

6.2 Ondersteuningsplanraad (OPR)

Binnen het samenwerkingsverband SPPOH vinden we het belangrijk om regelmatig met ouders en personeel te spreken over de ontwikkelingen en de realisatie van het ondersteuningsplan. De scholen binnen het samenwerkingsverband zijn verdeeld over negen delegatiegroepen (Lucas Onderwijs, De Haagse Scholen, SCOH, SO, SBO en de overige scholen verdeeld over vier groepen). Elke delegatiegroep vaardigt een personeelslid en een ouder af naar de OPR. De leden worden voorgedragen door de medezeggenschapsraden binnen de delegatiegroepen. Een voortdurend punt van aandacht is de afvaardiging, die niet altijd mogelijk is vanuit elke delegatiegroep. De OPR komt gemiddeld vier keer per schooljaar bij elkaar. Het reglement, de jaarverslagen en de verslagen van de vergaderingen zijn [hier](#) te vinden.

7 Bureauorganisatie SPPOH

De bureauorganisatie van SPPOH bestaat uit de directeur, drie leidinggevendenden, orthopedagogen, adviseurs, een ambtelijk secretaris en medewerkers voor financiële en secretariële ondersteuning. De werkorganisatie van SPPOH werkt vanuit het ondersteuningsplan (jaarplan) en voert de afgesproken procedures rond het organiseren van ondersteuning uit.

Professionalisering staat hoog op de agenda, via de gesprekkencyclus, 1-op-1-overleg en interne studiedagen. Via het intern werkoverleg (IWO) wordt iedereen tweewekelijks geïnformeerd over lopende ontwikkelingen. Via PLG's wordt gewerkt aan de professionele leergemeenschap. Ook wordt regelmatig de medewerkerstevredenheid in beeld gebracht. De formele zeggenschap is

geregeld via de MRp. Dit is het medezeggenschapsorgaan voor de interne organisatie en bestaat alleen uit personeelsleden. De directeur voert, als vertegenwoordiger van het bestuur, het overleg met de MRp.

8 Ambities voor het kwaliteitszorgbeleid

Ons kwaliteitszorgbeleid is voortdurend in ontwikkeling. De uitkomst van de 'Bestuursscan van het steunpunt passend onderwijs' (2020) en het onderzoek van de inspectie (januari 2021) gebruiken we om te werken aan volgende verbeterlagen. Voor de komende jaren werken we aan doorontwikkeling van ons kwaliteitszorgbeleid vanuit twee ambities:

8.1 Cultuur van leren en innoveren

De kwaliteitscultuur is één van de dragende pijlers voor ons kwaliteitszorgbeleid. In het nieuwe ondersteuningsplan 2021-2025 zijn onze ambities voor samen leren en ontwikkelen opgenomen. Deze ambities richten zich zowel op scholen en schoolbesturen als op onze samenwerkingspartners, waaronder SMW en jeugdhulp. De principes van de lerende organisatie waarin professionals vanuit een gedeelde visie werken, hun professionaliteit en leren van elkaar in (diverse) teams, zijn belangrijke ankerpunten voor de komende jaren.

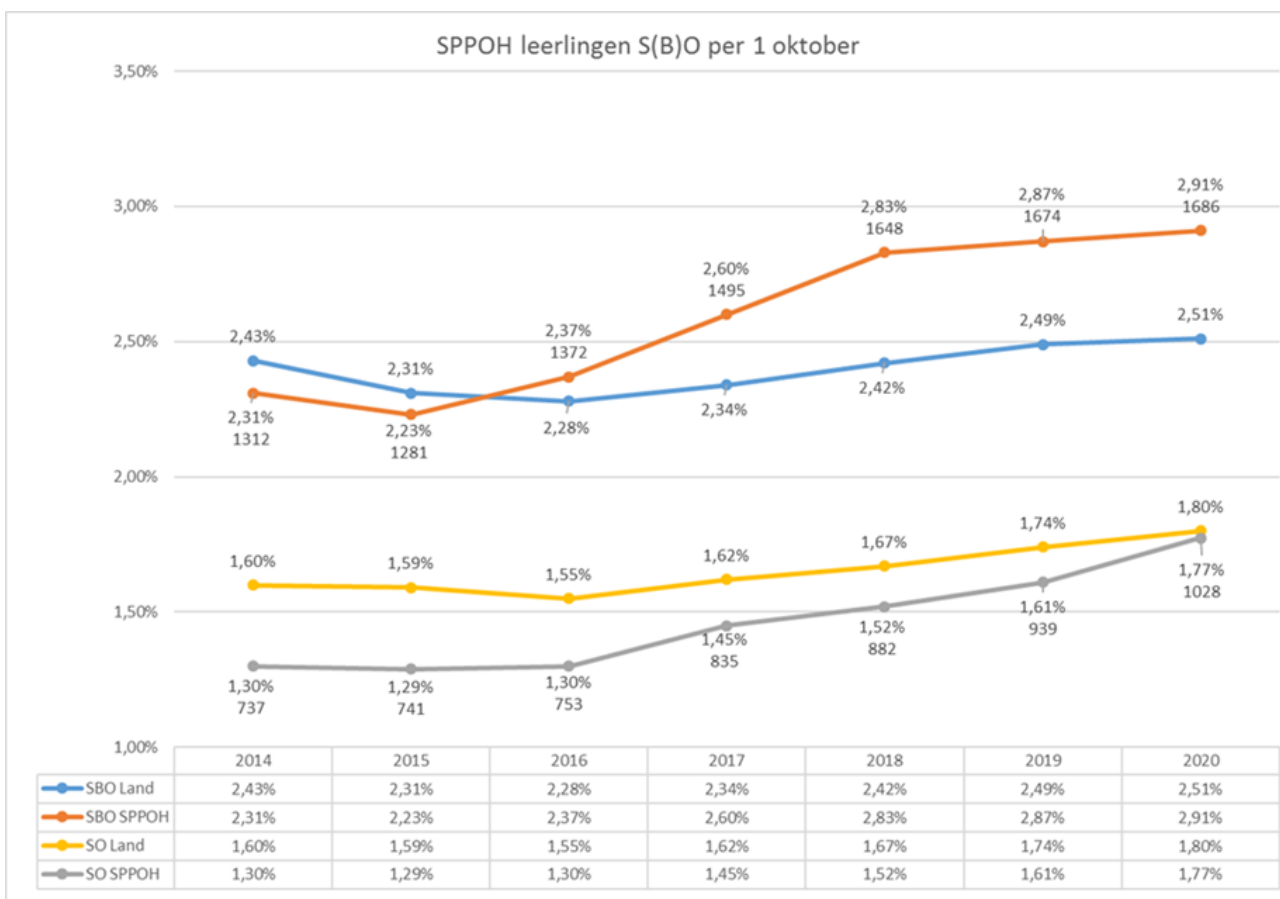
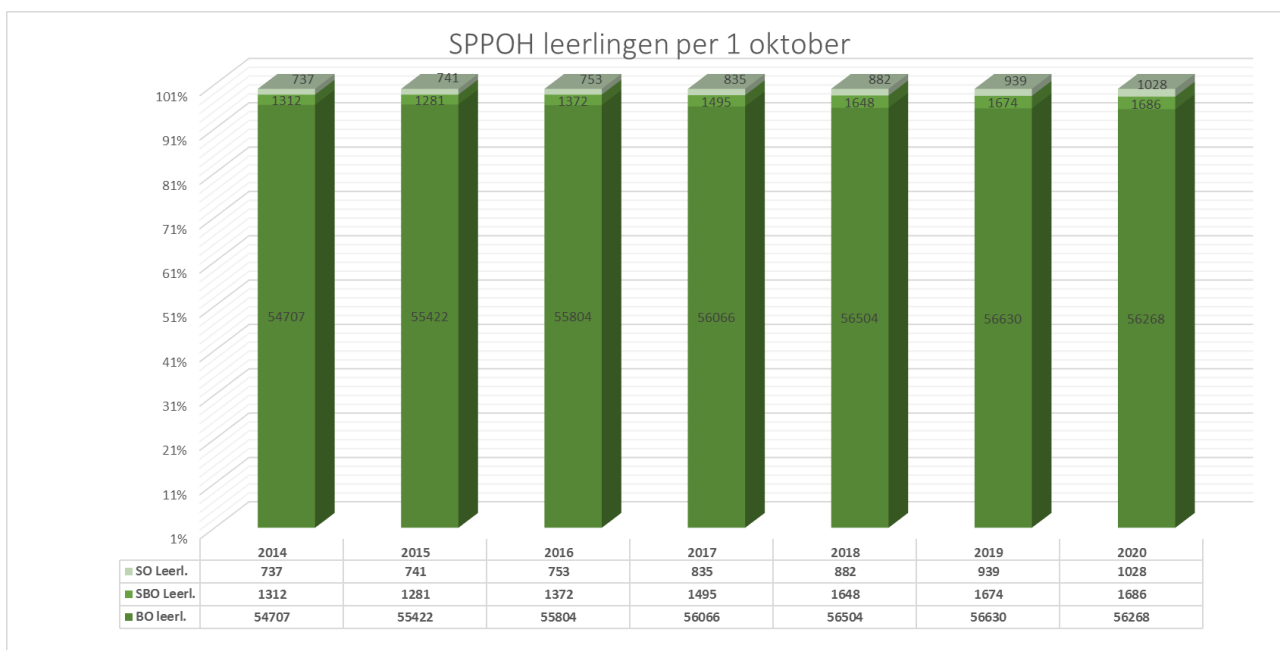
8.2 Strategisch kwaliteitszorgbeleid

Onze kwaliteitszorg is verbonden met de strategische doelen uit het ondersteuningsplan. Hoe weten we of we onze doelen bereiken? Welke gegevens hebben we daarvoor nodig (meetbaar en merkbaar)? Hoe voeren we daarover de dialoog en met wie? Wanneer zijn we tevreden? We realiseren ons dat er veel lagen zitten tussen de bedoeling en de uitvoering van passend onderwijs. Communicatie en samenwerking zijn dan ook essentieel om onze doelen te bereiken. Onze ambitie is hoog: dat wat we op het niveau van het samenwerkingsverband in gang zetten, moet leiden tot effect op de praktijk van alledag in de groep. Daarom zetten we in op een goede dialoog binnen het samenwerkingsverband en met onze partners over wat we bereiken en wat we kunnen verbeteren. We verzamelen gegevens om dit gesprek te ondersteunen, en zoeken samen naar het verhaal achter de cijfers.

8.7 Bijlage 7 Leerlingaantallen en deelname SBO en SO

Aantallen op 1 oktober

Categorie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BO-leerlingen	54707	55422	55804	56066	56504	56630	56268
SBO-leerlingen	1312	1281	1372	1495	1648	1674	1686
SO-leerlingen	737	741	753	835	882	939	1028

8.8 Bijlage 8 Aangesloten besturen

Bestuursnummer	Bestuursnaam
20281	Stichting Lucas Onderwijs
30709	Stichting Hindoe Onderwijs Nederland
30968	Stichting Prof. Dr. Leo Kanneronderwijsgroep
31227	Vereniging voor protestants christelijk basisonderwijs Duinoord
34932	Stichting School met de Bijbel
38209	Herman Broerenstichting
40272	ISNO Yunus Emre
61960	Samenwerkende Vrije Scholen Zuid-Holland
40389	IQRA
40740	Vereniging Algemeen Hindoe Onderwijs
40928	Laurentius Stichting
41081	Montessori Stichting Vreugd en Rust
41324	Stichting Montessori Onderwijs Zuid-Holland
41441	Stichting Librijn openbaar onderwijs
41447	Stichting Panta Rhei
41572	Stichting De Haagse Scholen
41646	LEV Scholengroep West Nederland
42573	Stichting Resonans
42679	Stichting Kronenburgh
46879	Stichting Het Rijnlands Lyceum
70176	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden
72100	Vereniging Willem de Zwijgerschool
78782	Octant, stichting voor christelijk primair onderwijs
95681	Schoolvereniging Wolters
95694	Stichting Haagsche Schoolvereniging
95746	Vereniging Montessorischool Waalsdorp
95785	Stichting Vrije Scholen Zuidwest Nederland

8.9 Bijlage 9 Meerjarenbegroting 2021 -2025

Begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021 t/m 2025

Toelichting en totaalcijfers

Definitief versie 5 vastgesteld bestuur d.d. 10 december 2020

Concept versie 1	Versie eerste uitgangspunten DB
Concept versie 2	Versie na bespreking penningmeester
Concept versie 3	Versie na bespreking auditcommissie 24 november 2020
Concept versie 4	Versie na bespreking DB 1 december 2020
Concept versie 5	Versie bespreking in Bestuur

Inhoud

1	Inleiding	66
2	Uitgangspunten begroting	67
3	Begroting totaal	70
4	Vermogenspositie	72
5	Toelichting exploitatie SPPOH	73
6	RJO-model	77

Begroting 2021 en meerjarenperspectief 2021 t/m 2025

1. Inleiding

De begroting 2021 is voor de eerste 7 maanden gekoppeld aan het vastgestelde ondersteuningsplan 2017-2021. De implicaties van de keuzes die in het ondersteuningsplan zijn gemaakt, zijn in deze begroting meegenomen. Dit betreft de laatste 7 maanden van schooljaar 2020-2021.

Tevens zijn de strategische doelen uit de vastgestelde hoofdlijnennotitie ondersteuningsplan 2021-2025 (OP2125) meegenomen. Het voorgenomen beleid is vertaald naar de begroting 2021 (maanden augustus t/m december 2021) en de jaren daarna. In het laatste deel van deze nota geven wij kort aan met welke ontwikkelingen rekening is gehouden.

In de afgelopen jaren heeft de tussentijdse indexering van de rijksbijdrage voor onverwachte (hoge) extra inkomsten geleid. Om deze extra inkomsten beleidsrijk te kunnen inzetten is in deze begroting gekozen voor het opnemen van 2,5 % indexering per jaar.

De komende twee jaar wordt het weerstandsvermogen verlaagd naar € 1.400.000. Dit is conform het maximaal toegestane eigen vermogen van overheidswege dat is vastgesteld op maximaal 3,5 % van de bruto inkomsten.

Vanaf 1 januari 2023 wordt naar verwachting een nieuwe bekostigingssystematiek ingevoerd. De effecten hiervan zijn nog niet volledig duidelijk. Vooralsnog wordt geen grote wijziging verwacht in de te verwachten rijksbijdrage. Het jaar 2022 wordt een overgangsjaar en de nieuwe bekostiging is in 2023 effectief.

De concept begroting is – net als vorig jaar - zo opgebouwd dat niet alleen de interne indeling in programma's kan worden gevolgd (conform het ondersteuningsplan 2017-2021), maar dat ook wordt aangesloten op de presentatie op hoofdlijnen zoals die verplicht is in de jaarrekening (conform voorschriften 'Richtlijnen Jaarverslaggeving Onderwijs').

2. Uitgangspunten begroting

Beleidsrijk begroten

Het ondersteuningsplan 2017-2021 is gericht op het samen met de basisscholen, de scholen voor speciaal (basis)onderwijs en de besturen realiseren van passend primair onderwijs in de regio Haaglanden.

Het realiseren van de basisondersteuning in alle scholen, het bieden van arrangementen aan kinderen met een extra ondersteuningsvraag, het aanbod in de scholen voor S(B)O en het blijven bieden van ondersteuning en advies vanuit de bureauorganisatie, zijn belangrijke uitgangspunten.

De beleidsdoelen uit het ondersteuningsplan 2017-2021 zijn leidend geweest bij het opstellen van het jaarplan en als uitvloeisel daarvan de begroting. Hierin zijn de programma's opgenomen die corresponderen met de programma's en doelen uit het ondersteuningsplan.

Op 1 augustus 2021 start een nieuwe planperiode met het ondersteuningsplan 2021-2025. Op basis van de vastgestelde hoofdlijnennotitie zijn de strategische doelen vertaald naar de laatste vijf maanden van 2021 en de jaren daarna.

De koers blijft op hoofdlijnen dezelfde. Wijzigingen vinden we in een ophoging van het arrangementenbudget, de inzet op ontwikkelingen rond S(B)O richting inclusiever onderwijs en het versterken van de projecten.

Budgetteringssystematiek

In de begroting is voor een aantal posten, die onderdeel vormen van de faciliteringsregeling 2020-2021, geen taakstellend budget opgenomen. De begrote posten bevatten dan ook indicatieve bedragen. Dit impliceert dat overschrijding van genoemde posten wordt gemonitord, maar niet wordt bijgestuurd, gedurende het begrotingsjaar. Het gaat hierbij om afdracht DUO, de wettelijke groeibekostiging, de doorbetaling basisondersteuning, de doorbetaling advisering S(B)O, de arrangementen en de JoKi-regeling S(B)O. Het budgetbeslag bedraagt € 32,4 miljoen en de begroting is daarmee voor 83 % indicatief en niet taakstellend. Het effect op het bedrijfsresultaat is hierdoor niet goed beheersbaar.

In de faciliteitenregeling is het flexbudget geïntroduceerd als een instrument om enerzijds te sturen op de groei van het S(B)O en anderzijds grote fluctuaties in het bedrijfsresultaat te dempen. Voor de werking hiervan wordt verwezen naar de genoemde faciliteringsregeling. Overschrijdingen en onderschrijdingen die niet via het flexbudget kunnen worden gecompenseerd, worden verrekend met het eigen vermogen.

Indexatie rijksbekostiging 2021-2025

In de afgelopen jaren heeft de indexering van de rijksbekostiging geleid tot een grote positieve bijstellingen van het resultaat en vervolgens tot extra doorbetalingen aan de schoolbesturen. In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt voorgesteld om het effect van deze positieve bijstellingen te ondervangen door in de meerjarenbegroting een indexatie toe te passen van 2,5 % per jaar voor de gehele planperiode. De hoogte van de indexatie is gebaseerd op de indexatie in 2019 (2,75%) en 2020 (4,4%) en gaat uit van de verwachting dat er geen extra hoge indexatie als gevolg van een aangepaste CAO in 2021 zal plaatsvinden.

De hoogte van de indexering is een schatting. Indien deze in enig jaar lager uitvalt zal er tussentijds moeten worden bijgestuurd op de uitgaven of moet het weerstandsvermogen worden aangesproken.

De indexatie betreft de personele bekostiging en is doorgevoerd bij de rijksbekostiging, de afdracht door DUO en de loongerelateerde kosten van programma 2 en 9 van het ondersteuningsplan.

De indexatie van 2,5% wordt in programma 1 (basisondersteuning) niet integraal meegenomen omdat een volledige doorbetaling de meerjarenbegroting te zwaar belast. Hierdoor ontstaat het gevaar dat het eigen vermogen onder de kritische grens van € 1,0 miljoen komt (het minimale vermogen op basis van de risicoanalyse.) Bij programma 1 is uit de indexering voor alle jaren een extra bijdrage begroot van € 150.000.

Afbouw eigen vermogen

Het doelvermogen van het eigen vermogen is op basis van de risicoanalyse vastgesteld op minimaal € 1,0 miljoen. Het eigen vermogen bedraagt per ultimo 2019 2,56 miljoen. In de afgelopen jaren is door extra investeringen gestuurd op het terugbrengen van het eigen vermogen naar 5% van de bruto baten. De minister heeft inmiddels aangegeven dat het eigen vermogen van samenwerkingsverbanden zo snel mogelijk verlaagd moet worden naar de norm van 3,5% van de bruto baten. In de voorliggende begroting wordt dit doel in 2022

bereikt. Met name door een incidentele uitgave van € 0,9 miljoen, voor de eenmalige compensatie van de ontoereikende bekostiging van cluster-4-leerlingen.

Leerlingaantallen

De leerlingenaantallen zijn enerzijds van belang voor de baten van het samenwerkingsverband en anderzijds voor de doorbetalingen aan het SBO en SO die op basis van afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen plaatsvinden. De voorlopige leerlingaantallen per 1 oktober 2020 bevatten twee opvallende gegevens. Een afname van het aantal BAO-leerlingen ten opzichte van 2019 met 557 leerlingen en een stijging van het aantal SO-leerlingen van 68 leerlingen. Zie onderstaand overzicht.

	2019	2020 ⁴	mutatie
BAO	56.630	56.073	-557
SBO	1.674	1.676	2
SO	939	1.007	68

De oorzaak is vermoedelijk de tijdelijke verhuizing van kinderen van arbeidsmigranten naar hun geboorteland vanwege de Corona-crisis. Onduidelijk is of dit een tijdelijke verhuizing is en wanneer ze eventueel zouden terugkeren. In de voorliggende begroting wordt ervan uitgegaan dat de leerlingen niet terugkeren gedurende de planperiode. We noemen dat het 'worst case-scenario'.

De daling van de BAO-leerlingen leidt tot een structurele verlaging van de bekostiging van ongeveer € 0,4 miljoen. De verhoging van het aantal SO-leerlingen leidt tot een structureel hogere afdracht van ongeveer € 0,9 miljoen. Tezamen betekent dit een structureel negatief effect op de meerjarenbegroting van € 1,3 miljoen per jaar.

In de begroting wordt er van uitgegaan dat de terugloop in leerlingaantal BAO per 1 oktober 2020 zich niet zal herstellen. Op basis van de leerlingprognoses van de gemeenten en de realisatie in de afgelopen jaren wordt de volgende groei van leerlingaantallen meegenomen in de begroting:

- In het BAO in de jaren 2021 en verder een toename met 0,5% per jaar;
- In het SBO in de jaren 2021 en verder een toename met 1,0% per jaar;
- In het SO in de jaren 2021 en verder een toename met 1,0% per jaar.

In de berekening van de wettelijke groeibekostiging S(B)O wordt uitgegaan van de te bekostigen groei van het leerlingaantal. Hierbij worden alleen de scholen met groeicijfers in de berekening meegenomen, maar niet de scholen met afnemende leerlingaantallen. Dit gegeven is vooraf niet te voorspellen.

In de voorliggende begroting is daarom rekening gehouden met een aanname van de te bekostigen groei. Wat hierbij niet wordt meegenomen zijn eventuele knelpunten qua aanbod van passend onderwijs.

---

⁴ Ontleend aan voorlopige cijfers van DUO oktober 2020

	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
Leerlingen op teldatum						
<i>baa</i>	56.073	56.213	56.354	56.495	56.636	56.778
<i>sbo</i>	1.676	1.701	1.726	1.751	1.776	1.801
totaal leerlingen baa en sbo	58.304	57.914	58.080	58.246	58.412	58.579
<i>(2% deelname)</i>	1.166	1.158	1.162	1.165	1.168	1.172
Woonachtig in gebied swv						
<i>baa</i>	56.630	56.213	56.354	56.495	56.636	56.778
<i>sbo</i>	1.674	1.701	1.726	1.751	1.776	1.801
so lln op teldatum						
so lln jonger dan 8 jaar						
Totaal so	1.007	1.020	1.032	1.045	1.057	1.057
Peildatum 1-2						
Groei sbo						
<i>aantal sbo leerlingen op peildatum</i>	1.724	1.751	1.776	1.801	1.826	1826
<i>groei aantal leerlingen</i>	50	50	50	50	50	25
Totaal groei so	50	50	50	50	50	50

Alternatieve scenario's

Indien de kinderen van arbeidsmigranten wel zouden terugkeren per 1 oktober 2021 of 1 oktober 2022 levert dat extra financiële beleidsruimte op. Vanwege de t-1 systematiek werkt het herstel van het aantal BAO-leerlingen vertraagd door.

Zie onderstaand overzicht.

Scenario	2021	2022	2023	2024	2025
BAO leerlingen herstel na 1 jaar in 2021	€ 0	€ 188.000	€ 433.000	€ 445.000	€ 459.000
BAO leerlingen herstel na 2 jaar in 2022	€ 0	€ 0	€ 145.000	€ 331.000	€ 342.000

3. Begroting totaal

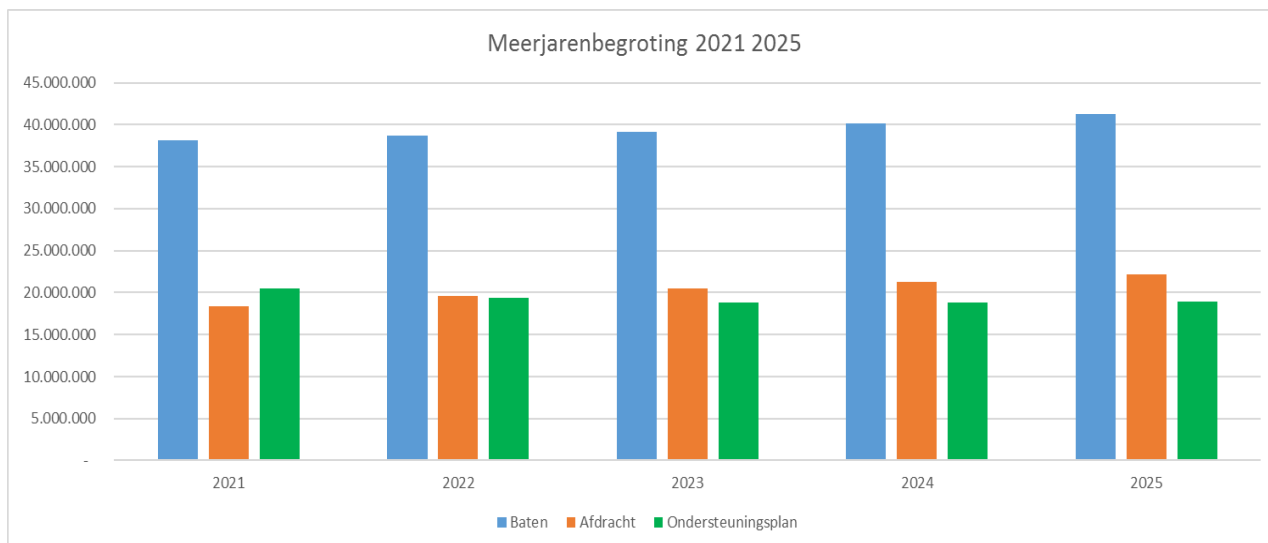
De totale begroting van SPPOH voor de jaren 2021 tot en met 2025 ziet er, uitgesplitst naar programma's en in aansluiting op de interne inrichting, als volgt uit:

MEERJARENBEGROTING KALENDERJAAR						
		filterjaren van: 2020 tot: 2025				
Versie 8.0						
Baten	goedgekeurde begroting 2020	2021	2022	2023	2024	2025
lichte ondersteuning	10.582.000	11.261.000	11.491.000	11.808.000	12.133.000	12.468.000
zware ondersteuning	23.404.000	24.980.000	25.526.000	26.104.000	26.833.000	27.582.000
verevening zware ondersteuning	-946.000	0				
regeling schoolmaatschappelijk werk	789.000	816.000	816.000	816.000	816.000	816.000
overige baten	780.000	1.076.000	866.000	405.000	405.000	405.000
Totale baten	34.609.000	38.133.000	38.699.000	39.133.000	40.187.000	41.271.000
	goedgekeurde begroting 2020	2021	2022	2023	2024	2025
afdracht so, teldatum, (via DUO)	12.383.000	14.299.000	15.234.000	15.802.000	16.385.000	16.991.000
afdracht so, peildatum, (tussentijdse groei so), andersz	633.000	666.000	662.000	679.000	696.000	713.000
afdracht so, peildatum, (tussentijdse groei so), basisbe	248.000	273.000	280.000	287.000	295.000	302.000
overdrachtsverplichting aan sbo	3.051.000	3.149.000	3.439.000	3.693.000	3.911.000	4.142.000
totaal afdrachten	16.315.000	18.387.000	19.615.000	20.461.000	21.287.000	22.148.000
Programma 1 Basisondersteuning	8.682.000	8.126.000	8.086.000	8.105.000	8.124.000	8.143.000
Programma 2 Adviseurs Passend Onderwijs	1.708.000	1.750.000	1.791.000	1.833.000	1.877.000	1.921.000
Programma 3 Schoolmaatschappelijk Werk	874.000	924.000	924.000	924.000	924.000	924.000
Programma 4 Samenwerking Stakeholders	157.000	172.000	157.000	157.000	157.000	157.000
Programma 5 Arrangementen	3.110.000	3.288.000	3.288.000	3.288.000	3.288.000	3.288.000
Programma 6 SBO en SO	1.646.000	2.632.000	1.893.000	1.943.000	1.943.000	1.943.000
Programma 7 Monitoring en Verantwoording	155.000	155.000	155.000	155.000	155.000	155.000
Programma 8 Projecten	1.441.000	1.985.000	1.715.000	1.005.000	955.000	955.000
Programma 9 Bureauorganisatie	1.182.000	1.430.000	1.356.000	1.382.000	1.409.000	1.437.000
totaal programma's	18.955.000	20.462.000	19.365.000	18.792.000	18.832.000	18.923.000
Totale lasten	35.270.000	38.849.000	38.980.000	39.253.000	40.119.000	41.071.000
Resultaat	-661.000	-716.000	-281.000	-120.000	68.000	200.000

Meerjarenbeeld exploitatie

De trend in de ontwikkeling van baten, afdrachten en kosten ondersteuningsplan worden in de grafiek op de volgende pagina weergegeven.

De rijksbekostiging vertoont een stijgende trend evenals de verplichte afdrachten voor SO en SBO. Dit komt door de groei van het leerlingaantal in het S(B)O. De wettelijke afdrachten worden ingehouden op de totale rijksbekostiging. Dit heeft tot effect dat het budget voor het ondersteuningsplan tot en met 2023 afneemt met € 1,7 miljoen en daarna licht stijgt met € 0,1 miljoen maar in 2025 het startniveau van 2021 nog niet heeft bereikt. Met andere woorden: na de verrekening van de S(B)O-afdrachten resteren er minder middelen die we zelf kunnen bestemmen.

Op basis van de prognose van de leerlingaantallen en de opgenomen indexatie, is de verwachting dat de totale rijksbijdrage na 2021 jaarlijks stijgt. De daling van het aantal BAO-leerlingen per 1 oktober 2020 zorgt voor een vertraging in de toename van de rijksbekostiging

In 2021 is de landelijke verevening zware ondersteuning afgebouwd. In 2021 beschikt het samenwerkingsverband over de volledige omvang van de middelen.

De afdracht neemt structureel toe door de sterke stijging van het aantal SO-leerlingen per 1 oktober 2020. De daling van het aantal BAO-leerlingen verhoogt rekenkundig het deelnamepercentage SBO dat al hoger lag dan 2%. Het deelname-percentage bedraagt nu 2,9%. Hierdoor neemt ook de afdracht SBO toe.

Zie onderstaand overzicht.

	2021	2022	2023	2024	2025
Mutatie S(B)O bekostiging					
Mutatie Rijksbekostiging	€ 3.228.000	€ 776.000	€ 895.000	€ 1.054.000	€ 1.084.000
Mutatie afdracht SO	€ -1.974.000	€ -938.000	€ -592.000	€ -608.000	€ -630.000
Mutatie afdracht SBO	€ -98.000	€ -290.000	€ -254.000	€ -218.000	€ -231.000
Effect budget ondersteuningsplan	€ 1.156.000	€ -452.000	€ 49.000	€ 228.000	€ 223.000

Het beleid is erop gericht om door versterking van het pedagogisch-didactisch klimaat op de basisscholen meer dan nu te kunnen voldoen aan de extra ondersteuningsbehoeften van leerlingen die daarvoor nu nog zijn aangewezen op speciale lesplekken. Indien dit niet haalbaar blijkt, zal er nagedacht moeten worden over de inzet van minder beschikbare financiële middelen. Een eventuele aanpassing van het (financiële) beleid zal in het nieuwe ondersteuningsplan voor 2021-2025 gestalte moeten krijgen.

4. Vermogenspositie

De meerjarenexploitatie 2021- 2025 heeft het volgende effect op de ontwikkeling van het eigen vermogen van het samenwerkingsverband.

<i>Mutatie eigen Vermogen</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Beginsaldo Eigen Vermogen	2.193.000	1.477.000	1.196.000	1.076.000	1.144.000
Mutatie resultaat	-716.000	-281.000	-120.000	68.000	200.000
Toevoeging Flexbudget	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Besteding Flexbudget	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Eindsaldo Eigen Vermogen	1.477.000	1.196.000	1.076.000	1.144.000	1.344.000
Doelstelling weerstandsvermogen 3,5%	1.335.000	1.354.000	1.370.000	1.407.000	1.444.000
Toets omvang Eigen Vermogen	142.000	-158.000	-294.000	-263.000	-100.000

Voor 2020 wordt uitgegaan van het geprognosticeerde resultaat van verslagperiode januari t/m oktober 2020. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de meerjarenbegroting voldoet aan de beoogde doelstelling op lange termijn. De beoogde afbouw naar de maximale omvang van het eigen vermogen wordt in 2022 gerealiseerd.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het eigen vermogen het eerste jaar van de planperiode hoger is dan de wettelijke norm. Dit houdt in dat in dat jaar een bestedingsplan zal moeten worden gemaakt waaruit de afname van het eigen vermogen wordt gerealiseerd. De meerjarenbegroting volstaat als bestedingsplan.

Meerjarenbalans

De maximale omvang van de algemene reserve is door de rijksoverheid vastgesteld op 3,5 % van de bruto baten, dat is ongeveer 1,4 miljoen. De minimum waarde bedraagt € 250.000.

Uit een in 2018 opgestelde risicoanalyse blijkt dat voor afdekking van bedrijfsrisico's € 1,0 miljoen volstaat.

<i>Balans</i>	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Materiële vaste activa</i>	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000	€ 117.000
<i>Vorderingen</i>	€ 322.000	€ 322.000	€ 322.000	€ 322.000	€ 322.000
<i>Liquide middelen</i>	€ 2.445.000	€ 2.164.000	€ 2.044.000	€ 2.112.000	€ 2.312.000
<i>Totaal Activa</i>	€ 2.884.000	€ 2.603.000	€ 2.483.000	€ 2.551.000	€ 2.751.000
<i>Eigen Vermogen</i>	€ 1.477.000	€ 1.196.000	€ 1.076.000	€ 1.144.000	€ 1.344.000
<i>Voorzieningen</i>	€ 74.000	€ 74.000	€ 74.000	€ 74.000	€ 74.000
<i>Kortlopende schulden</i>	€ 1.333.000	€ 1.333.000	€ 1.333.000	€ 1.333.000	€ 1.333.000
<i>Totaal passiva</i>	€ 2.884.000	€ 2.603.000	€ 2.483.000	€ 2.551.000	€ 2.751.000

Verwacht wordt dat de vlottende activa, die bestaat uit liquiditeiten en de vorderingen, ruim voldoende is voor het voldoen van de kortlopende schulden op enig moment.

5. Toelichting exploitatie SPPOH

Toelichting op de baten

De baten bestaan uit vier hoofdcategorieën:

- Rijksbijdragen: de prognose voor de rijksbijdragen is uitgesplitst naar lichte en zware ondersteuning en een aanvullende subsidie voor schoolmaatschappelijk werk. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:
  - De rijksbijdragen zijn gebaseerd op de leerlingaantallen (en de leerlinggewichten) per 1 oktober 2018, respectievelijk per 1 oktober 2019;
  - De rijksbijdragen zijn berekend op basis van de tarieven zoals door OCW per oktober 2020 gepubliceerd voor het schooljaar 2020-2021. De tweede publicatie personele bekostiging en de 2021 materiële bekostiging is nog niet bekend;
  - De rijksbekostiging voor 2021 en daarna zijn geïndexeerd met jaarlijks 2%;
  - De verevening zware ondersteuning is afgerond en heeft geen invloed meer op de bekostiging.
- Grensverkeer SBO⁵: hiervoor factureren wij aan andere samenwerkingsverbanden en vice versa. Verwacht wordt dat hier geen resultaat uit wordt behaald.
- De overige baten betreffen: de gemeentelijke subsidie inzake de jeugdhulparrangementen JOA en een subsidie t.b.v. ondersteuning passend onderwijs (voorheen HCO).

Toelichting op de wettelijk verplichte afdrachten aan SO en SBO

Het totaal van de wettelijk verplichte afdrachten aan SO en SBO bestaat uit de volgende onderdelen:

- De rechtstreekse afdracht door DUO aan de SO-scholen worden niet door SPPOH ontvangen, maar worden op voorhand op de bekostiging in mindering gebracht, gebaseerd op de leerlingentellingen per 1 oktober.
- De wettelijke groeibekostiging SO wordt betaald aan de aangesloten SO-scholen op basis van groei per peildatum 1 februari. Het gaat daarbij om uitvoering van de wettelijke groeiregeling voor de toename van het aantal TLV's. Bij de berekening van dit bedrag is uitgegaan van een bekostigde groei van 50 leerlingen per jaar op de teldatum 1 februari.
- Doorbetalingen SBO-scholen conform de wettelijke regeling:
  - het aantal SBO-leerlingen dat SPPOH per 1 oktober meer heeft dan 2% van de totale populatie, de SBO-scholen worden voor die 2% rechtstreeks door DUO bekostigd, SPPOH telt op 1 oktober 2020 2,85% (2018:2,83%) SBO-leerlingen;
  - de te bekostigen groei van het aantal leerlingen op de SBO-scholen tussen 1 oktober en de daarop volgende peildatum van 1 februari wordt geschat op 50.

Alle bedragen zijn gebaseerd op de meest recent bekende bekostigingsbedragen zoals door DUO gepubliceerd in oktober 2020. Er is een indexatie toegepast van 2,5% per jaar gelijk aan de indexatie van de rijksbekostiging.

Toelichting op de lasten per programma

Voor de jaren 2021 t/m 2025 is het beleidskader uit het huidige ondersteuningsplan als uitgangspunt genomen. Op 1 augustus 2021 vangt een nieuwe ondersteuningsplanperiode van vier jaar aan en zijn wijzigingen in beleid en uitgaven te verwachten. Om de leesbaarheid te vergroten is de indeling in programma's aangehouden conform het ondersteuningsplan 2017-2021. Vanaf 1 augustus 2021 is de indeling in het ondersteuningsplan via zes thema's vormgegeven.

Programma 1 – Basisondersteuning en lichte interventies

---

⁵ De regeling voor grensverkeer houdt in dat een samenwerkingsverband voor een basisschoolleerling die naar een SBO gaat die behoort tot een ander samenwerkingsverband, daarvoor ook bekostiging overdraagt aan dat andere samenwerkingsverband voor de betreffende SBO.

Dit programma omvat het budget voor de scholen om basisondersteuning te realiseren én lichte interventies te organiseren. De doorbetaling van de basisondersteuning bestaat uit een vast bedrag per school en een bedrag per leerling. De hoogte van de bedragen wordt vastgesteld in de faciliteringsregeling die per schooljaar wordt vastgesteld. Voor de planperiode wordt uitgegaan van de tarieven van de actuele faciliteringsregeling 2020-2021.

- De vaste voet per school bedraagt € 8.500
- Het tarief per leerling bedraagt € 106,00

In het ondersteuningsplan is opgenomen dat nog nader onderzoek zal plaatsvinden naar differentiatie in de middelen voor basisondersteuning en lichte interventies op basis van behoefte.

In programma 1 is tevens op basis van de vastgestelde faciliteringsregeling 2020-2021 de dotatie voor het flexbudget voor schooljaar 2021-2022 ad € 500.000 opgenomen. Voorlopig wordt uitgegaan van een onttrekking van het flexbudget van dezelfde orde, zodat de mutatie per saldo nul is. Het flexbudget is hiermee onderdeel geworden van de basisondersteuning.

Tevens is voorzien in een structurele ophoging van de basisondersteuning gerelateerd aan de indexatie van de rijksbekostiging van 2,5%. Zie onderstaand overzicht:

Bijdragen aan scholen	2021
Basisondersteuning	7.976.000
Onttrekking Flexbudget	-/ -500.000
Indexatie 2,5 %	150.000
Dotatie Flexbudget	500.000
Totaal	8.126.000

Programma 2 – Adviseurs passend onderwijs

Binnen dit programma zijn de (loon)kosten van de adviseurs passend onderwijs opgenomen en deze zijn begroot op een totaalbedrag van € 1,6 miljoen (2020: € 1,7 miljoen) De formatie is onveranderd ten opzichte van 2020. De gemiddelde structurele bezetting voor adviseurs bedraagt 17,01 (2020: 18,01) fte.

De gemiddelde loonkosten bedragen ca. € 89.000 (2020: € 89.000) per fte. Voor 2021 is een loonstijging van 2,5 % verwerkt in de personele lasten. Deze is gelijk aan de nominale stijging.

In het bedrag is ook een budget opgenomen voor inhuur van adviseurs van HCO om pieken in de werkbelasting op te kunnen vangen.

Programma 3 – Schoolmaatschappelijk werk

Dit programma omvat de kosten van de bijdrage aan schoolmaatschappelijk werk op de scholen in Den Haag en Rijswijk voor een totaalbedrag van € 924.000. Hierin is een extra inkoop van SMW-uren opgenomen van € 50.000. Dit is aanvullend op het budget dat door de gemeenten rechtstreeks aan de uitvoerder beschikbaar wordt gesteld. Gemeente Leidschendam – Voorburg verzorgt het schoolmaatschappelijk werk zelf.

Voor de uitvoering van schoolmaatschappelijk werk worden rijks- en gemeentelijke baten ontvangen. Per saldo worden in 2021 structureel meer middelen voor schoolmaatschappelijk werk ingezet dan aan rijks- en gemeentelijke baten wordt ontvangen, vooral door de daling van het aantal gewichtenleerlingen en het feit dat de gemeenten in principe de uitvoering van het schoolmaatschappelijk werk op de SO- en SBO-scholen niet bekostigen. In het ondersteuningsplan is geagendeerd dat:

- gemeenten bij toename van het aantal leerlingen ook het budget voor SMW+ zouden moeten laten stijgen (en omgekeerd);
- budgetten geormerkt voor dit programma door toenemende problematiek ontoereikend raken.

Programma 4 – Samenwerking

In dit programma zijn de kosten opgenomen:

- voor professionalisering en deskundigheidsbevordering van de medewerkers van de scholen met betrekking tot passend onderwijs ad € 25.000,
- programma onderwijs-jeugdhulp ad € 30.000,
- de kosten BOVO ad € 62.000,
- samenwerking G4 en passend onderwijs ad € 12.000,

- de kosten voor de website van SPPOH ad €35.000 en
- SWV op de kaart ad € 8.000

De kosten van de website worden onder dit programma opgevoerd omdat deze een vitaal onderdeel vormen van de samenwerking en kennisdeling met scholen en ouders. Vanwege de inrichtingskosten voor een ouderportaal is het budget voor 2021 eenmalig verhoogd met € 15.000.

In het dagelijks bestuur is besloten dat de jaarlijkse BOVO-bijdrage tot en met 2025 € 62.000 zal bedragen. In 2025 wordt besloten wat de bijdrage na 2025 zal bedragen.

Programma 5 – Arrangementen

Dit programma omvat hoofdzakelijk de bestedingen die samenhangen met door de scholen aangevraagde onderwijsarrangementen die op de scholen worden uitgevoerd. Het vergroot de mogelijkheden tot onderwijsondersteuning en geeft invulling aan het beleid dat kinderen in principe passend onderwijs op de basisschool krijgen. Het budget voor arrangementen is structureel verhoogd met € 100.000.

De jaarlijkse evaluatie van de uitvoering van het ondersteuningsplan wordt gemonitord met het oog op de gewenste verhouding in de inzet van middelen voor programma 1 (basisondersteuning en lichte interventies) en programma 5 (arrangementen).

Naast de arrangementen is een structureel bedrag van ca. € 40.000 uitgetrokken voor SOVA-trainingen en voor de verschillende steunpunten € 148.000.

Programma 6 – SBO/SO

In dit programma wordt de interne groeibekostiging, de JoKi-regelingen, de advisering SBO, de ambulante begeleiding en het SBO-in-BAO-beleid gebudgetteerd. Het budget voor de groeibekostiging SO en SBO betreft een raming van de nieuwe werkwijze zoals vastgesteld in de faciliteringsregeling 2020-2021.

Faciliteit	2021	2020
Groeibekostiging SO	175.000	175.000
Groeibekostiging SBO	25.000	25.000
JoKi-regeling SBO	300.000	300.000
JoKi-regeling SO	100.000	153.000
Advisering SBO	805.000	805.000
Ambulante begeleiding SO/SBO	125.000	94.000
SBO in BAO	94.000	94.000
SBO in BAO (Nisbo)	22.000	
Compensatie cluster 4	855.000	
Totaal	2.632.000	1.646.000

Op basis van het onderzoek van Infinite naar de grote tekorten bij besturen die cluster-4-onderwijs (laag) uitvoeren, is een eenmalig bedrag voor de compensatie van onvoldoende bekostiging voor cluster-4-leerlingen opgenomen.

Hiermee worden de betreffende besturen voor een deel gecompenseerd voor de jarenlange tekorten. Met het eenmalige karakter wordt de opdracht aan de besturen onderstreept om het onderwijs binnen de rijksbekostiging te realiseren. Het bestuur verlaagt hiermee het boventallig vermogen van SPPOH.

Daarnaast is er budget opgenomen voor de bekostiging van SBO-groepen bij het Nisbo, gedurende de laatste 5 maanden. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen structureel € 63.000. Tot 1 augustus 2021 wordt deze groep vanuit het projectenbudget gefinancierd..

Op dit moment zien we een beperkte groei van het leerlingaantal in het SBO en een wat sterkere groei in het SO.

Programma 7 – Monitoring

Dit programma omvat een bedrag van € 60.000 voor de licentiekosten, helpdesk en doorontwikkeling van de applicatie 'Onderwijs Transparant' (OT). Daarnaast is € 95.000 begroot voor onderzoek en advisering gerelateerd aan het jaarplan 2021.

Programma 8 – Projecten

Voor het programma 8 is in de begroting 2021 totaal € 1.510.000 gereserveerd, waarbij de volgende concrete projecten zijn opgenomen (incl. bijbehorend budget):

Projecten	2021	2020
Projecten	700.000	732.000
HEA-projecten (gesubsidieerd)	405.000	169.000
Hoogbegaafdheid (gesubsidieerd)	880.000	540.000
Totaal	1.985.000	1.441.000

De projecten worden gefinancierd uit de eigen begroting. De HEA-projecten worden gesubsidieerd door de gemeente Den Haag. Het project 'Hoogbegaafdheid' wordt grotendeels gefinancierd door de OCW-subsidie en de door de subsidiegever vereiste aanvullende bijdragen van deelnemende scholen en SPPOH. Dit project loopt af in 2022.

Het budget voor projecten neemt gedurende de planperiode af tot € 550.000 in 2025 om de lasten van het ondersteuningsplan te verlagen en zodoende het eigen vermogen op peil te houden.

Programma 9 – Bureauorganisatie en communicatie

Dit programma betreft het bestuurlijk en organisatorisch functioneren van SPPOH, inclusief de huisvestingslasten en de kosten van de OPR en de Medezeggenschapsraad Personeel (MRp).

Personele lasten

Voor de personele lasten is € 1.005.000 (2020: € 855.000.000) opgenomen. In dit bedrag is een budget voor de directiewisseling opgenomen van € 100.000, het betreft een bedrag voor werving en selectie en dubbele loonkosten gedurende de overdrachtsfase van de oude naar de nieuwe directeur. De bezetting is per 1 augustus 2021 uitgebreid met 0,7 fte beleidsmedewerker om de nieuwe beleidsvoornemens uit het ondersteuningsplan te kunnen voorbereiden en de realisatie in de scholen te ondersteunen. Ook is een stafmedewerker voor 0,5 fte opgenomen vanwege toename van de werkzaamheden rond het beheer van de applicatie 1loketPO en AVG-compliance.

Verwacht wordt dat de langdurige zieke medewerker zal re-integreren. Het verzuim percentage bedraagt tot en met oktober 2020 5,95 % waarvan langdurig verzuim 5,68 %. De formatie bestaat structureel gemiddeld uit 10,7 (2020: 9,6 fte) (loonkosten gemiddeld ca. € 85.000 (2020: 87.000)) per fte.

Voor 2021 is een loonstijging van 2,5 % verwerkt in de personele lasten. Deze nominale stijging is gelijk aan de index voor de rijksbekostiging.

Overzicht bezetting SPPOH

Formatie					
Adviseurs	17,01	17,01	17,01	17,01	17,01
Ortopedagogen	3,30	3,30	3,30	3,30	3,30
Overig	7,40	7,40	7,40	7,40	7,40
Totaal	27,71	27,71	27,71	27,71	27,71

Huisvesting

Voor de huisvesting is een bedrag van € 67.000 opgenomen. Dit betreft een schatting met een marge voor de definitieve nacalculatie over 2020.

Afschrijving

De afschrijvingen bedragen € 16.000 (2020:€ 24.000) per jaar. In de afschrijvingen is rekening gehouden met investeringen op basis van de risico-inventarisatie en -evaluatie, met name gericht op verbetering van de functionaliteit van de werkplekken.

Overige lasten

Voor de overige lasten is voor 2021 een bedrag van € 217.000 (2020: € 231.000) gereserveerd.

Het budget is o.a. bestemd voor de kantoorautomatisering, bedrijfsvoering software, juridische kosten, verzekering, de structurele telefoon- en kantoorkosten en de inhuur van derden. Voor de inhuur van derden is een budget van € 44.000 (2020: 60.000) opgenomen. Dit betreft de externe controller en salarisadministratie van AS/works, doorontwikkeling bedrijfsprocessen met behulp van AFAS en ondersteuning AVG door Privacy Company.

6. RJO-model

De begroting wordt voor de verantwoording aan OCW geplaatst in het zogenaamde RJO-model. In dat model zijn nadere voorschriften opgenomen inzake de vormgeving van de begroting zodat deze overeenkomt met de voorschriften voor de jaarverslaglegging.

Staat van baten en lasten volgens RJO					
filterjaren van: 2021 tot: 2025					
Versie 8.0					
	2021	2022	2023	2024	2025
Rijksbaten					
Rijksbaten	37.057.000	37.833.000	38.728.000	39.782.000	40.866.000
Overige baten					
Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.076.000	866.000	405.000	405.000	405.000
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	38.133.000	38.699.000	39.133.000	40.187.000	41.271.000
Lasten					
Personeelslasten	2.882.000	2.849.000	2.811.000	2.882.000	2.954.000
Afschrijvingen	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
Huisvestingslasten	67.000	67.000	67.000	67.000	67.000
Overige lasten	1.595.000	1.580.000	1.557.000	1.557.000	1.557.000
Doorbetalen aan schoolbesturen	34.289.000	34.468.000	34.802.000	35.597.000	36.477.000
Verplichte afdrachten uit te voeren door ocw (v)so	14.299.000	15.234.000	15.802.000	16.385.000	16.991.000
Doorbetaling op basis van 1 februari (v)so	4.088.000	4.381.000	4.659.000	4.902.000	5.157.000
sbo	939.000	942.000	966.000	991.000	1.015.000
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	3.149.000	3.439.000	3.693.000	3.911.000	4.142.000
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	15.902.000	14.853.000	14.341.000	14.310.000	14.329.000
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	38.849.000	38.980.000	39.253.000	40.119.000	41.071.000
Totaal lasten	38.849.000	38.980.000	39.253.000	40.119.000	41.071.000
Resultaat	-716.000	-281.000	-120.000	68.000	200.000

8.10 Bijlage 10 Jaarplan 2021-2022

JAARPLAN SPPOH 2021-2022

9 juni 2021

Regio	: Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk
Regionummer	: PO2815
Contactpersoon	: B. Klompmaker
Centraal postadres	: Postbus 32341
Postcode en plaats	: 2503 AA Den Haag
Telefoon	: 070-3156349
E-mail	: info@sppoh.nl
Website	: www.sppoh.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan 2021-2022

Dit jaarplan heeft als kader het nieuw ondersteuningsplan 2021-2025 dat tot stand is gekomen in een brede vertegenwoordiging van stakeholders, waaronder besturen, leerkrachten, directeuren, ouders, intern-begeleiders, adviseurs passend onderwijs, gemeenten en ketenpartners. Door deze brede vertegenwoordiging is een strategisch beleidskader ontstaan, waarin vele zienswijzen en perspectieven zijn verbonden.

Om tot een operationalisering van deze strategische doelen te komen, heeft het jaarplan de volgende opbouw en structuur.

- Het beschrijven van het thema vormt als het ware een paraplu. Het is een perspectief met vele facetten en vormt hiermee de meest wenselijke ontwikkeling.
- Meerjarig perspectief, hiermee wordt een ontwikkeling weergegeven, beschreven binnen de tijdsperiode van het plan, 4 schooljaren, lopend vanaf het schooljaar 2021-2022 tot en met het schooljaar 2024-2025. Dit zijn dus de tussenstappen in het vormgeven van het perspectief op het thema.
- Doelen, activiteiten en resultaten geven een perspectief op hoofdlijnen van het proces van uitvoeren. In de trimesters worden de resultaten weergegeven. Deze zullen vervolgens in voortgangsrapportages worden gepubliceerd, zodat er rekenschap kan worden gegeven aan de stakeholders over de verbinding tussen strategisch, tactisch en operationele processen, de behaalde resultaten én de overwegingen en besluiten om af te wijken.

Met deze structuur ontstaat een cultuur van geïnformeerd vertrouwen en kan rekenschap gegeven worden over de doorontwikkeling van het samenwerkingsverband in de periode 2021-2025.

Vanuit het nationaal plan onderwijs (NPO) van de minister om achterstanden ten gevolge van de Coronamaatregelen terug te dringen middels het beschikbaar stellen van middelen, gaan scholen en hun besturen deze ondersteuning vormgeven en uitvoeren. Daar waar deze plannen de plannen of activiteiten van het samenwerkingsverband raken of beïnvloeden, zal afstemming nodig zijn en zullen we hierover informeren. Ten tijde van het schrijven van dit plan zijn hier nog geen concrete aanwijzingen voor.

Bert Klompmaker,
directeur.

Thema 1: Basisondersteuning

Elke reguliere school in Haaglanden is in staat om het overgrote deel van de leerlingen onderwijs te bieden dat past bij hun ontwikkeling. De school voldoet hiermee aan de basisondersteuning. Elke school draagt zorg voor een brede basisondersteuning die past bij hun leerlingpopulatie. Om dit te kunnen bereiken hebben de schoolbesturen met elkaar afgesproken wat elke school binnen het primair onderwijs in ieder geval biedt aan ondersteuning. De basisondersteuning van onze scholen bestaat uit:

- De wettelijke verplichte onderdelen van de basisondersteuning
- Basiskwaliteit
- De ondersteuningsstructuur op school
- Werken volgens de uitgangspunten van Handelings Gericht Werken
- Preventieve en licht-curatieve interventies.

Meerjarenperspectief:

- 2021-2022: In deze periode herijken en specificeren we de definitie van basisondersteuning in de regio Haaglanden in relatie tot het landelijk model. Het gaat hierbij om een helder beeld over 'welke gereedschappen zitten in de gereedschapskist', zodat scholen dit kunnen gebruiken in het passend maken van onderwijs. Na bestuurlijk akkoord op vorm en inhoud, zal dit geïmplementeerd worden bij alle scholen. Er wordt naar alle partijen en belanghebbende gecommuniceerd over deze ontwikkeling en de betekenis voor scholen en besturen. Ondersteuning vanuit SMW, JGZ en Leerplicht gaat onderdeel uitmaken van de basisondersteuning.
- 2022-2023: Per werkgebied zal een evaluatie plaats vinden over de inhoud en bruikbaarheid van de basisondersteuning. Met deze evaluatie verbinden we de bruikbaarheid van de basisondersteuning in relatie tot wijk of werkgebied specifieke ondersteuningsbehoeften. Op basis van deze evaluatie zal de basisondersteuning per wijk of werkgebied specifiek aangepast kunnen worden.
- 2023-2024: Basisondersteuning sluit aan bij de vragen van een wijk of werkgebied. In nauwe samenwerking met de scholen zal worden gezocht naar het versterken van het eigenaarschap. Eigenaarschap in het bieden van het beste onderwijs in de wijk. In drie pilots zal worden geëxperimenteerd met het anders inzetten van de budgetten van individuele arrangementen. Hiermee ontstaat ruimte voor een andere inzet.
- 2024-2025: De schoolbesturen dragen zorg voor de kwaliteit en ontwikkeling van de basisondersteuning in de scholen in relatie tot de omliggende scholen in de wijk.

Doelen 2021 - 2022	Activiteiten op hoofdlijnen.	Resultaat 2021- 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen welke 'gereedschappen' er in de basisondersteuning zit, die voor alle scholen in Haaglanden beschikbaar en voorhanden is. (bv Adviseurs, scholing, netwerken IB, maatwerk financiering, arrangementen?) 	<ul style="list-style-type: none"> • Beschrijven en vaststellen wat er in de basisondersteuning zit en de relatie beschrijven van de basisondersteuning en het realiseren van Passend onderwijs door de scholen. • Het inzichtelijk maken van school overstijgende vraagstukken die het onderwijs in een wijk of werkgebied beïnvloeden. Door scholen te verbinden op dit soort lokale vraagstukken, zal effectiever worden samengewerkt tussen en met scholen. Specifieke ondersteuning in de vorm van procesbegeleiding, scholing of het toekennen van budgetten of middelen, helpen om effectief aan te sluiten op de lokale situatie De context in we wijk wordt hiermee versterkt. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e trimester de inhoud en vorm van basisondersteuning is bestuurlijk vastgesteld, in de AB-vergadering van december 2021. • 2^e trimester de scholen weten wat er in de basisondersteuning zit en hoe dit gebruikt kan worden. De adviseurs dragen zorg voor de informatievoorziening aangaande deze nieuwe vorm. Eind april 2022 zijn alle scholen geïnformeerd. In de AB-vergadering van april worden de besturen geïnformeerd over het proces en de resultaten.

		3 ^e trimester adviseurs bespreken met de scholen de bruikbaarheid van de basisondersteuning in de nieuwe vorm en verkennen vraagstukken die in de wijk spelen en leggen verbinding tussen de scholen binnen de wijk. In de AB-vergadering van juni 2022 wordt een overzicht gepresenteerd van specifieke vraagstukken per wijk/werkgebied en worden scenario's gepresenteerd
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van de keten van verantwoordelijkheid binnen de school. Dit betekent hoe geven we binnen de school vorm en inhoud aan passend onderwijs. Hoe ziet daarin de keten leerkracht, kind, ouders, IB en directie eruit? Hoe werken ze samen en welke effecten heeft dit? 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseurs introduceren het begrip 'keten van verantwoordelijk' in relatie tot passend onderwijs. • Adviseurs stemmen het wettelijk kader t.b.v. Basisondersteuning af met de scholen en brengen in kaart wat er is en wat nog niet. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2^e trimester alle scholen hebben zicht op de interne en externe keten van verantwoordelijkheid. In rapportage wordt zichtbaar gemaakt hoe scholen vorm hebben gegeven aan deze keten en waar nog ontwikkeling nodig is. In de AB vergadering van april 2022, wordt deze informatie gepresenteerd.
<ul style="list-style-type: none"> • Scholen van adviseurs in juridische kaders binnen Passend onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseurs volgen de scholing Juridische kaders van Passend onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • In het 1^e trimester hebben alle adviseurs deze training met goed gevolg afgerond.
<p>Aandachtspunten 2021 en verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ontwikkeling van de basisondersteuning hoort in samenhang met wettelijke kaders, voorzieningenniveau en communicatie gewogen te worden. Deze verdere ontwikkeling, zal een de positionering van het SWV in relatie tot de besturen en scholen, verhelderen. 		

Thema 2: Extra ondersteuning.

Er is sprake van extra ondersteuning wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan binnen de basisondersteuning van de school geboden kan worden. In ons samenwerkingsverband kennen wij verschillende vormen van extra ondersteuning, namelijk: de inzet van arrangementen op een basisschool, een verwijzing naar een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs (TLV) of het ontwikkelen van een project voor een grotere groep leerlingen.

In het geval van extra ondersteuning hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Het kind en zijn/haar onderwijsbehoeften staan centraal (de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en ouders kunnen hierbij onderdeel zijn van het plan).
- We werken handelingsgericht op alle scholen, waarbij er van overzicht, naar inzicht en uitzicht wordt gewerkt.
- De basisschool heeft de regie en is verantwoordelijk voor het vormgeven van passend onderwijs en de inzet van extra ondersteuning, het samenwerkingsverband faciliteert.
- Ouder(s)/verzorger(s), kind en professionals werken als partners samen bij het vormgeven van passende ondersteuning in een MDO.

Meerjarenperspectief:

- 2021-2022: De effectiviteit van extra ondersteuning zal toenemen als er een sterke verbinding is tussen de ondersteuningsbehoefte van de leerling in relatie tot de klas. Hiermee ontstaat een situatie waarin de ondersteuningsvraag altijd wordt gekoppeld aan de mogelijkheden én beperkingen van de leerling, de leerkracht, de ouders en de klas. De ontwikkeling van de ondersteuning van de leerling zal dan ook altijd in relatie met de ontwikkeling van de klas zijn. De expertise van het S(B)O wordt benut bij de ontwikkeling.
- 2022-2023: De context waarin de ondersteuningsvraag betekenis krijgt staat centraal, de samenwerking in de driehoek ouders-leerkracht-kind vormt het vetrekpunt. Op deze manier ontstaat een natuurlijke verbinding tussen de basisondersteuning, het SOP en de eventuele extra ondersteuning. Het aangeven van de grenzen van de maakbaarheid en uitvoerbaarheid alsmede de resultaten van ondersteuning in de klas of op school zal hierdoor duidelijker worden.
- 2023-2024: Per school zal inzichtelijk worden gemaakt of de basisondersteuning, zoals die op dat moment voor alle scholen beschikbaar is, voldoende variaties heeft in ondersteuningsmogelijkheden. Zo kunnen scholen aangeven of er behoefte is aan mogelijke aanpassingen in de basisondersteuning op het niveau van de wijk of het werkgebied. Met deze ontwikkeling sluit de basisondersteuning meer aan op de ondersteuningsbehoeften van scholen.
- 2024-2025: Afronding van de ingezette ontwikkelingen om het perspectief 2025 te bereiken. Evaluatie van de ontwikkeling en de behaalde resultaten. De evaluatie vormt belangrijke informatie voor het nieuwe ondersteuningsplan.

Doelen 2021 - 2022	Activiteiten 2021-2022 op hoofdlijnen	Resultaat 2021 - 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Scholing van adviseurs SPPOH in het versterken van de samenwerking in de driehoek –ouder-leerkracht-kind. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle adviseurs volgen de leergang ‘oplossingsgericht werken en positie kiezen in Passend onderwijs’. Hierdoor gaan de adviseurs meer ondersteunen op het proces van samenwerken in de driehoek ouder-leerkracht-kind. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e trimester, alle adviseurs hebben de leergang, ‘Grenzen in Passend onderwijs en samenwerken onder spanning’ gevolgd.
<ul style="list-style-type: none"> • Adviseurs introduceren het concept ‘context geeft betekenis aan gedrag’. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle adviseurs ondersteunen de scholen in het verbinden van ondersteuningsvragen aan de context. Hierbij is de zienswijze; “Deze leerling, in deze klas, met deze leerkrachte(n), en deze ouders, op deze school, in deze wijk, bij dit bestuur” van toepassing. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e/2^e trimester, alle scholen hebben kennisgenomen van de zienswijze, ‘context geeft betekenis aan gedrag’.

<ul style="list-style-type: none"> • Adviseurs onderzoeken met de scholen welke betekenis bovenstaand zienswijze heeft op de eigen werkwijze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle adviseurs bespreken de betekenis van de zienswijze “Deze leerling, in deze klas” etc. op de zienswijze van de school op ondersteuningsvragen en manieren van oplossen. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2^e/3^e trimester, alle scholen hebben de zienswijze verbonden met de situatie op de eigen school en daar waar nodig dit aangepast. Periodiek zal gerapporteerd worden over de voortgang en resultaten van dit proces.
<p>Aandachtspunten 2021 en verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aanbieden van scholing in het samenwerken in de driehoek ouder-leerkracht-kind, is een belangrijke stap om de leerkracht, de ouders en het kind een centralere plek te geven in het realiseren van de uitvoering van Zorgplicht. In nauwe samenwerking met scholen zal ook gekeken worden naar ondersteuning in de wijk en of het inzetten van de mogelijkheid om (gezamenlijk) activiteiten te starten, voor een grotere groep leerlingen. • De betrokkenheid van de scholen voor speciaal (basis)onderwijs bij dit thema is groot, hun expertise en ervaring wordt gebruikt bij de ontwikkeling en waar mogelijk bij de uitvoering. 		

Thema 3: SBO/SO

Het speciaal basisonderwijs biedt onderwijs aan leerlingen die zich op het regulier onderwijs niet optimaal ontwikkelen. De school biedt de leerlingen een intensieve vorm van extra ondersteuning op het gebied van leren en ontwikkeling van gedrag. Leerlingen hebben bijvoorbeeld minder last van prikkels van de omgeving in kleinere klassen met meer structuur. Leerlingen die naar het speciaal basisonderwijs gaan krijgen extra ondersteuning om de onderwijsdoelen te bereiken. De school heeft dezelfde kerndoelen als het regulier onderwijs.

De scholen voor speciaal onderwijs bieden onderwijs aan leerlingen die intensieve (onderwijs)ondersteuning nodig hebben. Het onderwijs is toegesneden op de specifieke doelgroep van de school. De verschillende scholen specialiseren zich in onderwijs voor kinderen die moeilijk leren, langdurig ziek of gehandicapt zijn en/of kampen met psychiatrische problemen of gedragsproblemen. Op dit moment is er een gevarieerd aanbod door scholen voor S(B)O.

Wat gemist wordt zijn (anderstalige) voorzieningen die zijn toegesneden op de kinderen van expats of internationals. Door het hoge aantal expats in Haaglanden is de ontwikkeling van een vorm van internationaal georiënteerd S(B)O onderwijs gewenst.

Meerjarenperspectief:

- 2021-2022: Het uitvoering geven aan de herstelopdracht van de Inspectie ten aanzien van het dekkend netwerk van voorzieningen en voldoende plaatsen. In deze opdracht ligt er naast het zicht krijgen op de aard en omvang van wachtlijsten er een opdracht om de capaciteitsvraag te beantwoorden. Samenwerking met de (jeugd)zorg is hierbij essentieel. Zicht krijgen op de aard en omvang van internationaal georiënteerd S(B)O onderwijs en de betekenis hiervan voor beleid en financiën.
- 2022-2023: Ontwikkelingen ten aanzien van deelname aan gespecialiseerd onderwijs zal betekenis krijgen in een meerjaren perspectief. Welke doorontwikkelingen zijn nodig in en tussen de scholen? Hoe zit het met het ontwikkelen van keten-verantwoordelijkheid met en tussen scholen en externe partners? Wat betekent deze ontwikkeling voor de verdere doelen en perspectieven voor het huidige ondersteuningsplan en de begroting?
- 2023-2024: Doorontwikkelen van de samenwerking in de driehoek bestuur-school-samenwerkingsverband. Wat kunnen we verder optimaliseren in deze context zodat er een effectiever samenspel ontstaat? Er een optimale verbinding tussen basisondersteuning, extra ondersteuning en gespecialiseerd onderwijs ontstaat. Uiteindelijk moet dit merkbaar worden in de driehoek ouder-leerkracht-kind.
- 2024-2025: Afronding van de ingezette ontwikkelingen om het perspectief 2025 te bereiken. Evaluatie van de ontwikkeling en de behaalde resultaten. De evaluatie vormt belangrijke informatie voor het nieuwe ondersteuningsplan.

Doelen 2021 - 2022	Activiteiten 2021-2022 op hoofdlijnen	Resultaat 2021 - 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht krijgen in het verloop van het proces van verwijzen, aanmelden en plaatsen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van activiteiten die het proces van verwijzen, aanmelden en plaatsen meer centraliseren. Hierdoor ontstaat er meer zicht en grip op doorlooptijden en wachtlijsten. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e trimester, de centralisering is gerealiseerd. Er is zicht op de volgende items: wie is verwijzende partij (school of instelling)? Waar is de leerling aangemeld? Wat is de capaciteit op het moment van aanmelden? Is er sprake van naleving wettelijke termijnen tot aan plaatsing of afwijzing? Wat is het proces bij afwijzing? Deze feitenkaart zal ieder trimester worden gerealiseerd, zodat er ook een 'data base' ontstaat over het verloop en de effectiviteit van interventies.

<ul style="list-style-type: none"> Besturen en scholen inzage geven in het functioneren van het dekkend netwerk middels een feitenkaart. 	<ul style="list-style-type: none"> Het ontwikkelen van een feitenkaart over: geplaatste leerlingen, capaciteit, leerlingstromen, verwijzingspercentages per bestuur en leerlingen niet plaatsbaar binnen wettelijke termijnen. Deze feitenkaart zal na vaststelling door de besturen een vast onderdeel worden in de rapportage. 	<ul style="list-style-type: none"> 1^e trimester, besturen stellen vorm en inhoud van de feitenkaart vast in oktober 2021. Besturen en scholen worden ieder trimester geïnformeerd middels de feitenkaart.
<ul style="list-style-type: none"> Herstelopdracht uitvoeren. Dit betekent op basis van feitenkaart, plan ontwikkelen met besturen en scholen, zodat perspectief ontstaat en hier uitvoering aan geven. 	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten organiseren en uitvoeren die zorgen voor een dekkend aanbod, afstemming van aanbod en instroom en een structurele oplossing van het capaciteitsprobleem. Afstemming zoeken tussen het aanbod van Jeugdhulp (KDC) en SO alsmede het ontwikkelen van Jeugd Onderwijs Arrangementen (JOA) 	<ul style="list-style-type: none"> 1^e trimester, er is een bestuurlijk goedgekeurd plan waarin uitvoering gegeven wordt aan de herstelopdracht. 2^e/3^e trimester uitvoering van het plan en rapporteren over de voortgang aan stakeholders.
<p>Aandachtspunten 2021 en verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Deze herstelopdracht heeft een incidenteel en een structureel karakter. Incidenteel is vooral snel antwoord geven op het capaciteitstekort op dit moment. Structureel betekent dit ook dat er beleid nodig is waarin deze ontwikkeling wordt gezien in breder perspectief. Hoe verloopt dit proces nu? Welke betekenis geven we aan dit proces? Wat is nodig om tot structurele aanpassingen te komen en wat betekent dat vervolgens? In deze ontwikkeling zullen ook onderwerpen als; thuiszitters, leerrecht, onderwijs in zorg en zorg in onderwijs geadresseerd worden. 		

Thema 4: Ondersteuning scholen.

Schoolbesturen en hun scholen zijn verantwoordelijk voor het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen in Haaglanden. Om dit mogelijk te maken ondersteunt onze bureauorganisatie de scholen en werkt ze samen met ketenpartners.

Meerjarenperspectief:

- 2021-2022: Scholen werken met ondersteuning van de adviseurs passend onderwijs aan een plan passend onderwijs voor de school. Hierin speelt de SOP ontwikkeling een grote rol. Deze aanzet mondt uit in het cyclisch werken en het jaarlijks vernieuwen van de samenhangende documenten Schoolgids-SOP-Schoolplan passend onderwijs.
In dit schooljaar voeren we twee pilots in verschillende werkgebieden uit, waarbij we met scholen uit de wijk gezamenlijk onderwijsondersteuning voor de lokale situatie gaan organiseren. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan specifieke ondersteuningsvragen die spelen bij de scholen in die wijk. De ondersteuning kan b.v. een antwoord geven op specifieke wijkproblematiek die in gezinnen speelt. Het is van belang hierin samen te werken met scholen, SMW, CJG en andere ketenpartners zodat specifieke ondersteuning aan kinderen of gezinnen in samenhang geboden kan worden. Deze ontwikkeling is van belang voor o.a. de ontwikkelingen van thema 1 (basisondersteuning)
- 2022-2023: In dit schooljaar breiden we met vier pilots in andere werkgebieden uit, zoals hierboven beschreven.
- 2023-2024: In dit schooljaar breiden we met vier pilots uit, zoals hierboven beschreven. Hiermee hebben we in alle werkgebieden een pilot.
- 2024-2025: Afronding van de ingezette ontwikkelingen om het perspectief 2025 te bereiken. Evaluatie van de ontwikkeling en de behaalde resultaten. De evaluatie vormt belangrijke informatie voor het nieuwe ondersteuningsplan.
- 2021-2025: In deze schooljaren ligt de focus op het verbinden van de ondersteuningsvraag van de leerling met de context. De context van de klas is de situatie waarin de ondersteuningsvraag betekenis krijgt. De ‘driehoek’ ouder-leerkracht-kind vormt de basis waaruit we dit gaan doen. Door de ondersteuningsvraag van de leerling te onderzoeken in deze ‘driehoek’ en vervolgens met deze ‘driehoek opzoek te gaan naar de meest optimale ondersteuning ontstaat een helder beeld over de omvang en effectiviteit van extra ondersteuning. Scholing van adviseurs én de scholen in het versterken van de samenwerking in passend onderwijs en de grenzen van passend onderwijs zijn nodig. Deze scholing zal gezien het aantal scholen worden aangeboden gedurende de gehele planperiode.

Doelen 2021 – 2022	Activiteiten 2021-2022 op hoofdlijnen	Resultaat 2021 – 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van twee pilots in twee wijken/werkgebieden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het starten van twee pilots waarbij de scholen in de wijk, met ondersteuning vanuit de adviseurs een plan voor specifieke ondersteuning in de wijk maken en hier vervolgens in gezamenlijkheid ondersteuning op gaan inzetten. SMW, CJG en andere ketenpartners worden betrokken. Hierbij ontstaat verbinding op het gezamenlijke vraagstuk én ruimte voor de eigen ontwikkeling, op de eigen school. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1e trimester, er zijn twee pilots gestart in twee verschillende wijken. De specifieke plannen zijn gemaakt. • 2e/3e trimester voortgang, bevindingen en resultaten worden gerapporteerd.
<ul style="list-style-type: none"> • Scholing van schoolteams in het versterken van de samenwerking in de driehoek ouder-leerkracht-kind. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbieden van de leergang ‘Grenzen in passend onderwijs en samenwerken met ouders ook als het spannend wordt’. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aan het einde van schooljaar 2021-2022 hebben 8 scholen deelgenomen aan de leergang.

Aandachtspunten 2021 en verder:

- Door de vorm en inhoud van ondersteuning meer aan te laten sluiten bij de lokale situatie, ontstaat er een verbeterde effectiviteit tussen ondersteuningsvraagstukken en ondersteuningsmogelijkheden. Hierdoor ontstaat een meer flexibele situatie waarbij er evenwicht gezocht dient te worden tussen het SOP, de basisondersteuning en extra ondersteuning. Met deze ontwikkeling ontstaat de mogelijkheid om in ongelijke situaties, ongelijk te behandelen.

Thema 5: Samen leren en ontwikkelen.

Het samenwerkingsverband is een netwerk van schoolbesturen en scholen. Binnen dit netwerk wordt onderling samengewerkt. Net zo belangrijk is de samenwerking met partners die van belang zijn voor het onderwijs aan leerlingen. Ook zij zijn onderdeel van het netwerk. Het samenwerkingsverband wil dit netwerk en de samenwerking daarbinnen optimaliseren.

Het samenwerkingsverband werkt volgens de principes van de lerende organisatie. Doel hiervan is steeds te kunnen anticiperen op een voortdurend veranderende omgeving. Lerende organisaties zijn organisaties waarin mensen steeds hun capaciteiten vergroten om de resultaten te behalen die ze voor ogen hebben, waar ruimte is voor nieuwe denkpatronen en waar mensen blijven leren. Het samenwerkingsverband werkt projectmatig en in professionele leergemeenschappen. Op thema worden partijen betrokken die en bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van de organisatie.

Meerjarenperspectief:

- 2021-2022: Samen leren en ontwikkelen vindt plaats in verschillende contexten. Tussen en met besturen, tussen en met scholen, alsmede tussen en met besturen, scholen en samenwerkingsverband. Naast de eigen context op school, het bestuur, het samenwerkingsverband, is er ook de brede context met externe partners uit jeugdzorg, leerplicht, jeugdgezondheidszorg etc. en tot slot zijn de gemeenten en de omringende samenwerkingsverbanden belangrijke partners in het optimaliseren van de context waarbinnen passend onderwijs kan worden gerealiseerd. In dit schooljaar ligt de focus op de herstelopdracht van de Inspectie ten aanzien van het dekkend netwerk. Belangrijke leervraag is: “wat betekent deze herstelopdracht en de activiteiten die worden ondernomen in het verder ontwikkelen van de keten?” Om te kunnen leren van de samenwerking, is het nodig om het gesprek te voeren in een brede context en het proces periodiek te evalueren. Dit is nodig om de verschillende zienswijzen van partijen te verbinden zodat er duidelijk wordt waar er overeenstemming is en waar niet. We beginnen bij de twee pilots zoals genoemd bij thema 4.
- 2022-2023: In dit schooljaar ligt de focus op het samenwerken in de keten en met ketenpartners. Voor de ondersteuning in en rondom de school is het belangrijk dat er wederzijds begrip is voor de zienswijze op ondersteuningsvraagstukken. Met welke ‘ogen’ kijkt de leerkracht, de IB’er, de ouders, de directeur, het SMW, de leerplicht naar de ondersteuningsvragen van de driehoek ouder-leerkracht-kind? Door het aanbieden van scholing waaraan diverse partijen deelnemen, ontstaat naast begrip voor elkaars zienswijze ook meer bekendheid ten aanzien van de context in de klas. De mogelijkheden én beperkingen vormen dat ‘kaders’ waaruit gewerkt kan worden. Er zal worden gezocht naar vormen van cofinanciering met de ketenpartners.
- 2023-2024: In dit schooljaar bereiden we de activiteiten ten aanzien van het bieden van scholing verder uit. Hiermee ontstaat een sterke verbinding met de ketenpartners.
- 2023-2024: In dit schooljaar bereiden we opnieuw de scholingsactiviteiten uit. Afronding van de ingezette ontwikkelingen om het perspectief 2025 te bereiken. Evaluatie van de ontwikkeling en de behaalde resultaten. De evaluatie vormt belangrijke informatie voor het nieuwe ondersteuningsplan.

Doelen 2021 - 2022	Activiteiten 2021-2022 op hoofdlijnen	Resultaat 2021 - 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Het stimuleren van doorontwikkeling in samenwerking in de keten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het organiseren van een breed lerend proces met reflectie tussen en met partijen zodat er inzichten ontstaan in de wijze waarop partijen samenwerken én de effecten van de samenwerking. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1e/3e trimester, uit de beide pilots komen adviezen ten aanzien van optimalisering van de samenwerking in de keten.

Aandachtspunten 2021 en verder:

- De inzichten uit de twee pilots, geven zicht op de samenwerking in de keten. Op dit niveau is een effectieve samenwerking het meest merkbaar voor de driehoek ouder-leerkracht-kind. Door dit in de perioden erna ook op andere plaatsen te gaan doen, ontstaat een gedifferentieerder beeld in wat effectief is in de afzonderlijke pilots. Deze informatie zal bestuurlijk gewogen moeten worden op de doorontwikkeling van passend onderwijs in Haaglanden.

Thema 6: Innovatie Passend Onderwijs.

In een constant veranderende omgeving is het van belang om zelf mee te blijven bewegen en ontwikkelen. In gesprek met de verschillende partners zoeken we steeds naar mogelijkheden die bijdragen aan goed passend onderwijs voor alle leerlingen. Door expertise en financiën beschikbaar te stellen, stimuleren we de scholen om hieraan mee te doen. Het advies van de Onderwijsraad om te streven naar inclusiviteit nemen we ter harte. In Haaglanden zijn al mooie voorbeelden van een vorm van meer inclusief onderwijs. Samen willen we het aanbod verder ontwikkelen en versterken. We doen dit op basis van experimenten en stimuleren scholen bij hun samenwerking. We streven naar meer integratie en mengvormen van basisscholen en S(B)O scholen. Ook de inzet van expertise uit SBO en SO in de basisscholen willen we stimuleren, bijvoorbeeld door het versterken van ambulante begeleiding gericht op schoolontwikkeling.

Meerjarenperspectief:

- 2021-2022: De ontwikkelingen ten aanzien van de thema's 1 t/m 5 vormen de basis voor verdere innovatie en projecten. Het streven om de samenwerking met en tussen scholen en ketenpartners verder te optimaliseren zal dit versterken. Hierdoor ontstaat een 'hechtere keten' waardoor er een natuurlijke ontwikkeling van meer inclusie ontstaat. (zie thema 4)
- 2022-2025: De initiatieven vanuit de samenwerking in de wijk of het werkgebied in het versterken van de context waarbinnen passend onderwijs gerealiseerd kan worden, zullen verder ondersteund worden. Ook initiatieven naar meer inclusief onderwijs of andere thema's uit het ondersteuningsplan komen in aanmerking voor (financiële) ondersteuning. De resultaten en inzichten uit de pilots (thema 4), vormt belangrijke informatie voor het nieuwe ondersteuningsplan.

Doelen 2021 - 2022	Activiteiten 2021-2022 op hoofdlijnen	Resultaat 2021 - 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren van innovaties in en met de scholen uit de twee pilots. 	<ul style="list-style-type: none"> • De scholen die samenwerken in de twee pilots uit thema 4, worden gestimuleerd om innovatieve ideeën uit te voeren. Hierbij zal er vanuit het samenwerkingsverband ondersteuning en facilitering geboden worden. • Innovatie passend bij de ondersteuningsplandoelen wordt ondersteund. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e/3^e trimester, voortgangsrapportage ten aanzien van de ontwikkelingen en resultaten, zullen gedeeld worden met ketenpartners en in de evaluatie en ontwikkelsessies in februari 2022.

Aandachtspunten 2021 en verder:

- Innovatie ontstaat vanuit nieuwsgierigheid, betrokkenheid en de wil om dingen anders te doen. Dit laat zich niet sturen. Een context waarin ontwikkelingen vanuit eigenaarschap en professionaliteit ontstaan en die soms 'buiten de lijntjes kleuren' is voorwaardelijk.
- De bureau-organisatie van SPPOH zal een actieve en stimulerende rol aannemen om scholen te bewegen om innovatieve projecten op te zetten en uit te voeren die binnen het kader van het ondersteuningsplan vallen.

<p>Bestuur en bureauorganisatie</p> <p>Binnen het thema ‘bestuur en bureauorganisatie’ zijn in het ondersteuningsplan een aantal lange termijn doelen geformuleerd. Het gaat om doelen rond “Goed bestuur”, “De bureauorganisatie”, “Medezeggenschap” en “Communicatie”.</p>		
<p>Meerjarenperspectief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2021-2022: Besluitvorming zal plaatsvinden rond het verminderen van de kwetsbaarheid van de bureauorganisatie. De bureauorganisatie zal de plannen gericht op het verminderen van de kwetsbaarheid daarna ter hand nemen. Versterking van de samenwerking met het SWV ZHW (VO) wordt hierbij nagestreefd. In samenwerking met SWV ZHW, ouders en de gemeenten wordt een start gemaakt met het opzetten van een onafhankelijk ouderportaal m.b.t. informatie (passend) onderwijs. • 2022-2025: De ontwikkelingen in wettelijke mogelijkheden rond de bestuurlijke vormgeving worden gevolgd en kunnen invloed hebben op de bestuurlijke inrichting van SPPOH. Medezeggenschap en ouderbetrokkenheid en informatievoorziening zijn belangrijke thema’s die verder ter hand worden genomen. 		
Doelen 2021 - 2022	Activiteiten 2021-2022 op hoofdlijnen	Resultaat 2021 - 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Versterken bureauorganisatie • Ontwikkelen ouderportaal 	<ul style="list-style-type: none"> • De kwetsbaarheid van de bureauorganisatie wordt verminderd. • Er wordt een ouderportaal ontwikkeld t.b.v. informatievoorziening rond (passend) onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1^e trimester, fase 1 van het plan vermindering kwetsbaarheid bureauorganisatie wordt geïmplementeerd. • Trimester 2/3, fase 2 van het plan bureauorganisatie wordt geïmplementeerd. • Trimester 1/2, er is een plan ontwikkeld en vastgesteld rond de vormgeving van het ouderportaal. • Trimester 3, er is een aanvang gemaakt met de realisatie van een ouderportaal. Deze wordt opgeleverd voor 1-8-2022

<p>Financieel perspectief Binnen het thema ‘Financieel perspectief’ zijn in het ondersteuningsplan een aantal lange termijn doelen geformuleerd. Het gaat om doelen rond “Financiering”, “Ontwikkeling begroting”, “Ontwikkeling vermogen”.</p>		
<p>Meerjarenperspectief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2021-2022: De systematiek achter de financiering van het primair onderwijs en het samenwerkingsverband wordt gewijzigd. De teldatum 1-2-2022 is peildatum voor de bekostiging over kalenderjaar 2023. De begrotingssystematiek en de werkzaamheden binnen SPPOH zullen moeten worden aangepast aan de nieuwe bekostigingssystematiek. De groei van het S(B)O zal keuzes vergen in de (meerjaren)begroting 2022, deze discussie moet worden voorbereid en gevoerd. Het bovenmatig vermogen wordt afgebouwd conform het afbouwplan van april 2021. • 2022-2025: De ontwikkelingen rond de nieuwe bekostigingssystematiek en de lasten van het S(B)O worden gevolgd en kunnen invloed hebben op de financiële keuzes en inrichting van SPPOH. 		
Doelen 2021 - 2022	Activiteiten 2021-2022 op hoofdlijnen	Resultaat 2021 - 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiden nieuwe bekostigingssystematiek • S(B)O groeianalyse t.b.v. de begroting 2022. • Uitvoering plan afbouw bovenmatig vermogen 	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt een analyse gemaakt van de wijzigingen in de bekostigingssystematiek 2023 en voorbereidingen getroffen voor aanpassingen in de administratieve processen en werkwijzen. (AO/AI) • Er wordt op basis van teldatum 1-10-2021 een financiële effectrapportage gemaakt van de kosten voor S(B)O. Dit is input voor de (meerjaren) begroting 2022. • Het plan rond de afbouw van het vermogen wordt uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trimester 1, analyse van groei S(B)O en financiële effecten. Discussie over begroting 2022. • Trimester 1, afronding afbouwplan vermogen. • Trimester 2/3, voorbereiding op nieuwe bekostigingssystematiek.

<p>Tot slot Een aantal algemene ontwikkelingen zal dit jaar aandacht vragen en worden opgepakt.</p>
<p>Algemene ontwikkelingen 2021-2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit schooljaar vindt een directiewisseling plaats. In de maanden september en oktober zal de nieuwe directeur worden ingewerkt en zal de directievoering worden overgedragen. Dit op basis van een inwerk en overdrachtsprogramma. • Het verbeterplan dat opgesteld is n.a.v. het inspectierapport zal in dit jaar worden uitgevoerd. Met name is hierbij aandacht voor het realiseren van een volledig dekkend aanbod.

8.11 Bijlage 11 Faciliteringsregeling 2021-2022

Faciliteringsregeling Samenwerkingsverband SPPOH 2021-2022

Op basis van het ondersteuningsplan 2021-2025

versie 1.0
11 maart 2021

Versie	Omschrijving
Versie 0.1	Concept versie
Versie 0.2	Input vanuit consultatie directeuren BaO/SO/SBO is verwerkt
Versie 0.3	Versie na bespreking controllers LucasOnderwijs, SCOH en DHS
Versie 0.4	Na bespreking DB
Versie 0.5	Instemmingsadvies OPR
Versie 1.0	Vastgesteld door DB

Inhoud

1	Inleiding	95
2	Basisondersteuning	95
3	Arrangementen onderwijsondersteuning	96
3.1	Tarieven bij arrangementen	97
4	Financiering SO	97
4.1	Wettelijke groeiregeling SO	98
5	Wettelijke groeiregeling SBO	98
6	SBO 2% regeling	98
7	Interne groeiregeling SBO	99
8	JOKI – regeling SBO	99
9	JOKI – regeling SO	99
10	Regeling advisering bij aanvragen door SBO/SO	100

1 Inleiding

Het Ondersteuningsplan 2021-2025 beschrijft het vastgestelde beleid van het samenwerkingsverband. Op basis van dit plan worden jaarlijks de financiële regelingen vastgesteld, deze regelingen zijn in overeenstemming met het bestaande beleid.

Voor 1 april van elk jaar wordt de faciliteringsregeling geëvalueerd en worden zo nodig aanpassingen voor het schooljaar daarop doorgevoerd.

De faciliteringsregeling 2021 – 2025 is met instemming van de Ondersteuningsplanraad vastgesteld door het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband kent, op basis van het ondersteuningsplan, de volgende faciliteiten voor de scholen en schoolbesturen:

- Basisondersteuning
- Arrangementen
- Financiering SO
- Wettelijke groeiregeling SO
- Interne Groeiregeling SO
- Wettelijke groeiregeling en verplichte overdracht > 2% SBO
- Interne groeiregeling SBO
- JOKI –regeling S(B)O
- Advisering bij Aanvragen

2 Basisondersteuning

De basisondersteuning is beschreven in het ondersteuningsplan in thema 1 (blz.. 13) en bijlage 2.

Elke school ontvangt een geldbedrag ter ondersteuning van de basisondersteuning inclusief interventies. Dit bedrag wordt per schooljaar vastgesteld en toegekend. Het bestaat uit een vaste voet per zelfstandige schoollocatie en een bedrag per leerling. In het schooljaar 2021-2022 betreft het een vaste voet van € 8.500 plus € 106 per leerling. Voor een gemiddelde school met 200 leerlingen betekent dit een bedrag van € 149 per leerling.

Het bedrag wordt per schoollocatie berekend en toegekend aan het schoolbestuur. Het bestuur kan desgewenst afkomen voor centrale taken van passend onderwijs en/of herverdelen tussen scholen met in mindere of meerdere mate behoefte aan dit type middelen. Het bedrag wordt berekend op basis van het aantal leerlingen op teldatum 1 oktober van het voorgaande schooljaar (T-1) voor schoollocaties die participeren in het samenwerkingsverband. (Voor SO-scholen wordt het bedrag gebaseerd op het aantal leerlingen afkomstig uit het samenwerkingsverband SPPOH).

Incidenteel budget basisondersteuning 2021-2022

Voor 2021 is een bedrag van € 150.000 begroot dat voorwaardelijk wordt uitbetaald aan de scholen t.b.v. schooljaar 2021-2022. Het betreft een bedrag dat gekoppeld is aan de mogelijke indexering van de inkomsten van het rijk. Het DB besluit in september 2021 of het bedrag beschikbaar komt. Verdeling op basis van leerlingaantallen.

Uitvoeringsaspecten:

- Op basis van leerlingaantallen per 1 oktober 2020.
- Beschikking opstellen en verzenden in juni 2021
- Voor SO scholen geldt het aan SPPOH toegerekende leerlingaantal
- Vaste voet € 8.500 per schoollocatie (nevenvestiging/dislocatie indien deze een eigen schoolplan heeft), plus € 106 per leerling.
- Beschikking per bestuur met vermelding van alle scholen en leerlingaantallen
- De betaling is als volgt: 5/12 deel in oktober 2021, 7/12 deel in Juli 2022

3 Arrangementen onderwijsondersteuning

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, maakt de school gebruik van een arrangement. Het kan gaan om een:

- a. onderwijsondersteuningsarrangement;
- b. een jeugdhulparrangement;

c. een combinatie van beide: een onderwijsjeugdhulparrangement.

Het eerstgenoemde arrangement wordt betaald vanuit onderwijsgeld (budget samenwerkingsverband). Het tweede vanuit zorg/jeugdhulpgelden of PGB-middelen. Het derde vanuit zowel onderwijsgeld als zorg-/jeugdhulpgelden.

Richtlijnen Arrangementen

Voor het opstellen van arrangementen is een aantal vertrekpunten, uitgangspunten en uitwerking zijn opgenomen in het Ondersteuningsplan in thema 2 (blz.. 15) en bijlage 3. Kort samengevat gelden de volgende criteria

- De besluitvorming over een arrangement vindt plaats in het MDO.
- Arrangementen hebben een looptijd variërend van een aantal weken tot in principe maximaal een jaar. Uitzondering kan zijn een arrangement voor een leerling halverwege groep 7 met een doorloop tot en met eind groep 8.
- De onderwijsbehoefte overstijgt de basisondersteuning, inclusief interventies.
- Arrangementen worden tussentijds door de scholen, in goed overleg met ouders, geëvalueerd.
- Voor de bekostiging geldt dat de onderwijsbehoefte van de leerling en/of ondersteuningsbehoefte van de leerkracht en/of ouder leidend is. De hoogte van het arrangement is in principe maximaal de hoogte van een SBO plaats of zoveel minder als mogelijk. Is er sprake van een zwaardere ondersteuningsbehoefte dan kan dit oplopen tot de hoogte van een plaats in het SO. Bij veel andere arrangementen zal sprake zijn van een lichtere onderwijsbehoefte en zullen dus ook de kosten van het arrangement lager moeten liggen. Belangrijk is dat de deelnemers aan het MDO een uitlegbaar en onderbouwd besluit nemen: de adviseur passend onderwijs kan aan collega's en leidinggevende uitleggen waarom tot dit arrangement (met dit kostenplaatje) is besloten. Het maximaal per schooljaar beschikbare arrangementsbudget kan ingezet worden in meerdere opeenvolgende arrangementen waarbij geldt dat het budget niet wordt overschreden.
- Financiering van arrangementen komt soms ook vanuit andere bronnen. Dit geldt voor onderwijsjeugdhulparrangementen of jeugdhulparrangementen. Of bijvoorbeeld PGB-gelden. Dit is aan de orde als er ook zorg-ondersteuning nodig is op school. Jeugdhulp en/of zorg wordt niet vanuit de gelden van het samenwerkingsverband bekostigd.

Uitvoeringsaspecten

- Na besluitvorming in het MDO zal een formele aanvraag voor een arrangement zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 1 maand, via 1LoketPO (Onderwijs Transparant) worden ingediend.
- De ondersteuningsbekostiging van een leerling die toelaatbaar is tot het SBO bedraagt maximaal € 4.500 per schooljaar. De ondersteuningsbekostiging voor een leerling die toelaatbaar is tot het speciaal onderwijs bedraagt maximaal per schooljaar: € 9.000 bij TLV-categorie laag, € 14.000 bij TLV categorie midden en € 21.000 bij TLV categorie hoog.
- Indien binnen een schooljaar meerdere (opeenvolgende) arrangementen worden aangevraagd dan mag het totale bedrag het hiervoor genoemde maximum niet overschrijden.
- Van een arrangementsaanvraag waarvan de startdatum meer dan een maand in het verleden ligt wordt alleen het deel vergoed vanaf 1 maand voor aanvraagdatum.
- Het budget behorend bij een arrangementsaanvraag wordt na goedkeuring binnen een maand aan de school uitbetaald.
- De school zorgt voor het vastleggen van de evaluatie.⁶
- Indien een arrangement na toekenning niet - of deels wordt uitgevoerd dan zal de school dit zo spoedig mogelijk aan het samenwerkingsverband SPPOH melden. Niet bestede bedragen worden terugbetaald aan het samenwerkingsverband SPPOH.

3.1 Tarieven bij arrangementen

Bij het maken van een arrangementsbegroting wordt uitgegaan van onderstaande tarieven. De tarieven zijn opgenomen in het programma 1Loket-PO van Onderwijs Transparant. De tarieven gelden voor het gehele schooljaar en worden niet tussentijds geïndexeerd.

---

⁶ Zodra dit mogelijk is wordt het in 1LoketPO (Onderwijs Transparant) bij het arrangement opgeslagen.

De tijd benodigd voor uitvoering, voorbereiding, overleg etc. wordt begroot op de werkelijk te maken uren. Reiskosten worden niet apart vergoed.

Indien de inzet van een externe hoger is dan genoemde tarieven, dan zal de school deze kosten zelf bekostigen of minder uren inzetten zodat de budgetgrens van het arrangement niet wordt overschreden.

Tabel: Tarieven arrangementen

Berekening uurtarief	Scholen inzet eigen personeel				Tarief inhuur ZZP / AB dienst		
	Onderwijs ondersteuner	L10	L11	L12	ZZP L13	ZZP L14	AB
Werkuur max trede	€ 40,00	€ 56,00	€ 61,00	€ 70,00	€ 76,00	€ 82,00	€ 82,00
Opslag admin. 7,5%	€ 3,00	€ 4,00	€ 5,00	€ 5,00	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00
Opslag reiskosten							€ 5,00
Tarief	€ 43,00	€ 60,00	€ 66,00	€ 75,00	€ 82,00	€ 88,00	€ 93,00

4 Financiering SO

Thema 3, SBO en SO wordt beschreven in het ondersteuningsplan (Blz.. 18)

De (schooljaar)bekostiging van het SO komt tot stand op basis van het aantal leerlingen op 1 oktober (teldatum) en 1 februari (peildatum) voorafgaand aan het schooljaar. Daarbij ontvangt de school van het Rijk voor alle op 1 oktober ingeschreven leerlingen de basisbekostiging. Het samenwerkingsverband betaalt, via DUO, de SO-scholen de ondersteuningsbekostiging voor de leerlingen uit Haaglanden.

De bekostiging wordt gedifferentieerd naar de bekostigingscategorieën van de TLV: Laag, Midden of Hoog. De bekostigingscategorie wordt bepaald bij de toekenning van de TLV. In onderstaande tabel worden de indicatieve bedragen voor 2020 – 2021 weergegeven. Geldend zijn de bedragen die door OCW worden vastgesteld voor schooljaar 2021-2022

Personeel: ondersteuningskosten P per leerling (Indicatief)

	cat 1/laag	cat 2/midden	cat 3/hoog
per leerling SO <8	€ 15.490	€ 20.760	€ 28.930
per leerling SO >=8	€ 13.730	€ 20.760	€ 28.930

Materieel: ondersteuningskosten MI per leerling (Indicatief)

	cat 1/laag	cat 2/midden	cat 3/hoog
per leerling SO <8	€ 1.490	€ 1.980	€ 2.380
per leerling SO >=8	€ 1.490	€ 1.980	€ 2.290

Het samenwerkingsverband bepaalt, bij TLV afgifte, de categorie ondersteuningsbekostiging (laag, midden, hoog). Dit gebeurt op basis van de besluitvorming in het MDO en het advies van de deskundigen. De gedachte achter passend onderwijs is dat niet langer de schoolsoort bepalend is voor de hoogte van de ondersteuningsbekostiging, maar dat de ondersteuningsbehoefte van een leerling leidend zijn.

4.1 Wettelijke groeiregeling SO

Indien er op peildatum 1 februari van het vorige schooljaar sprake is van groei ten opzichte van 1 oktober van het vorige schooljaar, dan betaalt het samenwerkingsverband voor deze leerlingen in het erop volgende schooljaar de basis- en de ondersteuningsbekostiging. (Voor SO-scholen wordt het bedrag gebaseerd op het aantal leerlingen afkomstig uit het samenwerkingsverband SPPOH). Deze berekening wordt jaarlijks in juli gemaakt. Uitbetaling aan de SO-scholen vindt plaats in 5/12 en 7/12 deel, respectievelijk in november en juli. Vaststelling van eventuele groei op 1 februari en de als gevolg hiervan aan SO-scholen over te maken bedragen, gebeurt met behulp van het instrument 'Kijkdoos groei (V)SO' van de PO-Raad. Uitbetaling geschiedt op basis van de op het moment van uitbetaling bekende bekostigingsbedragen.

Uitvoeringsaspecten

- Zowel basisbedragen, de ondersteuningsbekostiging als de materiële bekostiging wordt overgedragen conform het model van de PO raad.
- De pro forma beschikking wordt opgemaakt in juni 2021, de definitieve beschikking wordt gebaseerd op de definitieve tarieven die worden vastgesteld in oktober 2021.
  - Het bedrag wordt gebaseerd op het aantal leerlingen afkomstig uit het samenwerkingsverband SPPOH
  - Beschikking wordt opgemaakt per bestuur met vermelding van alle scholen en leerlingaantallen
  - Zodra de herziene tarieven voor 1 november beschikbaar zijn wordt de pro forma beschikking herzien en conform bekostigd.
- Betaling is als volgt: 5/12 deel van de personele bekostiging en de gehele materiële bekostiging in november 2021, 7/12 deel van de personele bekostiging in juli 2022.
- Op basis van de door de Rijksoverheid vastgestelde definitieve tarieven voor schooljaar 2020-2021 wordt een definitieve beschikking opgesteld. Interne groeiregeling SO

Zie thema 3 van het ondersteuningsplan (blz.. 18)

Naast de wettelijke groeiregeling ondersteunt het samenwerkingsverband scholen bij het realiseren van extra leerlingplaatsen in het SO na 1 februari van een schooljaar. Hiermee maakt het samenwerkingsverband de start van een nieuwe groep of de instroom van extra leerlingen mogelijk als de vraag naar extra plaatsen niet in de bestaande groepen kan worden opgevangen.

De start van een extra groep of instroom van extra leerlingen na 1 februari 2022 wordt door de school voorafgaand overlegd met SPPOH uiterlijk op 1 december 2021.

De vergoeding wordt berekend op basis van de werkelijk te verwachten extra kosten.

Uitvoeringsaspecten

- Op basis van aanvraag van de school voor het starten van een extra groep/instroom extra leerlingen voor 1 december 2021.
- De toe te rekenen werkgeverslasten voor een leerkracht worden vergoed op basis van salarisschaal L11 hoogste trede voor maximaal 6 maanden.
- Betaling bij start van de groep of kindplaats op basis van het aantal maanden in de periode 1 februari 2022 t/m 31 juli 2022

5 Wettelijke groeiregeling SBO

Zie thema 3 van het ondersteuningsplan (blz.. 18)

Naast de wettelijke groeiregeling ondersteunt het samenwerkingsverband scholen bij het realiseren van extra leerlingplaatsen in het SBO De (schooljaar)bekostiging van het SBO komt tot stand op basis van de gegevens op 1 oktober (teldatum) en 1 februari (peildatum) voorafgaand aan het schooljaar. Het samenwerkingsverband betaalt de SBO-scholen de basis- en ondersteuningsbekostiging voor het aantal leerlingen op peildatum 1 februari. Deze berekening wordt jaarlijks in september gemaakt.

Uitvoeringsaspecten

- Op basis van groei leerlingaantallen per 1 februari 2021
- Beschikking per bestuur met vermelding van alle scholen en leerlingaantallen
- Betaling is als volgt: 5/12 deel van de personele bekostiging en de gehele materiële bekostiging in oktober 2021, 7/12 deel van de personele bekostiging in twee termijnen in februari en in juli 2022.
- De proforma beschikking wordt in juni 2021 opgesteld. Op basis van de door de Rijksoverheid vastgestelde definitieve tarieven (publicatie in de Staatscourant) voor schooljaar 2021-2022 wordt een definitieve beschikking opgesteld. Indien van toepassing worden eventuele verschillen nabetaald. Uitvoering vermoedelijk in oktober 2022, dit is afhankelijk van de beschikbaarheid van de definitieve tarieven.

6 SBO 2% regeling

De (schooljaar)bekostiging van het SBO komt tot stand op basis van de gegevens op 1 oktober (teldatum) en 1 februari (peildatum) voorafgaand aan het schooljaar. Daarbij ontvangt de school van het rijk voor alle op 1 oktober ingeschreven leerlingen de basis- en de ondersteuningsbekostiging, de laatste is gemaximeerd tot 2%

van het leerlingaantal van het SWV. Het samenwerkingsverband betaalt de SBO-scholen de ondersteuningsbekostiging voor het aantal leerlingen boven de 2% (op 1 oktober 2020).

Uitvoeringsaspecten

- Op basis van leerlingaantallen per 1 oktober 2020
- In juni wordt de proforma beschikking gemaakt, de definitieve beschikking volgt zodra de definitieve tarieven zijn gepubliceerd in de Staatscourant, zie laatste punt.
- Beschikking per bestuur met vermelding van alle scholen en leerlingaantallen
- Betaling is als volgt: 5/12 deel van de ondersteuningsbekostiging en de gehele materiële bekostiging in oktober 2021, 7/12 deel van de ondersteuningsbekostiging in juli 2022.
- Op basis van de door de Rijksoverheid vastgestelde definitieve tarieven voor schooljaar 2021-2022 wordt een definitieve beschikking opgesteld. Indien van toepassing worden eventuele verschillen nabetaald. Uitvoering vermoedelijk in oktober 2021, dit is afhankelijk van de beschikbaarheid van de definitieve tarieven.

7 Interne groeiregeling SBO

Zie thema 3 van het ondersteuningsplan (blz.. 18)

Naast de wettelijke groeiregeling ondersteunt het samenwerkingsverband scholen bij het realiseren van extra leerlingplaatsen in het SBO na 1 februari van een schooljaar. Hiermee maakt het samenwerkingsverband de start van een nieuwe groep mogelijk indien de vraag naar extra plaatsen niet in de bestaande groepen kan worden opgevangen. De vergoeding wordt berekend op basis van de werkelijk te verwachten extra kosten.

De start van een extra groep na 1 februari 2022 wordt door de school overlegd met SPPOH voor 1 december 2021. SPPOH bepaalt of er noodzaak is voor de start van een extra groep en extra geld wordt toegekend.

Uitvoeringsaspecten

- Op basis van aanvraag van de school voor het starten van een extra groep voor 1 december 2021.
- De werkgeverslasten voor een leerkracht worden vergoed op basis van salarisschaal L11 hoogste trede voor maximaal 6 maanden.
- Betaling bij start van de groep op basis van het aantal maanden in de periode 1 februari 2022 t/m 31 juli 2022.

8 JOKI – regeling SBO

4-, 5- en 6-jarige kinderen vragen van een SBO-school intensievere aandacht, qua personele inzet in en rondom de groep en voor onderzoek en observatie, wil er een goed integraal OPP tot stand komen. Daarom verstrekt het samenwerkingsverband voor elke 4-, 5- of 6-jarige SBO-leerling eenmalig een aanvullend bedrag van € 4.500. Voor deze leerlingen kan in het eerste halfjaar van de schoolloopbaan geen arrangement aangevraagd worden.

Uitvoeringsaspecten

- Regeling geldt alleen voor het SBO.
- De beschikking wordt opgesteld in november 2021
- De SBO school doet in november 2021 opgave van leerlingen die op 1 oktober 2021 niet ouder dan 6 jaar zijn
- Er geldt een vast bedrag per kind (voor ieder kind kan het bedrag eenmalig verkregen worden)
- Betaling is als volgt: 5/12 deel in december 2021, 7/12 deel in juli 2022.

9 JOKI – regeling SO

4-, 5- en 6-jarige kinderen vragen van een SO-school intensievere aandacht, qua personele inzet in en rondom de groep en voor onderzoek en observatie, wil er een goed integraal OPP tot stand komen. In de tarieven voor het jonge SO kind met bekostigingsniveau 'Laag' is onvoldoende rekening gehouden met de kosten voor onderzoek en observatie.

Daarom verstrekt het samenwerkingsverband voor elke 4-, 5- of 6-jarige SO-leerling met bekostigingsniveau 'Laag' eenmalig een aanvullend bedrag van € 1.500.

Voor deze leerlingen kan in het eerste halfjaar van de schoolloopbaan geen arrangement aangevraagd worden.

Uitvoeringsaspecten

- Regeling geldt alleen voor SO kinderen met bekostigingsniveau 'laag'.
- De beschikking wordt opgesteld in november 2021
- SO-scholen doen in november 2021 opgave van leerlingen die op 1 oktober 2021 niet ouder dan 6 jaar zijn en een bekostigingsniveau 'Laag' hebben
- Vast bedrag per kind (voor ieder kind kan het bedrag eenmalig verkregen worden)
- Betaling is als volgt: 5/12 deel in december 2021, 7/12 deel in juli 2022.

10 Regeling advisering bij aanvragen door SBO/SO

In thema 4 (blz.. 19) van het ondersteuningsplan wordt de rol van het S(B)O beschreven bij de ondersteuning van de scholen.

Algemene advisering basisondersteuning

Een school voor SBO of SO ontvangt jaarlijks een vaste vergoeding zodat zij een algemene adviestaak ten behoeve van de scholen in het samenwerkingsverband kan uitvoeren. Het betreft (korte) adviezen rond de didactische/pedagogische aanpak in de school en de beantwoording van eenvoudige vragen c.q. consultaties via mail/telefoon op leerling niveau. Richtlijn is dat het advies niet meer dan 2 tot 3 uur vergt. Indien sprake is van observaties van leerlingen of uitgebreide consultaties/ondersteuning van de school dan zal de S(B)O school dit op basis van vooraf gemaakte afspraken met de school in rekening brengen. Dit bedrag is per school vastgesteld op € 17.350 (ca. 0,2 WTF)

Advisering rondom arrangementen

Kosten voor advisering over arrangementen kan in het vervolg in de arrangementsbegroting worden opgenomen (zie paragraaf 10.2 van het Ondersteuningsplan.)

Advisering rondom TLV's

SBO en SO scholen ontvangen een vergoeding voor aanwezigheid bij en advisering in het MDO dan wel op basis van een dossier over de aanvraag voor een TLV van een leerling die (mogelijk) plaatsbaar is op de S(B)O school. Het hoeft hierbij niet zo te zijn dat de leerling uiteindelijk ook op de adviserende school wordt geplaatst. Ook kan de advisering inhouden dat de leerling niet voor een TLV in aanmerking komt. Dit bedrag is vastgesteld op € 200 per op school aanwezige SO/SBO leerling op de teldatum 1 oktober van het voorgaande schooljaar. (Voor SO scholen geldt het aan SPPOH toegerekende leerlingaantal)

Uitvoeringsaspecten

- Regeling geldt voor SO en SBO scholen
- Uitbetaling: 5/12 deel in oktober 2021 en 7/12 deel in juli 2022.
- Voor SBO scholen geldt het leerlingaantal op teldatum 1 oktober 2020.
- Voor SO scholen geldt het aan SPPOH toegerekende leerlingaantal op teldatum 1 oktober 2020.
- Beschikking per bestuur met vermelding van alle scholen en leerlingaantallen

8.12 Bijlage 12 Vindplaatsen wettelijk verplichte onderdelen

Het ondersteuningsplan beschrijft volgens de wet in ieder geval:

WPO, artikel 18a, lid 8	Ondersteuningsplan
a. de wijze waarop wordt voldaan aan het tweede lid, tweede volzin, waaronder tevens zijn begrepen de basisondersteuningsvoorzieningen die op alle vestigingen van scholen in het samenwerkingsverband aanwezig zijn,	Hfd. 5
b. de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, bedoeld in het tweede lid, mede bezien in het perspectief van een meerjarenbegroting,	Hfd. 5 Hfd. 7 Bijlage 11
c. de procedure en criteria voor de plaatsing van leerlingen op speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs,	Hfd 5 / par. 5.3 Bijlage 3
d. de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, tiende lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstrekt,	Par. 5.3 Bijlage 3
e. de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging,	Par. 3.3 Hfd. 5
f. de wijze waarop aan de ouders informatie wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders,	Par. 5.5.6.
g. de wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in de artikelen 118, vierde lid, en 124, zich voordoen,	Par. 7.1
h. de wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen is in de overdracht van de bekostiging voor materiële instandhouding in een situatie als bedoeld in artikel 124, zevende lid, of artikel 125, zesde lid,	Par. 7.1
i. de wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in artikel 125b zich voordoen, en	Par. 7.1
j. de wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen, bedoeld in het tweede lid, is in de overdracht van de bekostiging personeelskosten in een situatie als bedoeld in artikel 125b, derde lid.	Par. 7.1

SAMEN VOOR PASSEND ONDERWIJS